

M. GRUODŽIO 15 D., PIRMADIENIS

PIRMININKAVO: H.-G. PÖTTERING

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 17.05 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu 2008 m. gruodžio 4 d., ketvirtadienį, atidėtos Europos Parlamento sesijos atnaujinimą.

2. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

3. Parlamento sudėtis (žr. protokolą)

4. Bendro sprendimo procedūros metu priimtų teisės aktų pasirašymas (žr. protokolą)

5. Klaidų ištaisymas (Darbo tvarkos taisyklių 204a straipsnis) (žr. protokolą)

6. Plenarinių sesijų kalendorinis planas (žr. protokolą)

7. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

8. Žodiniai klausimai ir raštiški pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

9. Anuliuoti raštiški pareiškimai (žr. protokolą)

10. Peticijos (žr. protokolą)

11. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)

12. Darbų programa (žr. protokolą)

13. Vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Dėkoju, gerb. pirmininke, ponios ir ponai. Visų Rumunijos moterų vardu šiandien norėčiau jums padėkoti už mums suteiktą nepaprastą garbę dukart laimėti Tarptautinės Europos moterų asociacijos apdovanojimą. Ypač norėčiau padėkoti Europos Parlamento pirmininko pavaduotojai R. Kratsa-Tsagaropolou.

Pirmoji laureatė buvo Maia Morgenstern, viena geriausių Rumunijos aktorių, kuri 2004 m. laimėjo apdovanojimą. Antroji Rumunijos moteris yra šių metų laureatė – buvusi nepriklausoma Rumunijos teisingumo ministrė Monica Macovei. Monica Macovei tikrai nusipelnė šio pripažinimo už nepaprastas pastangas siekiant užtikrinti, kad Rumunija negrįžtamai eitų Europos link, nepaisydama kliūčių, pavyzdžiui, išlygų dėl apsaugos priemonių.

Antrasis klausimas susijęs su Moldovos Respublika. Nepriklausomai TV stočiai – „PRO TV“ – atsakyta pratęsti licenciją. Šis veiksmas – vienas iš daugelio kitų, nukreiptų raiškos laisvei šioje šalyje riboti.

Dėl šios priežasties raginu ir Europos Komisiją, ir Europos Parlamentą šįkart būti tvirtiems ir mūsų vardu ypač ir skubiai reikalauti Kišiniovo valdžios institucijų padaryti galą šiems pažeidinėjimams. Dėkoju.

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Šiuo metu negalime nieko konkrečiai pasakyti apie klimato paketo ateitį, nes sprendimas bus priimtas po kelių dienų ar kelių savaitių. Bet norėčiau pabrėžti vieną dalyką: šiluminės trasoms taikoma vadinamojo klimato kaitos mokesčio lengvata. Manau, kad tai labai svarbu. Iniciatyvą šiuo klausimu pateikė EP nariai iš Vengrijos, tarp kurių buvau ir aš. Mes manome, kad butuose gyvena dažniausiai mažas pajamas gaunantys žmonės, kurie nepakeltų papildomų mokesčių. Be to, turėtume žinoti, kad šiluminės trasos nekenkia aplinkai, ir kadangi individualiam šildymui bet kuriuo atveju netaikoma jokių klimato kaitos mokesčių, manau, kad sukurti fondai turėtų būti skiriami šiluminių trasų sistemoms atnaujinti. Jei ES lėšomis modernizuosime Centrinės ir Rytų Europos šalių šiluminės trasas, tuomet, be abejo, nuo 2020 m. panašios lengvatos bus nepagrįstos.

Jules Maaten (ALDE). – (NL) Gerb. pirmininke, prieš daugelį savaitių Birmos chuntos iškeltos bylos siūlant pasodinti už groty daugybę, mažiausiai šimtą opozicijos narių, tarp jų komiką Thurą aka Zarganarą ir vienuolį Ashiną Gambirą, po abejotinų teismo procesų buvo baigtos. Skirtos žiaurios bausmės, o ženklų apie žmogaus teisių padėties gerėjimą Birmoje nėra. 2010 m. toje šalyje bus surengti rinkimai ir opozicija visiškai dėl jų pagrįstai būgštauja, ypač po 2008 m. gegužės mėn. referendumo dėl konstitucijos.

Deja, pastaraisiais metais režimui taikytos sankcijos ir izoliacija iš tiesų padėties nekeitė. Manau, kad dabar atėjo laikas keisti taktiką. Režimas nė nenutuokia, ko tikisi ir ką mano kitos šalys, o naujoji vadovų ir karininkų karta neįgyja jokių naujų įžvalgų, nes jie nepalaiko ryšių su kitomis šalimis.

Manau, kad šis Parlamentas turėtų apsvarstyti oficialaus ar neoficialaus vizito į Birmą galimybę ryšiams su tenykte opozicija užmegzti ir tikriausiai turėtų daryti didesnę spaudimą chuntai, tai, ko, deja, negalima padaryti pasitelkiant tik sankcijas.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Būtent šią 1989 m. gruodžio mėn. dieną Timišoare stebėjau, kaip kilo judėjimas, dėl kurio per vieną savaitę nepaprastai greitai žlugo negarbinga nacionalistinė, komunistinė ir ateistinė N. Čiausėsku diktatūra. Gruodžio 15 d. rytmetį Vengrijos Reformatų bažnyčios nariai apsupę bažnyčią gyva žmonių siena stulbinamai drąsiai stojo ginti savo bažnyčios ir pastoriaus vydami šalin *Securitatei* ir milicijos pakalikus. Per kelias valandas šimtai rumunų, vengrų, vokiečių, serbų katalikų, baptistų, liuteronų, sentikių ir žydų prisidėjo prie pasipriešinimo. Iki vakaro taikus judėjimas virto demonstracija prieš komunizmą ir režimą. 1989 m. Transilvanijos miestas Timišoaras tapo pirmuoju laisvu Rumunijos miestu. Per Dievo malonę ir tikėjimą tuo, kas daroma, buvo įgyta laisvė. Tebūnie palaimintas didvyrių, kankinių ir aukų atminimas! Privalome ir toliau vykdyti režimo permainas! Kelias iš Rumunijos į Europą driekiasi per Timišoarą.

Giovanni Robusti (UEN). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, sužinojau, kad vien tik Italijoje kasdien sunaikinama 4 mln. kilogramų tinkamo vartoti maisto, kurio vertė siekia 4 mln. EUR – maždaug pusė to, ką Italija išleidžia tarptautinei pagalbai – ir kad padėtis daugelyje ES šalių yra labai panaši.

Šiuo atveju mes esame susirūpinę dėl maisto, kurio galiojimo laikas nesibaigė, bet jis sunaikinamas ar išimamas iš apyvartos dėl rinkodaros reglamentų, pernelyg griežtų Europos teisės aktų ir bendrovių įvaidžio klausimų. Praėjusiame Žemės ūkio Ministrų Tarybos susitikime šį klausimą jau kėlė Italijos Vyriausybės ministras Luca Zaia: geresnis Bendrijos teisės aktų apibrėžimas ir tinkama parama projektams, pavyzdžiui, maisto banko ar paskutinės minutės rinkai, galėtų ne tik pagelbėti nuo ekonomikos krizės kenčiančiai tai gyventojų daliai, kurios skaičiai dabar yra dviženkliai, bet taip pat panaikintų tai, kas bet kuriuo atveju yra pasibjaurėtinas švaistymas.

Todėl raginu kompetentingus Parlamento komitetus nedelsiant pradėti nagrinėti šį klausimą, kad mes galėtume rasti jo sprendimą.

Věra Flasarová (GUE/NGL). – (CS) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau pakalbėti apie gruodžio 5 d. vykusį Europos Parlamento delegacijos vizitą į Prahos pilį. Norėčiau ten kilusį tarpusavio nesusipratimą aiškinti nervingumu ir nekantrumu, kuriems akivaizdžiai pasidavė abi prie derybų stalo sėdusios šalys, o ne piktavališkumu – nusistatymu, kurio šiandien Europoje jau negalima pateisinti. Tačiau norėčiau paminėti vieną labai svarbų susirūpinimą keliantį klausimą. Žiniasklaida ir įvairūs politiniai veikėjai, kurie, siekdami tikslų, pateikdavo savo komentarus, informavo Čekijos visuomenę apie pilyje vykstančias derybas. Kai kurie užsipuolė Respublikos prezidentą, nes jiems tai tiko, o kiti, siekdami visais galimais būdais pakelti reitingus visuomenėje, reikalavo Europos Sąjungos pokyčių. Todėl norėčiau kreiptis prašydamas deramai elgtis ir būti vieni kitiems jautresniems. Centrinėje ir Rytų Europoje vis dar esama neužgijusių žaizdų, todėl tuo galima pasinaudoti blogais tikslais. Šis klausimas gali nemaloniai iškilti per po šešių mėnesių vykstančius rinkimus į Europos Parlamentą.

Pirmininkas. – Kad ši situacija nebūtų eskaluojama, norėčiau susilaikyti nuo komentarų ir tik pasakyti, kad ši klausimą imta nagrinėti pirmininkų sueigoje.

Gerard Batten (IND/DEM). – Gerb. pirmininke, pasauliui susidūrus su negirdėto masto ekonomikos nuosmikiu, svaro sterlingo vertė krenta dolerio ir euro atžvilgiu. Bet svoro gebėjimas prisitaikyti prie kitų valiutų – tai pranašumas, kurio neturi bendros Europos valiutos erdvės nariai.

Graikijoje prasidėjo pilietiniai neramumai ir riaušės. Graikų rašytojas Mimis Androulakis pasakė: „Šiandien jaunimas labai nepatenkintas Europos struktūra. Negalime mažinti euro kainos, kad igtume eksporto pranašumą“.

Narystė Europos Sąjungoje ir euras Graikijoje paskatino pragyvenimo išlaidų didėjimą, todėl jaunesnioji karta baiminasi, kad ateityje jiems grės skurdas. Europos Sąjunga – tai Europos tautoms, kurios veikiau gyventų demokratinėse tautinėse valstybėse, primestas ideologinis projektas. Politinės ideologijos kaina visuomet būna žmogaus kančios.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Beveik visose Europos šalyse yra griežtų teisinių priemonių, skirtų kovai su holokausto neigimu ir fašizmo skatinimu.

Siekiant Vengrijoje deramai kovoti su neonacizmu apraiškomis ir kitomis ekstremizmo formomis, reikia keisti ne tik įstatymus, bet ir konstituciją. Tačiau jau palyginti ilgai Vengrijai stinga politinės valios tokiam žingsniui žengti. FIDES partija – Europos liaudies partijų frakcijos narė – atsisakė sugriežtinti įstatymus, skirtus veiksmingesnei kovai su nacionalizmu ir radikalizmu. Taip Vengrijoje FIDES partija netiesiogiai pritaria ekstremizmui.

Praėjo tik mėnuo nuo to laiko, kai apsirengę fašistų uniformomis Vengrijos ekstremistai kirtę sieną vietos gyventojų siaubui įžygiavo į taikų Slovakijos miestelį. Visų geros valios Europos piliečių vardu raginu Vengrijos politikus Vengrijoje sparčiai priimti kovai su fašizmo ir ekstremizmo apraiškomis skirtus veiksmingus įstatymus.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE-DE). – (ES) Gerb. pirmininke, lygiai prieš metus Venesuelos žmonės balsavo referendume, kad Hugo Chávez negalėtų tęsti prezidento kadencijos, kaip numatyta pagal Venesuelos Konstituciją.

Tačiau Hugo Chávez nepaisė aukščiausio tautos demokratinio sprendimo ir paskelbė, kad siekdamas likti valdžioje jis ketina keisti įstatymą.

Taip Hugo Chávez dar kartą pademonstravo, kad jis yra ne demokratiškai išrinktas prezidentas, bet autokratas, karinis diktatorius, kurio tikslas yra visą Venesuelą paversti asmenine ranča ir toliau grasinti, įžeidinėti ir pulti savo oponentus ir disidentus. Jis ir toliau ketina riboti raiškos laisvę uždrausdamas žiniasklaidos priemones, kaip kad pasielgė su „Radio Caracas Televisión“.

Europos Parlamentas privalo griežtai pasmerkti ir pripažinti nederamomis apgaules ir gudrybes, kurias Hugo Chávez nori įgyvendinti siekdamas išsaugoti šalies prezidento postą. Mes raginame Venesuelos visuomenę puoselėti demokratijos ir laisvės vertybes, kurios visiškai priešingos tam, ką daro ir sako Hugo Chávez.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, gegužės mėn. pabaigoje Prancūzijos nacionalinė asamblėja balsavo už Prancūzijos Konstitucijos pakeitimą dėl pagarbos regionų kalboms. Jos, galima sakyti, yra Prancūzijos nacionalinis paveldas.

Galbūt buvo tikėtasi, kad šis sprendimas nuo Jakobinų laikų buvo Prancūzijoje vyravusios sampratos apie regionų kalbas ir tradicines nacionalines mažumas lemtinga posūkio taško pradžia. Deja, Prancūzijos Mokslo akademija šį sprendimą atmetė ir darė spaudimą Senatui, kuris galiausiai balsavo prieš šį teigiamą Prancūzijos Konstitucijos pakeitimą, kuris būtų buvęs svarbus ne tik Prancūzijai, bet ir visai Europos Sąjungai.

Nemanau, kad žmonių švietimas elzasiečių, bretonų ar katalonų kalbomis ar šių kalbų vartojimas administracinėje srityje kaip nors pakenktų teritoriniam vientisumui ar Prancūzijos tautos nacionalinei vienybei; iš tiesų būtų priešingai.

Gerb. pirmininke, tegyvuoja prancūziškai kalbantis pasaulis, tegyvuoja regionų kalbos, tegyvuoja kalbų įvairovė!

(Plojimai)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, prieš kelias dienas Europos Parlamento sekretoriato atstovas Marjory Van den Broeke spaudai pareiškė, kad Europos Parlamentas išigijo aštuonis skaitytuvus – daiktus, dėl kurių plenariniame posėdyje svarstėme ištisas savaites, netgi priėmėme rezoliuciją šiuo klausimu.

Aparatai buvo nupirkti, bet per diskusijas niekas – nei sekretoriatas, nei pirmininkas – apie tai mums net nepranešė, nors mes svarstėme, ar ši įranga leistina oro uostuose. Manau, kad pirmininkaujanti šalis ir sekretoriatas padarė neįtikėtiną klaidą. Be to, lapkričio 4 d. pateikiau raštišką prašymą dėl informacijos šiuo klausimu ir vis dar laikiu atsakymo. Atsakymą sužinojau pats gruodžio 10 d. *EU Observer* numeryje.

Stebiuosi, kaip įmanoma, kad mes galėjome išigyti šią įrangą, nes per diskusiją, kai pareiškėme nepritarimą dėl šių aparatų naudojimo, mums net nebuvo pasakyta, kad Parlamentas juos jau išigijo? Dėl to visuomenės akyse tampame pajuokos objektu.

Pirmininkas. – Apie tai nieko nežinau, bet šį klausimą išnagrinėsime.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kaip žinote, praėjusią savaitę buvo Europos Vadovų Tarybos susitikimas ir dar kartą, nors tai tęsiasi keletą mėnesių, EP nariai negalėjo į jį patekti. Jie negalėjo patekti net į spaudos centrą. Manau, tokia padėtis yra tikrai absurdiška: šį klausimą prašėme spręsti, bet nėra jokių rezultatų.

Manau, kad tai iš tikrųjų problema, o ne tik pavaikštinėti ir pasirodyti norinčių narių tuštybės klausimas; manau, kad esame teisės aktų dėl ten vietoje svarstomų klausimų ir temų rengėjai. Labai svarbu, kad Taryboje visuomenės nuomonei atstovautų žurnalistai ir Europos Parlamento narių balsai. Ilgiau tai negali tęstis.

Mes daug kartų prašėme imtis veiksmų; viliamės, kad ir jūs tą darėte, bet reiktų, kad būtų įmanoma daugiau nuveikti. Mes tikrai tikimės, kad sugebėsime pasiekti teigiamų rezultatų, nes tai, kas vyksta, yra sukrečiantys dalykai.

Pirmininkas. – Gerb. M. Frassoni, kadangi kreipėtės į mane asmeniškai, bent jau išverstoje kalboje, norėčiau jus patikinti, kad stengiamės ir darome viską ką galime. Tačiau aš nesu tas, kuris gali užtikrinti sėkmę; sprendimą privalo priimti Taryba. Tačiau galite būti rami, kad aš ir mano kolegos darysime viską ką galime.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, gruodžio 10 d. mes švenčiame JT Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos paskelbimo šešiasdešimtmetį. Deklaracijos 2 straipsnyje skelbiama, kad „kiekvienas turi teisę naudotis visomis šioje Deklaracijoje paskelbtomis teisėmis ir laisvėmis be jokių skirtumų, pavyzdžiui, dėl rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitokių įsitikinimų...“ Šį dokumentą pasirašė Indija – šalis, kurioje labai gerbiamas Mahatma Gandis, kuris smarkiai gynė asmens teises. Deja, mes nuolat girdime nerimą keliančias žinias apie krikščionių persekiojimą Indijoje. Naujienose girdima pranešimų apie žiaurius žudymus, užpuolimus, žaginimus, namų ir garbinamų vietų padegimus. Ypač sudėtinga padėtis yra Orisos valstijoje.

Gerb. pirmininke, mes nesame abejingi Bombėjuje įvykdytiems teroristų nusikaltimams, mums nevalia likti abejingiems ir šiems krikščionių pogromams. Privalome siekti padaryti galą šioms neapykantos apraiškoms, kurios akivaizdžiai byloja apie pagrindinių žmogaus teisių, t. y. tikėjimo laisvės ir teisės į gyvenimą, pažeidimo atvejus.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Gerb. pirmininke, šiomis dienomis mes pagerbėme šių metų A. Sacharovo premijos laureatus. Todėl derėtų paklausti, kaip gyvena ankstesni premijos laureatai, pavyzdžiui, 1996 m. apdovanota kurdų (turkų) politikė Leyla Zana, kuri dešimt metų praleidusi kalėjime 2004 m. buvo paleista į laisvę, bet gruodžio 5 d., praėjusį penktadienį, ji vėl buvo nuteista kalėti dešimt metų dėl to, kad ir toliau kovoja siekdama užtikrinti pagrindines Turkijos kurdų teises, pavyzdžiui, teisę kalbėti savo kalba. Deja, šis atvejis rodo, kad žmogaus teisių padėtis Turkijoje ne gerėja, bet prastėja. Todėl raginčiau visus EP narius parodyti solidarumą su buvusia A. Sacharovo premijos laureate Leyla Zana, o Pirmininką raginčiau pateikti pasiūlymą, kaip Europos Parlamentas gali pareikšti protestą Turkijos valdžios institucijoms.

Pirmininkas. – Gerb. S. B. Søndergaardai, norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad kartą aplankiau Leylą Zaną kalėjime. Mes ir toliau imamės veiksmų šiuo klausimu.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Gerb. pirmininke, manau privalas paprašyti jūsų ir visų savo kolegų narių dėmesio ir pagalbos sprendžiant Alzheimerio ligos klausimą. Tai liga, kuri paveikia vyresnio amžiaus žmones ir šiuo metu 6 mln. Europos piliečių gyvenimą paverčia kančia. Tačiau kenčia ne tik ja sergantys žmonės; dėl šios ligos kenčia ir 6 mln. šeimų; taigi liga atsiliepia 25 mln. žmonių, kurie kovoja siekdami

įveikti šią ligą ir nemano sulauksiantys kokios nors pagalbos iš Europos, kuri galėtų palengvinti jų padėtį spręsdama šios nelaimės, regis, didėjančios, klausimą.

Todėl kreipiuosi į visus ir raginu prašyti Komisijos ir valstybių narių vyriausybių šį klausimą padaryti Europos sveikatos programų prioritetu, kad palengvintume mūsų 25 mln. piliečių gyvenimą.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Tuomet, kai Slovakija pateikė prašymą Europos Sąjungai, ji jau buvo Europos Tarybos narė ir jau buvo pasirašiusi ir ratifikavusi Pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių chartiją.

Europos Tarybos reikalaujami standartai buvo vienodi ir privalomi visoms valstybėms. Jei kildavo abejonių dėl jų nesilaikymo, buvo galima kreiptis į vadinamąjį stebėjimo komitetą su prašymu patikrinti. Europos Parlamentas šį klausimą nagrinėja pasirinktinai, kai kuris nors EP narys nutaria kelti šį klausimą. Tačiau, gaila, kad padėtis nebuvo stebima iš karto keliose valstybėse. Be to, man atrodo, kad tam tikra Europos Sąjungos, ar veikiau Europos mažuma, turi didesnes išskirtines teises.

Vojvodinoje yra nemažas skaičius slovakų, kurie daugiau nei du šimtus metų išlaikė tradicijas, kurias daugelis mūsų Slovakijoje dabar jau yra pamiršę. Gerb. pirmininke, aš sužinojau, kad Vojvodinos vengrai, kurių skaičius yra mažesnis už ten gyvenančių slovakų, turi įgyti specialų statusą, kuris suteiks jai teisę naudotis valstybės narės teisėmis.

Todėl prašau, kad Europos Sąjunga užtikrintų ne tik vienodas prievole, bet ir teises, kad Vojvodinoje gyvenantys slovakų mažumos nariai naudotųsi tomis pačiomis teisėmis kaip ir Vengrijos pilietybę turintys bendrapiliečiai.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, policininko paleista kulka, nužudžiusi penkiolikos metų berniuką, buvo pastarosiomis dienomis Atėnuose vykusių įvykių priežastis. Be abejo, šio berniuko mirtis ir tragedija mus visus labai nuliūdino. Tačiau vien tik šis atsitikimas negali paaiškinti po to vykusių nepaprastų įvykių. Bijau, kad susiduriame su reiškiniu, kai kyla pavojus, kad jis gali tapti visiškai nevaldomas, ir ne tik Graikijoje, nes jaunoji karta savo ateitį išivaizduoja niūrią, kupiną neįveikiamų kliūčių. Panašių įvykių buvo ir kitose Europos sostinėse. Niekas nenuvertina šių įvykių rimtumo. Tačiau Graikijoje tai buvo pernelyg išpūsta, ir tai darė visų pirma tie, kurie leido straipsnius ir neigiamai komentavo prognozuodami, kad nepavyks suorganizuoti Atėnų olimpinių žaidynių, o jei pavyks, tada turėsime viešai atsiprašyti. Esu tikras, kad visi supranta, kas vyksta.

Maria Matsouka (PSE). – (EL) Gerb. pirmininke, nuo gruodžio 6 d., šeštadienio, kai pradėjome gedėti dėl beprasmės jaunuolio mokinio žūties, Europos dėmesys sutelktas į Graikiją. Lemtingoji kulka visoje šalyje įžiebė iki tol Graikijoje negirdėtas jaunimo demonstracijas. Jaunimas neteko kantrybės ir pamėgino savaip mums pasakyti, kad jie nenori gyventi parsišėliškose visuomenėse, kad jie atsisako pritarti, kad žinios –prekė, ir kad jų ateities vizijoje nėra vietos netikrumui, konkurencijai ir godumui.

Būkime atviri, tai, su kuo šiandien kovoja jaunimas, yra puikus nežmoniškos plėtros pavyzdys, kai griunama visuotinės gerovės valstybė, kai teisinė valstybė paverčiama policine valstybe, kuri skatina susvetimėjimą, atstumia ir skatina abipusį susinaikinimą. Nevalia likti abejingiems ir svarbiausia nevalia nuvertinti šiurpą keliančio jaunimo klyksmo. Represijos – tai ne sprendimas; reikia keisti požiūrį, keisti politiką. Tai privalome padaryti dėl jaunosios kartos; dėl Aleksandro – beprasmiškai mirusio berniuko – atminimo.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, tragiška Lenkijos piliečio Roberto Dziekońskiego mirtis Vankuverio oro uoste praėjusiais metais labai paveikė Lenkijos ir Kanados visuomenės nuomonę. Įvykiai buvo atsitiktinai nufilmuoti. Įrašė matoma, kad Roberto Dziekońskiego mirties priežastis buvo brutalūs Kanados policijos veiksmai, kai elektros šoką sukeliantis ginklas buvo be reikalo panaudotas prieš visiškai išsekusį asmenį, kuriam buvo reikalinga pagalba. Mes nustebome neseniai sužinoję, kad Kanados teismas nusprendė, kad policijos pareigūnai neturės atsakyti už šiuos savo veiksmus.

Aš pats savo kolegės nario J. Wojciechowskio vardu ir perduodamas daugelio Lenkijos ir Kanados žmonių pageidavimus kreipiuosi į šių Rūmų Pirmininką su prašymu raginti Kanados valdžios institucijas pateikti tikslią informaciją apie Lenkijos piliečio mirties aplinkybes. Šis asmuo, be abejo, buvo ir Europos Sąjungos pilietis.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, JAV žinia yra ta, kad iš tiesų svarstoma galimybė nacionalizuoti dideles automobilių gamintojų grupes siekiant įveikti pramonės išgyvenamą krizę. Kaip visuomet būna JAV, tam tikrais laikotarpiais ideologijos kartu ir doktrina apie valstybės nesikišimą, atidedamos į šalį ir imamas labai praktinių veiksmų.

Europa negali tik sėdėti ir žiūrėti, kai automobilių pramonė patiria krizę. Be abejo, svarbu priimti naujus teršalų išmetimo reglamentus, reikia, kad Komisija pasakytų, jog aplinkos apsauga ir naujovės turėtų būti krizei spręsti skirtų priemonių gairės ir kad ten būtų minima automobilių pramonė, tačiau šito nepakanka. Gerb. pirmininke, taip pat Taryba ir Komisija, prašyčiau jūsų apsvastyti, ar tai, ko mums reikia, iš tiesų yra nepaprastas planas, kuriuo vadovaudamiesi galėtume imtis neatidėliotinų veiksmų, kol neprasidėjo atleidimas iš darbo ir etatų mažinimas, kurių mano šalyje, Italijoje, jau apstu ir kurie jau palietė dideles žmonių grupes: nuo „Eatono“ iki paties „Fiato“.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Gerb. pirmininke, labai svarbu tai, kad Europos Parlamento plenarinėje sesijoje nebuvo pasakyta, ką prieš kurį laiką nusprendė Vienos regioninis baudžiamasis teismas. Šis teismas pareikalavo EP nario Hanneso Swobodos ekstradicijos, t. y. atšaukti jo imunitetą. Šis atvejis buvo paskelbtas žiniasklaidoje, ir mes kalbame apie bausmę iki vienerių metų. Tačiau čia, Parlamente, mums apie tai visai nepranešama.

Tačiau mano atveju buvo visiškai kitaip. Vos tik buvo pateiktas toks prašymas, jūs, gerb. pirmininke, daugelio narių džiaugsmui jį čia garsiai perskaitėte. Tačiau, gerb. pirmininke, jūs Parlamentui nepranešėte, kad po to nebuvo jokių teismo procesų, kad teisėjas bylą atidėjo, kad instancijų sprendimai buvo vieningi ir imuniteto atėmimas buvo visiškai netinkamas.

Ne tai aš vadinu demokratija, gerb. G.-H. Pötteringai.

Pirmininkas. – Gerb. H.-P. Martinai, kadangi nuolat mane mokote, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad jei turėtume vadovautis d'Hondto tvarka, t. y. jei visai atvirai, jums net nebūtų suteikta žodžio.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. Pirmininke, jei mes norime demonstruoti Europos Sąjungos svarbą, kuriai daugiau nei penkiasdešimt metų, turime pabrėžti tai, kad ji panaikino karą ir kad mes gyvename taikos metu. Tačiau matome, kad šiai taikai grėsmę kelia kiti priešai, kurių didžiausias yra smurtas. Todėl savo dėmesį privalome sutelkti į smurtą ir meilę bei solidarumą jam pasipriešinti.

Manau, pamiršome žmogiškos paramos vienas kitam galią ir skatinti žmones, ypač jaunimą, žinių, naujovių ir kultūros link. Jei mokysime jaunimą beatodairiškai reikšti savo požiūrius, tai reikia susirūpinti dėl Europos Sąjungos.

Maria Eleni Koppa (PSE). – (EL) Gerb. pirmininke, iššios tribūnos norėčiau pareikšti pasipiktinimą ir sielvartą dėl Atėnuose policininko nužudymo penkiolikmečio berniuko. Šis atvejis buvo įvykių, kurie per pastarąsias dienas sukrėtė Graikiją, priežastis. Graikija artėja prie visuotinio socialinio sprogo, kurį lydi bendri daugelyje miestų vykstantys neramumai. Gatvėse piliečiai – daugiausia studentai, mokiniai, bedarbiai ir mažą darbo užmokestį gaunantys žmonės – garsiai reiškia visuomenės, kuri mano neturinti jokių perspektyvų, krizę. Pyktis, pasipiktinimas ir protestas gresia virsti pavojingais padariniais. Susidūrusi su šiomis aplinkybėmis, dabartinė vyriausybė jaučiasi silpna. Naujosios demokratijos vyriausybė nebekontroliuoja padėties ir dėl to jau kurį laiką valstybės nėra.

Šių įvykių priežastys yra sudėtingos ir giliai išsisknijusios: pilietinių neramumų protrūkis – nepalaužiančiai didėjančios nelygybės padarinys. Tai neoliberalios politikos rezultatas, dėl ko vis labiau didėja skurdas, marginalizacija ir atskirtis, todėl socialinei sanglaudai gresia pavojus ir mes, pavyzdžiui, kurių liudininkai esame, einame radikalių įvykių link. Smerkdami smurtą, privalome atidžiai įsiklausyti į Graikijoje garsiai reiškiamą protestą, kurio sprendimai turi būti konkretūs ir sąžiningi.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Mažindama mažumos švietimui ir kultūrai, kurie yra bet kurios tautinės mažumos išlikimo prielaidos, skirtus išteklius, Italijos valstybė vėl daro didelį spaudimą slovėnų mažumai.

Kad ir kaip ten būtų, šią savaitę antradienį Barkoloje (Barkovlje) prie Triesto kilęs incidentas taip pat buvo mėginimas įbauginti direktorę, mokytojus, vaikus ir jų tėvus. Karabinierių pasirodymas mokykloje buvo nepakenčiamas. Karabinieriams nėra reikalo krėsti mokyklos. Tai primena fašistinius laikus. Be to, šimtų Triesto įstaigų iškabų užrašai yra kinų kalba ir, regis, tai niekam nekliūva. Tačiau iškabos slovėnų rašmenimis ant slovėnų mokyklos ištis neduoda ramybės kai kuriems Italijos politikams, kurie net užsakė kratą ir karabinierių pasirodymą.

Tai neatitinka nei Europos, nei Slovėnijos standartų. Tai spaudimas ir nepakeliama gėda, gerb. pirmininke.

László Surján (PPE-DE). – (HU) Prieš metus visi buvo nuostabaus jausmo apimti, kai Europos Sąjungos plėtra pasiekė naują tarpsnį, kai Šengeno erdvės ribos išsiplėtė ir aprėpė didelę teritoriją, kai prie Šengeno bendrijos prisidėjo nauji nariai. Praėjo vieneri metai. Dabar šios erdvės pranašumais mėgaujasi daugelis.

Tačiau pasirodė ir trūkumai, leidžiantys manyti, kad kai kuriems žmonėms labiau rūpi izoliacija. Keliai, kuriais gali važiuoti automobiliai, dirbtinai blokuojami kelio ženklais ar ten dirbančiais apželdintojais. Gerb. pirmininke, būtų gerai, jei visi be išimties Europos piliečiai suprastų, kad laisvas judėjimas yra mūsų bendras turtas ir jokie interesai negali jo riboti, kaip antai, prie Sátoraljaújhelio.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Dėkoju, gerb. pirmininke. Džiaugiuosi, kad salėje yra ir Komisijos narys V. Špidla. Europos Sąjungos pagrindas yra keturios pagrindinės laisvės – prekių, paslaugų, kapitalo ir žmonių judėjimo laisvė.

2009 m. sausio 1 d. jau bus dveji metai, kaip Rumunija ir Bulgarija yra ES narės. 2005 m. abiejų šalių pasirašyta narystės sutartis suteikia galimybę valstybėms narėms abipusio susitarimo pagrindu nuo dviejų iki septynerių metų riboti laisvą Rumunijos ir Bulgarijos darbuotojų judėjimą. Kai kurios valstybės narės jau panaikino šiuos apribojimus dar iki 2009 m., o kitos paskelbė ketinančios išlaikyti šiuos apribojimus dėl vidaus politikos motyvų.

Manau, jog šiuo finansų ir ekonomikos krizės laikotarpiu šiuos apribojimus būtina skubiai panaikinti. Laisvam Rumunijos ir Bulgarijos darbuotojų judėjimui Sukurtų apribojimų Rumunijos ir Bulgarijos darbuotojams laisvai judėti panaikinimas reiškia, jog paisoma Europos principų ir vertybių. Tai taip pat rodo, kad atsižvelgiama į pagrindines Europos Sąjungos sutartis. Todėl raginu panaikinti apribojimus, kurie neleidžia Rumunijos ir Bulgarijos darbuotojams laisvai judėti. Dėkoju.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Ponios ir ponai, pastaraisiais metais Europos Parlamento delegacija lankėsi būsimoje pirmininkaujančioje šalyje. Tai gerai ir aš tam pritariu. Bet man nepatinka tai, kad delegacijai pasirodžius Prahos pilyje buvo pademonstruota takto stoka. Visi žinome, kad pagrindiniai D. Cohno-Bendito naudojami metodai savo kandidatūrai pakelti yra provokuojantys ir užgaulūs. Man nerimą kelia tai, kad šįkart Prahoje prie jo prisidėjo mūsų Parlamento pirmininkas. Jūs mane nuvylėte ir aš manau, jog turiu keisti gerą nuomonę apie jus. Jūs stokojate nuolankumo ir kantrybės, kurie reikalingi išklausyti nuomonės, kuriai nepritariate. Mano nuomonė dažnai skiriasi nuo Čekijos Respublikos prezidento nuomonės, tačiau savo požiūrių nereiškiu taip užgausiai, kaip jūs tai leidote padaryti jūsų vadovaujamos delegacijos nariui. Todėl aš laikiu oficialaus atsiprašymo, o ne įprasto arogantiško atsikirtimo.

Pirmininke. – Gerb. J. Kohlíčekai, jei ten būtumėte buvęs, nekalbėtumėte taip, kaip dabar.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, Italijos kolega paminėjo, kad maisto švaistymo mastas Italijoje yra didelė problema; ir iš tiesų maisto švaistymas ir į maisto grandinę grįžtantis perteklinis maistas – tai problema, kurią per pastarąsias septynias dienas išgyvena Airija. Ji parodė, kad jei mes nekontroliuosime visų maisto grandinės tarpsnių – ne tik nuo ūkio iki šakutės, bet ir nuo šakutės vėl iki ūkio, galime turėti milžiniškų problemų.

Airijos valstybei skirta 180 mln. EUR ir mes dėkingi Europos Sąjungai už solidarumą dėl privataus sandėliavimo paramos sumanymo, bet mums reikia žinoti, kur Airijos maisto grandinėje būta spragos, kuri sudarė sąlygas dioksinų turinčioms sudėtinėms dalims patekti į gyvulių pašarą.

Esame dėkingi, kad problema išspręsta, bet mums reikia ištirti, kaip tai įvyko, kad ateityje to galėtume išvengti. Jei negalime prižiūrėti, koks maistas ar perteklinės atliekos patenka į gyvulių pašaro grandinę, tuomet turėsime tą nutraukti. Turime kontroliuoti ūkių mišinius ir įdiegti kilmės šalies ženklinimą, kad vartotojai būtų užtikrinti – žinotų, kokią mėsą valgo.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, ateityje šis laikotarpis prisiminus bus vertinamas kaip ano Parlamento ir anos Europos Sąjungos, kuriuos 1985 m. jūs gerai žinojote ir padėjote formuoti, genetinės kaitos laikas – Europos tėvynės, palyginti su senosios Europos protėvynėmis, bus subyrėjusi iliuzija.

Mes dabar kasdien einame ta kryptimi. Tik vakar ir užvakar Taryboje buvo raginama Europą nuo Atlanto iki Uralo prisiminti kaip seną nacionalistinę, o ne proeuropietišką. R. Coudenhove-Kalergio Europa, Winstono Churchillio Europa, mūsų protėvių, kurių vardu pavadintas Parlamentas, Europa. Jie teikė pirmenybę Jungtinėms Europos valstybėms; šiandien su visais, iš tiesų norinčiais narystės, norinčiais būti Europos dalimi, mes kalbame tik apie partnerystę. Manau, kad visus juos paliekame (pažvelkite į Viduržemio jūros regioną) likimui, kuris ištis pavojaingas ir neabejotinai suduos smūgį tų šalių proeuropiečiams ir demokratams.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, norėčiau kalbėti apie reglamentą dėl augalų apsaugos produktų. Viliuosi, visi pritaris, kad beatodairiškas pesticidų naudojimas yra pavojingas ir žmogui, ir aplinkai.

Tačiau aš taip pat tikiuosi, kad visi pritaris, jog pesticidų naudojimas sudarė sąlygas masinei maisto gamybai ir žmonių mitybai. Todėl augalų apsaugos produktai yra reikalingi, bet juos turime naudoti tinkamai.

Tačiau baiminuosi, kad naujasis reglamentas kelia daugybę klausimų ir daug nerimo. Europos ūkininkai susirūpinę, kad vien tik apribojimų taikymas išstums iš gamybos ir jie negalės gaminti konkurencijos sąlygomis. Tada vartotojai tikrai turės nerimauti, nes trečiųjų šalių gaminių kokybė abejotina. Galiausiai trečiojoje šalyje, kuriose gamybos būdai nekontroliuojami, bus smarkiai kėsiniama į aplinką ir ji bus masiškai naikinama. Tokiomis aplinkybėmis manau, kad šiam klausimui turime skirsti ypatingą dėmesį, nes galime pridaryti daugiau žalos, nei naudos. Žinodami tikrus faktus, šį klausimą turime labai atidžiai išnagrinėti.

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, visi žinome, kad praėjusiais laikais buvo dvaro juokdariai ir pokštininkai. Šių asmenų pareiga ir garbė buvo linksminti savo šeimininką net ir tuomet, jei tai darydami jie užgaudavo kitus ten buvusius. Tačiau juokdario būdavo prašoma išeiti, jei valdovas norėdavo aptarti svarbius reikalus.

Šį klausimą norėčiau užduoti mūsų pirmininkui. Gerb. G.-H. Pötteringai, ar Europos Parlamente ketinate atgaivinti šį seną šiek tiek pakeistą paprotį? Ar derėtų politikams, kurie buvo raudono atspalvio, o dabar nusidažė žaliai, įžeidinėti tautos lyderius teigiant esą jie veikia šių Rūmų vardu ir tai daryti Pirmininko akivaizdoje? Būtent taip iš tiesų nutiko Čekijoje Prezidento V. Klausio atžvilgiu. Kaip Europos Parlamento nariai, mes turėtume rodyti, kaip turėtų būti suprantama demokratija. Mes turėtume rodyti pavyzdį, kaip gerbti įstatymą ir ES valstybių narių vadovus. Ar šių Rūmų nariai turi būti žmonės, kurie anksčiau su užsidedimu kalbėjo apie demokratiją, bet dabar ją niekina? Niekas nedrįsta jų peikti ar nutildyti.

Nevalia leisti, kada taip būtų ir toliau. Prezidento V. Klausio dera atsiprašyti už įvykius, kurie nutiko per šių rūmų delegacijos vizitą Prahoje. Raginu skelbti tokį atsiprašymą.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Gerb. Pirmininke, Graikijos visuomenė bjaurisi smurtu ir būtent todėl mus pritrenkė policininko įvykdytas penkiolikmečio berniuko nužudymas. Tai paskatino jaunimą taikiai protestuojant eiti į gatves, tačiau tai buvo gaisrą sukėlusį kibirkštis ir į pirmą vietą iškilo visi neišspręsti klausimai: skandalai, nelygybė, infliacija, nedarbas, nepotizmas (giminių ir bičiulių protegavimas), korupcija ir teisinės viršenybės stygius. Pastaraisiais metais Europos Bendrijų Teisingumo Teismas dažnai smerkė Graikijos valdžios institucijas demonstruojant nebaudžiamą besaikį smurtą ir aroganciją. Gerb. pirmininke, raginu jus ir visas Parlamento partijas padaryti tai, ką padarė Graikijos parlamentas šiam penkiolikmečiui berniukui atminti, ir Europos Parlamentą, kaip žmogaus orumo ir žmogaus teisių sergėtoją, tylos minute pagerbti jauną penkiolikmetį berniuką, kuris prieš savaitę buvo nužudytas Atėnuose.

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Praėjusią savaitę mes šventėme Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, kuri buvo priimta 1948 m. gruodžio 10 d. pagal JT Generalinės asamblėjos rezoliuciją, šešiasdešimtmetį.

Žmogaus teisių dienos proga Baltarusijos opozicija keliais protestais pamėgino atkreipti dėmesį į žmogaus teisių pažeidimus savo šalyje. Minske aktyvistai žygiavo apsirengę kalinių drabužiais ir nešė plakatus su šūkais „Aš – politinis kalinys“. Kitoje vietoje aktyvistai dalijo praeiviams deklaracijos tekstą, o šalies vakarų Grodno mieste įvyko demonstracija. A. Lukašenkos režimas į visus opozicijos renginius atsakė aktyvistų areštais.

Parodoksalu tai, kad Baltarusija pasirašė įsipareigojimą užtikrinti savo piliečių žmogaus teises. Tarptautinei bendrijai nepriimtina tai, kad pasirašiusioji šalis draudžia platinti tikrąją deklaracijos tekstą.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, prieš kelis mėnesius Kultūros ir švietimo komitete buvo pateiktas pasiūlymas įkurti Europos istorijos rūmus. Tačiau tuomet nebuvo pateikta jokių dokumentų. Be to, neužteko laiko diskusijoms. Vis dėlto nariai pareiškė susirūpinimą dėl paties sumanymo.

Dabar prieš mane yra pagrindinė su Europos istorijos rūmais susijusi įžanginė dokumento dalis ir turiu pasakyti, kad mane pribloškė darbo kokybė. Tekste esama istorinių klaidų, pavyzdžiui, krikščionybės kilmė datuojama ketvirtu mūsų eros amžiumi. Be to, tam tikri įvykiai tekste nederamai sureikšminti, o kiti visai neminimi. Tai ypač pasakytina apie Antrojo pasaulinio karo laikotarpį ir pastaruosius du dešimtmečius. Atrodytų, kad Europos istoriją mėginama sąmoningai iškreipti. Europos Parlamentui nederėtų nei pasirašyti tokio abejotino sumanymo, nei jo finansuoti.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, praėjusią savaitę Tarybos posėdžio Briuselyje rezultatus ir JT Klimato kaitos konferencijos Poznanėje išvadas palankiai įvertino daugelis EP narių. Paprastiems piliečiams sunku suprasti, ką reiškia pirkti ar parduoti CO₂ taršos leidimus arba kokie yra anglies dioksido „nutekėjimo“ pavojai. Tačiau jie turi suprasti, kad Europos Sąjunga tapo kovotoja su klimato kaita ir nesiliaus šito daryti.

Rumunija ir kitos Rytų Europos valstybės narės pritaria pasiūlymui laisviau gauti CO₂ išmetamųjų teršalų leidimų, taip pat naujam kompromisui didinti Solidarumo fondo dydį. Taigi šioms pramonės šakoms, pavyzdžiui, cemento, chemijos ir stiklo, nereikės perkelti savo gamyklų, darbo vietų ir CO₂ išlakų į kitas pasaulio šalis. Nekantriai laukiau rytdienos plenarinio posėdžio diskusijos dėl viso paketo ir dėkoju visiems pranešėjams ir su tuo susijusiems EP nariams.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Europos Parlamento sesijos laikotarpio pradžioje norėčiau pasinaudoti šia proga ir išreikšti didžiausią solidarumą su geležinkelio darbuotojais, kurie kenčia nuo Portugalijos geležinkelio operatoriaus „Caminhos-de-Ferro Portugueses (CP)“ direktorių tarybos represijų.

Devyniems geležinkelio darbuotojams taikoma nepriimtina drausminė procedūra dėl atleidimo iš darbo, kurią paskatino CP direktorių taryba dėl dalyvavimo streikininkų pikete, kuris atitiko įstatymą. Tas pats nutiko ir kitiems trims geležinkelio infrastruktūros operatoriaus REFER darbuotojams.

Privalome pareikšti pasipiktinimą dėl tokio požiūrio ir reikalauti nedelsiant nutraukti šias procedūras bei gerbti demokratijos teisėtumą, darbuotojų teises ir profesinių sąjungų laisvę.

Colm Burke (PPE-DE). - Gerb. Pirmininke, džiugu, kad 2008 m. gruodžio 2 d. įsigaliojo JT konvencija dėl žmonių su negalia teisių. Europos bendrija taip pat pasirašė šią konvenciją, saugančią 50 mln. ES piliečių su negalia, pavyzdžiui, kuriems amputuotos galūnės.

Tačiau Airija yra viena iš Europos Sąjungos valstybių narių, kurioje galūnės netekęs asmuo turi savo paties lėšomis ar per draudimą finansuoti protezo įsigijimą.

Nepaisant įsigaliojusios Konvencijos, Airijos Vyriausybė pastarajame biudžete nenumatė paramos galūnės netekusiems asmenims finansuojant protezą. Aš smerkiu tokį abejingą požiūrį į žmones su didele negalia ir raginu Komisiją nubrėžti gaires, kad valstybės narės būtų įpareigosotos teikti atitinkamą finansavimą žmonėms su negalia.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau atkreipti dėmesį į mano šalyje, Lenkijoje, susidariusią iš dalies nepaprastą padėtį.

Dėl Europos Parlamento rinkimų, ypač rinkimų į šiuos Rūmus, Lenkijos įstatyme nedviprasmiškai teigiama, kad bet kuriuos rinkimų įstatymo pakeitimus būtina pateikti prieš šešis mėnesius iki rinkimų. Tačiau Lenkijos Vyriausybė pavėluotai pateikė Europos Parlamento rinkimų įstatymo pakeitimus. Vienas iš šių pakeitimų susijęs su Lenkijos EP narių skaičiaus mažinimu.

Todėl Konstitucinis Teismas gali nugincyti naująjį rinkimų įstatymą, kuriame numatoma mažiau Lenkijos narių į šiuos Rūmus. Mano šalyje, Lenkijoje, tikrai gali būti svarstomas Europos Parlamento rinkimų teisėtumas. Apie tokią neįprastą padėtį dar negirdėta Europos Parlamento istorijoje. Deja, atsakomybė už tai gula ant Lenkijos Vyriausybės pečių.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Šiaurės Portugalijoje didėja nedarbas, daugėja darbo vietų be socialinių garantijų, taip pat prastai mokamo darbo, vis labiau vėluoja darbo užmokestis – tai problemos, su kuriomis susiduria vis daugiau darbuotojų.

Norėčiau pateikti du pavyzdžius: žiniasklaida pranešė, kad šiandien penkiasdešimt vienas Marco de Canavezes rajono statybų sektoriaus darbuotojas išėjo protestuoti prieš Ispanijos Galicijos bendrovę, kuri nesumokėjo jiems dviejų mėnesių darbo užmokesčio ir atostoginių. Šie darbuotojai negavo ir jokios nedarbo išmokos. Tuo tarpu Portugalijos Vila do Conde regiono puslaidininkių bendrovėje „Quimonda“ vis labiau baiminamasi dėl 2000 darbuotojų ateities, nes Vokietijos pagrindinė bendrovė skelbia mažinsianti darbo vietas, nors nežinoma, kokiose bendrovėse tai bus. Todėl būtina skubiai reaguoti į šias problemas ir užtikrinti, kad neseniai priimtose Bendrijos priemonėse būtų atsižvelgiama į darbuotojams ir jų šeimoms tekusius sunkius išmėginimus.

Roger Helmer (NI). - Gerb. pirmininke, sužinojau, kad praėjusią savaitę vyko politinių frakcijų ir Čekijos Respublikos prezidento Václavo Klausio susitikimas. Buvo plačiai pranešta, kad susitikime keli mūsų kolegos,

ypač Daniel Cohn-Bendit, akiplėšiškai, įžeidžiamai ir rodydami nepakantumą kreipėsi į Čekijos prezidentą, šiems Rūmams užtraukdami nešlovę. Labai apgailestauju, kad tame susitikime dalyvavęs šio Parlamento Pirmininkas jų nepažabojo ir nesutvardė.

Šiandien pirmiau jis pasakė, kad jei būtume ten buvę, viską būtume supratę kitaip. Bet jei jis mano, kad įvykis buvo neteisingai perteiktas, jam derėtų ateiti į šiuos Rūmus ir mums papasakoti, kaip ir kodėl tai įvyko.

Norėčiau paprašyti, kad mūsų Parlamento Pirmininkas parašytų Prezidentui V. Klausui ir Parlamento vardu atsiprašytų už šį gėdingą elgesį.

Charles Tannock (PPE-DE). – Gerb. Pirmininke, kaip gruodžio mėn. Bangladeše vykusių visuotinių rinkimų Europos Parlamento stebėjimo misijos pirmininkas, norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai šaliai, sudariusiai galimybę misijai įvykti. Ankstesnis atsisakęs vykti pirmininkas, Socialistų frakcijos narys Robert Evans, iki paskutinės minutės mėgino atšaukti kelionę teigdamas, kad dalyvių sąrašas politiniu ar tautiniu požiūriu suderintas nepakankamai gerai. Na, jei norėtų dalyvauti ir kiti nariai, vietų vis dar yra, ir aš tam pritarčiau.

Džiaugiuosi, kad pirmininkaujanti šalis greitai susivokė ir neleido tam įvykti. Atšaukė misiją Bangladešui (ir Bangladešo bendruomenei, kuriai aš atstovauju Londone), kuris narsiai siekia stiprinti trapią pasaulietinę demokratiją po dvejų metų pusiau karinio valdymo, būtume pasiuntę visai neteisingus signalus.

Bangladešas yra strategiškai labai svarbi nestabilaus regiono šalis, kuriam nuolat pavojų kelia islamo terorizmas – o tai Pietų Azijos delegacijos pirmininkas R. Evans labai gerai žino. Siekdamas pats ateityje būti demokratiškas, Bangladešas nusipelnė mūsų paramos. Jei mes teigiame esą demokratai, turėtume daryti viską, ką galime, šiems Bangladešo siekiams remti.

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, jau po šešių. Pagal darbotvarkę, šį klausimą turime baigti ir pereiti prie kito.

14. Darbo laiko organizavimo aspektai (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra rekomendacija dėl antrojo svarstymo Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu dėl Tarybos bendrosios pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, iš dalies keičiančią Direktyvą 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų [10597/2/2008 - C6-0324/2008 - 2004/0209(COD)] (pranešėjas: Alejandro Cercas (A6-0440/2008)).

Alejandro Cercas, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ministre, Darbo laiko direktyvos persvarstymas atkreipė milijonų europiečių dėmesį ir sukėlė jų susirūpinimą. Mes manome, kad Tarybos pasiūlymas – tai milžiniška politinė ir teisinė klaida.

Dažnai stebimės, kodėl piliečiai nepatenkinti mūsų institucijomis, rinkimais ir politine darbotvarke. Šiandien atsakymas aiškus: tereikia pažvelgti į milžinišką atotrūkį tarp Tarybos pasiūlymų ir 3 mln. gydytojų bei visų Europos profesinių sąjungų, kurios atstovauja 150 mln. darbuotojų požiūrių.

Viliuosi, kad Parlamento opozicija šito nevertina kaip nuosmukio, bet laiko tai galimybe vėl atkreipti dėmesį į piliečiams susirūpinimą keliančius klausimus, kad žmonės matytų, jog kalbėdami apie Europos socialinį aspektą, mes netuščiažodžiaujame ir neteikiame tuščių vilčių.

48 darbo valandos per savaitę – tai labai senas siekis. Jis pažadėtas Versalio sutartyje ir numatytas pirmojoje Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijoje.

Siekis dirbti, kad gyventum, o ne gyventi, kad dirbtum, virto ydingu Europos našumo gerinimo ciklu, kurį lydėjo darbuotojų nuostata turėti daugiau laisvo laiko. Prie šio modelio grįžti negalime.

Globalizacijos baimė ar mėginimai įgyti santykinį pranašumą, regis, verčia institucijas keisti nuomonę ir pamiršti, kad pergalę teikia meistriškumas.

Tarybos pozicija yra visiškai priešinga Parlamento pozicijai. Manome, kad esama svarių argumentų atsižvelgti į Parlamento nuomonę.

Pirma, galimybė dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui prieštarauja Sutarties principams ir esmei.

Antra, nukrypimas nuo taisyklės nerodo taisyklės lankstumo, o tik visiškai anuliuoja įstatymą ir tarptautines konvencijas, o standartus daro beprasmius ir pramonės santykius grąžina atgal į XIX a.

Trečia, asmeninis atskiras teisių atsisakymo dokumentas yra patikima formulė nežmoniškoms silpniausių visuomenės narių išnaudojimo sąlygoms sudaryti.

Paskutinis argumentas yra tas, kad leidus valstybėms narėms rengti nacionalinio lygmens leidžiančias nuo Europos įstatymo nukrypti nuostatas, bus atvertos durys socialiniam dempingui mūsų šalyse.

Turime daugybę duomenų, rodančių, kokią milžinišką žalą darbuotojų sveikatai ir saugumui turi galimybės dirbti daugiau nei 48 val., esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui, naudojimas. Tie patys tyrimai rodo, kaip sunku moterims gauti darbą, darbą derinti su šeima ir siekti karjeros.

Todėl šis pasiūlymas dėl direktyvos yra blogesnis nei dabar galiojanti direktyva. Ateityje galimybė dirbti daugiau nei 48 val., esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui, nebūtų laikina vienkartinė išimtis, bet taptų nusistovėjusia bendra nuostata, be to, ji būtų patvirtinta prisidengiant laisvės ir socialinės pažangos siekiu.

Kitas pagrindinis prieštaravimas susijęs su sveikatos priežiūros darbuotojų teisėmis. Neskaiciuoti budėjimo laiko tų, kurie rūpinasi milijonų darbuotojų sveikata ir saugumu, yra milžiniška neteisybė. Prie šio absurdo prisideda teisės po budėjimo turėti kompensuojamojo poilsio laikotarpius menkinimas.

Mes stengėmės pasiekti susitarimą su Taryba, kad šiame plenariniame posėdyje pasiektume kompromisinį sprendimą, bet neįstengėme. Jūs, esantys Taryboje, esate nepasirengę derėtis ir norite savo bendrą poziciją įgyvendinti nepakeitę nė vienos jotos.

Viliuosi, kad trečiadienį Parlamentas nutrauks šiuos Tarybos ketinimus. Taip jis parodys, kad visas Europos Parlamentas supratingas ir pasirengęs nepalaujamai tęsti Europos integraciją kartu atsižvelgdamas į socialinį aspektą ir gydytojų, darbuotojų, moterų ir apskritai Europos piliečių teises.

Aš taip pat tikiuosi, kad Komisijai remiant ir tarpininkaujant, mes galėsime pradėti derinimą ir siekti abiem teisėkūros institucijoms priimtino kompromiso. Privalome užtikrinti, kad Taryba rimtai vertintų užimtumą ir saugumo garantijas ir darbo bei šeimos gyvenimo derinimą.

Turime galimybę. Taigi pasinaudokime ja kiek galima geriau ir mažinkime tarp Europos piliečių esantį milžinišką atotrūkį.

(Plojimai)

Valérie Létard, einanti Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary A. Cercasai, ponios ir ponai, šįvakar čia susirinkome aptarti klausimo, kurį sprendžiame jau kelerius metus, ir kuris svarbus visiems Europos darbuotojams, t. y. Darbo laiko direktyvos persvarstymo.

Šiandien Europos Parlamentui teikiamas dokumentas yra birželio 9 d. Taryboje pirmininkaujant Slovėnijai pasiektas kompromisas. Taryba jį priėmė būdama visiškai įsitikinusi, kad tai žingsnis pirmyn Europos darbuotojų padėties atžvilgiu ir jis liečia abu jos aspektus.

Viena vertus, turint direktyvą dėl darbo pagal terminuotas darbo sutartis, vienodo požiūrio nuo pat pirmos dienos principas tampa taisykle Europoje. Milijonams šiame sektoriuje dirbančių žmonių tai reiškia žingsnį į priekį. Be to, spalio 22 d. Europos Parlamentas galutinai priėmė šią direktyvą ir aš gerai vertinu tokį sprendimą, nes bus pagerinta pagal terminuotas darbo sutartis dirbančių darbuotojų padėtis septyniolikoje valstybių narių, kuriose pagal nacionalinius teisės aktus nenumatyta vienodo požiūrio nuo pat pirmos dienos principo.

Kita vertus, pasitelkę kompromisą dėl darbo laiko nustatome garantijas, kurios tampa 1993 m. be apribojimų neribotam laikui įgyvendintos galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui pagrindu. Dabar dokumente nustatoma 60 ar 65 valandų, atsižvelgiant į aplinkybes, riba lyginant su ankstesne 78 valandų per savaitę riba.

Be to, šis dokumentas neleidžia, įdarbinus asmenį, po keturių savaičių pasirašyti individualaus susitarimo dirbti daugiau nei 48 val. ir nustato darbo inspekcijos vykdomą atidesnį stebėjimą. Pridurčiau, kad Tarybos bendrojoje pozicijoje numatoma aiški išlyga dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui persvarstymo. Pagaliau atkreipčiau dėmesį į tai, kad Slovėnijos kompromisas sudaro galimybę atsižvelgti į konkrečias budėjimo laiko aplinkybes. Tai padės daugeliui šalių, ypač sveikatos sektoriuje.

Be abejo, Darbo laiko direktyvos persvarstymas yra kompromisas ir kaip būna su visais kompromisais, kai kurių savo pirminių tikslų turėjome atsisakyti. Turiu galvoje ypač galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant

darbdavio ir darbuotojo susitarimui panaikinimą, už kurį labai kovojo Prancūzija ir kitos šalys, bet tai buvo mažumos nuomonė, todėl nebuvo užtektinai galios jos įtvirtinti Taryboje.

Balsuojant per antrąją svarstymą svarbu prisiminti mūsų bendrą tikslą – priimti visiems priimtina dokumentą siekiant išvengti kur galima derinimo procedūros. Be abejo, Parlamento nuomonė per pirmąjį svarstymą ir bendra Tarybos pozicija labai skiriasi, bet Parlamentas privalo pripažinti, kad kai kurioms valstybėms narėms reikia skubiai spręsti budėjimo laiko klausimą, kad Slovėnijos kompromisas apima darbuotojams naudingus pasiekimus, ir kad Taryboje ne dauguma reikalavo panaikinti galimybę dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui, kuri be jokių suvaržymų galioja nuo 1993 m.

Atsižvelgdama į būsimas diskusijas, ypač norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į du klausimus.

Dėl budėjimo laiko apibrėžčių dažnai Tarybos tikslas suprantamas klaidingai. Siekiama ne nugincyti darbuotojų įgytas teises, bet sudaryti galimybes išsaugoti esamą pusiausvyrą tam tikrose valstybėse narėse. Diskusijos Europos Parlamente galėtų suteikti naudingų įžvalgų dėl klausimų, kurie susiję su nauja apibrėžtimi.

Taryba neketina menkinti ar mažinti žmonių teisių. Priešingai, ji siekia išsaugoti valstybėse narėse esamą pusiausvyrą, kuri apima ir specifinį budėjimo laiko skaičiavimą siekiant atsiskaityti už neaktyvius budėjimo laiko periodus.

Dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimo persvarstymo išlygai privalome pasiekti išvadą be nugalėtojų ir pralaimėtojų, nes kalbant objektyviai, to neleidžia galių pusiausvyrą. Slovėnijos kompromise numatomas direktyvos persvarstymas po šešerių metų pateikus įvertinimo ataskaitą. Todėl yra visos galimybės, ir dėl šios priežasties dėl klausimo dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui aš raginu skelbti paliaubas.

Šįvakar atsakomybė tenka Europos Parlamentui. Jūsų balsavimas lems šio klausimo, kuris svarstomas nuo 2004 m., padarinius. Viliuosi, kad dabar prasidedančiose diskusijose bus atsisakyta bet kokios minties priešintis ir atsižvelgti į tvirtus Tarybos siekius, kuriuos rodo bendroji pozicija.

Esu tikra, kad vadovaudamiesi šia nuostata jūs galite greitai nutiesti kelią suderintam sprendimui pasiekti.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš visiškai suprantu jūsų baimes, kurias išsakėte šiuo sudėtingu ir svarbiu klausimu. Pagrindinis klausimas tas, ar Parlamentas laikysis 2005 m. per pirmąjį svarstymą nusibrėžto savo požiūrio, kuris buvo pakartotas pranešėjo pasiūlyme, ar Parlamentas svarsto galimybę keisti savo poziciją atsižvelgdamas į praėjusių metų rugsėjo mėn. Tarybos priimtą požiūrį.

Norėčiau pateikti glaustą kelių klausimų, kuriuos laiku tiesiogiai susijusius su diskusijomis dėl darbo laiko, santrauką. Pirmą, aš įsitikinęs, kad nauja šios direktyvos redakcija yra svarbi ir skubi užduotis. Europos valstybės tarnybos prašo mūsų išaiškinti teisinės budėjimo laiko aplinkybes. Tai buvo pagrindinis veiksnys, paskatinęs persvarstyti direktyvą. Šis pastaruosius kelerius metus vyraujantis neaiškumas labai nepalankiai atsiliepė ligoninių, reanimacijos tarnybų ir slaugos darbo organizavimui, taip pat paramos tarnyboms, kurios teikia paslaugas sveikatos problemų turintiems žmonėms. Visų mūsų buvo paprašyta imtis spręsti šiuos klausimus. To paties mūsų prašė centrinės ir vietos valdžios institucijos, organizacijos, pavieniai darbuotojai, privatus piliečiai ir Europos Parlamentas.

Antra, tai labai svarbus klausimas, dėl kurio išsiskiria Tarybos ir Parlamento nuomonės, ypač dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val., esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui, ateities. Man labai gerai žinomas per pirmąjį svarstymą Parlamente priimtas požiūris šiuo klausimu. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad 2005 m. Komisija iš esmės pakeitė savo teisės akto projektą ir pasiūlė atsisakyti galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui. Tai buvo padaryta reaguojant į Parlamento nuomones per pirmąjį svarstymą, kuris per keturis karštų diskusijų su Taryba metus siekė apginti savo poziciją.

Tačiau manau, kad privalome atsižvelgti į tikrąją padėtį. 2003 m. galimybe dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui naudojosi tik keturios valstybės narės, bet šiandien ja naudojasi penkiolika valstybių narių ir daug daugiau valstybių narių nori išlaikyti galimybę ja pasinaudoti ateityje. Tarybos sprendimą paskatinę veiksniai yra aiškūs. Dabar galimybė dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui numatyta dabartinėje direktyvoje ir jei Parlamentas ir Taryba nesusitars jos pašalinti, pagal dabartinę formuluotę ji galios be apribojimų.

Todėl direktyvos pakeitimo klausimu pirmiausia man rūpi užtikrinti, kad labai daug Europos darbuotojų, kurie naudojasi galimybe dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui, turėtų deramą užimtumo apsaugą. Todėl manau, kad svarbu susitelkti į tikrąsias sąlygas ir aplinkybes, kurios užtikrintų

asmenų, nusprendusiųjų naudotis galimybe dirbti daugiau nei 48 val., darbuotojų pasirinkimo laisvę, kartu užtikrinant galimybe dirbti daugiau nei 48 val. besinaudojančių darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą, taip pat nustatant didžiausią vidutinio darbo valandų skaičiaus ribą. Tai taip pat numatyta bendrojoje pozicijoje.

Į bendrą požiūrį įtrauktos ir specifinės gerai suformuluotos nuostatos dėl būsimos galimybės dirbti daugiau nei 48 val., esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui, persvarstymo. Daug valstybių narių, kurios neseniai įdiegė galimybę dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui, taip pasielgė dažniausiai dėl su budėjimo laiku susijusių priežasčių. Galbūt šios valstybės narės galės iš naujo įvertinti galimybę dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui pasinaudojimą, kai supras visų pokyčių, kurie vykdomi budėjimo laiko srityje, poveikius.

Baigdamas norėčiau paminėti, kad man žinomi Parlamento ir Tarybos nuomonių dėl darbo laiko skirtumai. Pasiiekti Parlamento ir Tarybos susitarimą nebus paprasta, o šiai Parlamento kadencijai liko nedaug laiko. Tačiau manau, kad užduotis labai svarbi.

Manau, kad Europos piliečiams bus sunku suprasti, kodėl Europos institucijos, kurios sugebėjo bendradarbiauti spręsdamos finansinės krizės problemas, negalėtų nustatyti aiškių ir suderintų darbo laiko taisyklių. Mums nederėtų pamiršti, kad Tarybai prireikė ketverių metų bendrai pozicijai pasiekti. Aš taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į sąsajas su direktyva dėl agentūrų darbuotojų, kuri buvo priimta per spalio mėn. antrąją svarstymą.

Galima įsivaizduoti, kaip bus sunku užtikrinti Tarybos susitarimą, jei iš dalies bus keičiama bendroji pozicija. Manau, kad dabar svarbu atidžiai apsvarstyti turinio ir galimos taktikos derinimo galimybes, kad po šios dienos diskusijų galėtume priartėti prie susitarimo dėl darbo laiko pagrindo nustatymo. Teisėkūros procese šiuo klausimu Komisija pasirengusi ir toliau veikti kaip „sąžiningas tarpininkas“. Parlamentui linkiu sėkmės šiose diskusijose ir priimant sprendimus šiuo ypač svarbiu klausimu.

José Albino Silva Peneda, PPE-DE frakcijos vardu. – (PT) Manau, kad susitarimas su Taryba dėl šios direktyvos galėjo būti aptartas prieš antrąją svarstymą Parlamente. Nepaisant pirmininkaujančios Prancūzijos pastangų, Taryba nesuteikė jai jokio įgaliojimo derėtis su Parlamentu. Norėčiau paaikškinti, kad aš pritariu dėl per pirmąjį svarstymą priimtų pozicijų pervartymo, bet atsakingai tai galiu daryti tik esant kompromisui, kuriame būtų iš anksto numatytas dviejų institucijų dialogas. Mano tikslas vis dėlto yra pasiekti susitarimą su Taryba. Per pirmąjį svarstymą šito padaryti nebuvo galima, bet tikiuosi jį galima bus pasiekti per derinimo procedūrą.

Politiniu požiūriu du patys svarbiausi šios direktyvos klausimai yra budėjimo laikas ir išlyga/dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui. Dėl budėjimo laiko, tai nematau jokios priežasties nesilaikyti Teisingumo Teismo sprendimų. Šios problemos sprendimas, kuris, mano manymu, viską suderinus, bus priimtas, padės spręsti įvairių valstybių narių sunkumus, nes jam pritaria visi Europos medicinos darbuotojai, kurių nuomonę šiandien prieš Parlamento pastatą išreiškė 400 žmonių demonstracija, atstovaujanti 2 mln. Europos gydytojų. Klausimas dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui visai nesusijęs su lankstumo principu darbo rinkoje. Mano nuomone, metus laikant baziniu laikotarpiu visiškai apimamas lankstumo klausimas. Šiuo atveju svarbiausia yra nuspręsti, norime mes ar ne, kad Europos darbuotojai vidutiniškai per metus galėtų dirbti daugiau kaip 48 val. per savaitę, kitaip tariant, nuo pirmadienio iki šeštadienio aštuonias valandas per dieną, ir ar tai atitinka pareiškimus, kad visi šiuose Rūmuose siekia, pavyzdžiui, derinti šeimą ir darbą.

Noriu jums priminti, kad šios direktyvos teisinis pagrindas yra darbuotojų sveikata ir sauga. Baigdamas privalau nuoširdžiai padėkoti savo kolegoms iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijai už visokeriopą per šį procesą man suteiktą paramą.

Jan Andersson, PSE frakcijos vardu. – (SV) Pirmiausia norėčiau padėkoti gerb. A. Cercasui už puikų darbą. Ar mums iš tiesų reikia bendros darbo laiko direktyvos? Neabejotinai, nes mes turime bendrą darbo rinką ir privalome turėti būtinus sveikatos ir saugos standartus. Pagrindinis klausimas yra sveikata ir sauga.

Mūsų nuomonė nesutampa su Tarybos pozicija ypač dviem klausimais. Pirmasis – tai neaktyvus budėjimo laiko periodas. Šiuo klausimu nuomonės kai kur sutampa. Kartu teigiame, kad jei socialiniai partneriai pasieks susitarimą nacionaliniu ar vietos lygmeniu, galima rasti lanksčius sprendimus. Skiriasi šių derybų pradinė pozicija, kai Taryba teigia, kad budėjimo laikas nėra darbo laikas, o laisvalaikis. Tačiau mes manome, kad pradinė pozicija turi būti ta, kad budėjimo laikas yra darbo laikas. Akivaizdu, kad darbo laikas prasideda tada, kai išeinate iš namų ir tampate prieinamas savo darbdaviui. Tačiau mes neprieštaraujame lankstiems sprendimams.

Dėl individualių sutarčių dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui kyla klausimas, ar ši galimybė turėtų būti iš karto, ar laipsniškai naikinama. Mes manome, kad ją derėtų naikinti laipsniškai. Pirma, ji pasirenkama ne savanoriškai. Pažvelkite į dabartinę padėtį darbo rinkoje, kai daug atskirų darbuotojų teikia prašymus dėl tų pačių darbo vietų. Ką jie gali pasirinkti, kai ieškodami darbo susiduria su darbdaviu?

Antra, kažin, ar dabartinėmis aplinkybėmis to mums nederėtų vertinti, kaip iššūkio, kad kai kuriems žmonėms tenka dirbti 60–65 valandų per savaitę, o tuo pat metu daug žmonių yra be darbo. Tai tikras iššūkis.

Trečia, lygybės aspektas. Kas tie 60–65 val. dirbantys žmonės? Juk tai tie vyrai, kurių namus prižiūri moterys. Moterų interesų grupės griežtai kritikuoja Tarybos pasiūlymą, ir ne be pagrindo. Tai sveikatos apsaugos ir saugos klausimas. Mes bandėme pradėti derybas. Tai Taryba nesėdo prie derybų stalo. Esame pasirengę diskutuoti su Taryba ir mėginome, nepaliovėme stengtis, bet mes tikrai turime savo nuomonę ir ją pateiksime prie derybų stalo.

Elizabeth Lynne, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, Tarybos bendroji pozicija, be abejo, nėra tobula, bet labai gerai suprantu, kad valstybėms narėms teko derėtis daug metų, kad pasiektų tai, ką pasiekė. Daugelis iš mūsų taip pat daug metų dirbome šiuo klausimu.

Aš visuomet pritariau galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui išsaugojimui, bet norėjau ją sugriežtinti, kad ši galimybė iš tiesų būtų pasirenkama savanoriškai. Džiaugiuosi, kad dabar pagal bendrąją poziciją sutarties dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. negalima pasirašyti tuo pat metu, kaip ir darbo sutarties, ir kad bet kuriuo metu šios galimybės turėtų būti galima atsisakyti. Tai kur kas skaidresnis būdas darbuotojų teisėms apsaugoti nei taikyti savarankiško darbuotojo apibrėžtį, kuri tokia neapibrėžta, kad gali būti taikoma bet kuriam, kaip tai ir daroma daugelyje valstybių narių, ar sudėtinės sutartys, kai darbdavys tą patį darbuotoją gali samdyti pagal vieną, dvi ar net tris sutartis – tai, kas daroma kai kuriose valstybėse narėse. Jei darbdavys piktnaudžiauja galimybe dirbti daugiau nei 48 val., tada darbuotojas gali kreiptis į darbo skundus nagrinėjančią teisumą. Bijau, kad praradę galimybę dirbti daugiau nei 48 val., daugiau žmonių bus priversti dirbti šešėlinėje ekonomikoje ir jiems nebus taikoma sveikatos apsaugos ir saugumo teisės aktų, ypač Pavojingų įrenginių direktyvos. Šios direktyvos taikomos visiems legaliems darbuotojams, nepaisant to, ar jie renkas, ar atsisako galimybės dirbti daugiau nei 48 val. pagal Darbo laiko direktyvą. Šiuo ekonominiu sunkmečiu labai svarbu, kad darbuotojai galėtų užsidirbti dirbdami, jei nori, viršvalandžius ir kad darbdaviams taip pat būtų suteikta galimybė taikyti lankstumo principą.

Man kur kas sunkiau pritarti tam, kad bendrojoje pozicijoje budėjimo laikas nelaikomas darbo laiku. Būtent todėl Užimtumo ir socialinių reikalų komitete aš pateikiau savo pakeitimą, kad budėjimo laikas būtų įskaitomas kaip darbo laikas. Deja, mano pakeitimui nepritarė socialistų ar EPP frakcijos. Dabar, vadovaujantis A. Cercaso pranešimu, budėjimo laikas turėtų būti priskiriamas darbo laikui, bet pagal kolektyvinius susitarimus ar nacionalinę teisę sudarytas sąlygas galima nuspręsti priešingai. Tai, mano nuomone, nedidelis bendrosios Tarybos pozicijos pakeitimas, tiesiog šiek tiek kitaip sudedami akcentai. Aš iš naujo neteikiau savo pakeitimo, nes žinojau, kad socialistų ir EPP frakcijos už jį nebalsuos. Tačiau manau, kad pozicijas galėjome derinti, bet taip pat manau, kad Taryba šio žingsnio nežengs. Jei susitarimas nebus pasiektas, viliuosi, kad Taryba dar kartą apsvaistys ir sveikatos priežiūros sektoriaus klausimas bus svarstomas atskirai – tai seniai raginau padaryti. Mano galva, šią direktyvą reikėjo persvarstyti tik Europos teismų SIMAP ir Jaegerio sprendimams nagrinėti, ir tai viskas, į ką mums reikėjo atsižvelgti.

Elisabeth Schroedter, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Tarybos pirmininke, pernelyg ilgas darbo laikas kenkia darbuotojų sveikatai, žmogus nesugeba susikaupti ir daro vis daugiau klaidų. Pernelyg ilgai dirbantys žmonės kelia pavojų ne tik sau, bet ir aplinkiniams. Pavyzdžiui, ar norėtumėte, kad jus gydytų išsekęs gydytojas, ar norėtumėte su juo, kaip su eismo dalyviu, susidurti po viršvalandinio budėjimo? Todėl mes balsuojame už Darbo laiko direktyvos, kuri ne taip, kaip Tarybos priimtoje, kurioje pilna skylių kaip šveicariškame sūryje, bendrąją poziciją.

Pagal Darbo laiko direktyvą, kurios viršutinės ribos tėra tik gairės, nes dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. galima susitarti sudarius individualią darbo sutartį, nesiekiami sveikatos apsaugos darbo vietoje. Mūsų, kaip įstatymų leidėjų, užduotis yra užtikrinti, kad Darbo laiko direktyvoje būtų numatyti būtiniausi sveikatos apsaugą atitinkantys standartai. Dėl šios priežasties Žaliųjų frakcija/Europos laisvasis aljansas balsuos prieš tolesnę galimybę dirbti daugiau nei 48 val.

Mes iš tiesų manome, kad valstybėms narėms reikia trejų metų savo šalies teisės aktams pritaikyti. Tačiau mes nebalsuosime, kad Didžiojoje Britanijoje esanti galimybė dirbti daugiau nei 48 val. būtų Europos

Sąjungoje bendrai taikoma kaip leidžianti nukrypti nuostata. Mes taip pat nepritariame tam, kad dabar Komisija būtų skirta darbo laiką priskiria neaktyviam laikui ir laiko jį poilsio periodu.

Mums ypač svarbu, kad darbo laikas paprastai būtų skaičiuojamas remiantis kolektyvine, o ne kiekvieno asmens individualia sutartimi. Šis Žaliųjų pakeitimas yra labai svarbus ir prieštarauja tam, ką E. Lynne čia pavaizdavo kaip mirazą.

Aš taip pat prieštarauju tvirtinimui, kad Europos Parlamentas nepasiūlė lankstaus modelio. Priešingai, pratęsus pamatinį laikotarpį iki 12 mėn. suteikiama daug lankstumo visai ne įstatymo nustatytų poilsio laikotarpių sąskaita; mums tai svarbu.

Komisijos nary, netiesa, kad darbuotojai gali patys nuspręsti. Jie žino, kad tai neįmanoma; antraip, kodėl tuomet rytoj paskelbta 30 tūkst. žmonių demonstracija, o kai kurie žmonės jau dalyvauja demonstracijoje? Būtent todėl privalome iš naujo patvirtinti per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją. Tai vienintelis būdas, kai Darbo laiko direktyva padėti saugoti sveikatą darbo vietoje.

Roberta Angelilli, *UEN frakcijos vardu.* – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui už nuveiktą darbą. Pirmininkaujančiai Prancūzijai, kuriai vis dėlto dėkoju už išsipareigojimą, norėčiau pasakyti, kad pastangų veiksmingai derėtis su Parlamentu buvo dedama nedaug.

Šįvakar mūsų diskusija turi būti labai subtili, žodžiai turi būti tariaimi su didžiausia atsakomybe, kaip ir po to būsianti politika. Privalome gerai suvokti, kad kiekvienas sušvelnintas kompromisas vykdomas darbuotojų gyvybės sąskaita ir todėl kompromisas bet kuria kaina gali brangiai kainuoti sveikatos apsaugos, saugos ir darbo ir šeimos derinimo požiūriu.

Visi gerai žinome, kad po smūginės ekonomikos krizės bangos per pastarąsias kelias savaites, per paskutines kelias dienas darbo pasaulis keitėsi ir toliau keičiasi. Nė vienas neabejojame, kad reikia daugiau lankstumo, bet jo siekti reikia darniai, svarbiausia dėl skubos netinkamai nevaržant darbuotojų teisių. Komisijos pasiūlymuose pateikiami kai kurie labai svarbūs klausimai, kaip kad sakė visi prieš mane kalbėję pranešėjai.

Pirmasis – tai galimybė dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui. Viena vertus, įvertinama tai, kad ši formulė yra labai problemiška ir todėl numatyta persvarstymo išlyga, bet tai padaryta bendrai, nenustačius konkrečios datos, kita vertus, esama užslėpto šantažo, nes jei Tarybos bendrosios pozicijos dokumentas nebūtų priimtas, tuomet liktų galioti dabartinė visiškai neribotų viršvalandžių direktyva.

Antrasis klausimas yra budėjimo laiko, kurį iš esmės siekiama prilyginti poilsio laikotarpiui, koncepcijos klausimas. Šiuo klausimu, kaip sakė visi prieš mane kalbėję nariai, negali būti vietos dviprasmybei, nes bet kuri dviprasmybė yra visiškai nepriimtina.

Galiausiai derinimas, kuris negali būti abstrakti sąvoka atsižvelgiant į bendras formules ar vadinamąsias „priimtinas sąlygas“, kurios iš tikrųjų po to tampa priemone, nes atsisakoma kolektyvinės sutarties sudarymo derybų ir darbuotojai, ypač moterys, verčiamos priimti primetamas sąlygas tik todėl, kad neprarastų darbo.

Todėl aišku, kad šią direktyvą būtina ir neabejotinai būtų naudinga persvarstyti, nes kad ir kas nutiktų, teisinio vakuomo nevalia užpildyti nerimą keliančiomis dviprasmybėmis.

Dimitrios Papadimoulis, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (EL) Gerb. pirmininke, Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija/Šiaurės šalių žalieji kairieji, kuriems turiu garbės atstovauti, kategoriškai prieštarauja ir atmeta Tarybos bendrąją poziciją, kuriai, deja, Komisija taip pat pritaria, nes tai reakcingas pasiūlymas, atitinkantis darbdavių ir kraštutinių neoliberalų interesus. Tai pasiūlymas, kuris istorijos laikrodį atsuka devyniasdešimčia metų atgal, į 1919 m., kai buvo užtikrinta daugiausia 48 val. darbo savaitė. Vietoj jos pagal bendrąją poziciją, išlaikoma prieš darbą ir paprastus žmones taikoma galimybė dirbti daugiau nei 48 val., panaikinama Europos Bendrijų Teisingumo Teismo praktika dėl budėjimo laiko, pritariama dvylikos mėnesių darbo laiko vidurkiui ir taip panaikinama derybų dėl kolektyvinės darbo sutarties išankstinė sąlyga. Kairiųjų jungtinė frakcija ragina panaikinti galimybę dirbti daugiau nei 48 val. per savaitę, panaikinti dvylikos mėnesių darbo laiko vidurkį ir budėjimo laiką laikyti darbo laiku.

Ponios ir ponai iš Tarybos ir Komisijos, jei jūsų pozicija tokia palanki darbuotojams, tai šiandien čia demonstracijoje dalyvautų darbdavių federacijos, o ne profesinės sąjungos su penkiasdešimt tūkstančių darbuotojų. Tiesa ta, kad darbdavių federacijos jums ploja, o rytoj prie Parlamento pastato darbuotojų profesinės sąjungos protestuos su šūkiu: „Ne – mažiausiai 65 val. darbo savaitė“.

Kadangi daug kalbate apie socialinę Europą, galimybės dirbti daugiau nei 48 val. per savaitę išlaikymas yra spraga, kurią, kaip manoma, prieš kelerius metus Jungtinėje Karalystėje padarė M. Thatcher, o jūs dabar norite visam laikui šią spragą padaryti dar didesnę. Tai reiškia atsisakyti socialinės Europos, atsisakyti bendrosios darbuotojų politikos.

Derek Roland Clark, IND/DEM frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, Darbo laiko direktyva – tai laiko švaistymas. Ji buvo dar prieš tai, kai aš tapau EP nariu, netrukus po to JK Darbo ir pensijų departamento darbuotojas paprašė manęs pritarti HMG pozicijai išlaikant galimybę dirbti daugiau nei 48 val. per savaitę. Suprantama, aš tai padariau. Aš, kaip ir daugelis kitų šalių, vis dar tam pritariame.

Taigi norėčiau sekti margos istorijos pėdomis. 2007 m. gruodžio 18 d. pranešėjas sakė, kad grupė šalių nepageidauja Darbo laiko direktyvos ar socialinės Europos. Jos pageidavo laisvos rinkos, ką pranešėjas pavadino džiunglių įstatymu, ir pasakė, kad tai jau psichiatrijos sritis.

Ką gi, dėkoju! Prekiaudama pasaulio mastu ir ES nevaržoma namuose JK yra ganėtinai stipri ir yra antroji didžiausia ES indėlininkė, kasmet teikianti 15 mlrd. GPB. Nemanau, kad pranešėjas to atsisakytų!

2007 m. gruodžio mėn. pirmininkaujanti Portugalija pasakė, kad neišdrįs balsuoti Taryboje, taigi leido kitai pirmininkaujančiai šaliai, Slovėnijai, tai tvarkyti. Ir viskas vyko po to, kai, siekiant pažangos, buvo suderinta su laikina darbuotojų agentūra. Slovėnija pasiūlė 65 val., o po to 70 val. darbo savaitę. Tačiau Tarybos požiūris į budėjimo laiką tai sužlugdė. Tada Europos Teisingumo Teismas (ETT) arklių tempiamu vežimu pervažiavo per minimalaus darbo užmokesčio politiką.

Kai Suomija baigė pirmininkauti, jų darbo ministras Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui pareiškė, kad Briuselyje ministrai labai gyrė Darbo laiko direktyvą, bet atvykę namo elgėsi visai kitaip. Visiškai!

Praėjusį mėnesį, lapkričio 4 d., pranešėjas vėl sakė, kad Darbo laiko direktyva turi būti svarbesnė net už ekonomiką. Na, jei nepaisysite ekonomikos, kaip surinksite mokesčius, kurie yra Darbo laiko direktyvos rezultatas? Dėl trumpo darbo laiko atsiradusiai spragai užtaisyti bendrovės priima papildomus darbuotojus ir dėl to kyla darbo jėgos vertė. Jos nepajėgia varžytis ir prarandamos darbo vietos, todėl Prancūzija atsisakė 35 val. darbo savaitės.

Taigi sekime prancūzais. Kartą ir visiems laikams pamirškime šią netinkamą darbo laiko direktyvą.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Norėčiau ir aš padėkoti pranešėjui pateikus direktyvos dėl darbo laiko organizavimo projektą, kuris yra 2003 m. Direktyvos Nr. 88 priedas. Aš taip pat norėčiau padėkoti jam už šios dienos pristatymą ir už tai, kad nepamiršo paminėti sveikatos sektoriaus darbuotojų, kuriuos direktyva gali labiausiai liesti.

Kadangi Europos Komisija ir Europos Taryba daug dėmesio skyrė dokumentui rengti, manau, verta jį išsamiai apsvarstyti. Profesinių sąjungų organizacijos, kurios baiminasi, kad darbdaviams bus suteikta pernelyg daug galimybių, man pateikė daug tyrimų. Jie labiausiai susiję su laiko, per kurį darbuotojai gali būti laisvi ar budėti, vertinimais.

Ponios ir ponai, norėčiau jums priminti, kad budėjimas darbuotojams neleidžia laisvai organizuoti laisvalaikio. Tai pasakytina apie visą sveikatos sektoriaus darbuotojų armiją, kuriuos galime atiduoti darbavių valiai ir išnaudoti. Atsižvelkime į tai, kad tai ne tik gydytojo ir slaugės profesijos nuvertinimo klausimas, bet tai susiję ir su paties budėjimo laiko vertinimu, nes apribojimai šioje srityje iš esmės gali kelti grėsmę pacientams, kuriems reikalinga pagalba.

Be to, nors mes ir norime šia direktyva padėti darbuotojams atgauti jėgas ir daugiau laiko praleisti su šeima, abejoju, ar darbdaviai pritars tam pačiam ketinimui. Šiandien visos Europos organizacijos mėgina įveikti nuosmukį, finansų krizę, didelio nedarbo pradžią ir galimus jų padarinius. Vien tik tai gali skatinti aukštesnius reikalavimus ir todėl darbuotojų baimes, kad darbdaviai kaip vienu iš veiksmų gali naudotis galimybe atleisti iš darbo nesant darbo. Rytų demonstracijoje dalyvaus daug žmonių ir dėl šios priežasties.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti Komisiją dėl atidžiai išnagrinėtų dokumentų. Norėčiau pasveikinti ir pirmininkaujančią šalį, nes, kaip gerai žinoma, pirmininkaujant ankstesnėms septynioms šalims, šio klausimo sprendimas buvo blokuojamas ir prireikė didelio sumanumo pasiekti tai, kas pasiekta. Pirmininkaujanti šalis parodė, kad šis klausimas ne tik pajudėjo, bet ir pereita prie diskusijų. Dabar mūsų visų EP narių užduotis įsitikinti, ar mes pasirengę priimti tą iššūkį ir trečią dieną pereiti prie balsavimo.

Pranešėjui norėčiau pasakyti, kad aš visiškai pritariu jo įžanginėms pastaboms. Bet kol pernelyg neapsidžiaugėte, norėčiau priminti, kad tose įžanginėse pastabose teigėte, jog milijonai darbuotojų nerimauja dėl Darbo laiko direktyvos. Aš su jumis sutinku: jie nerimauja; jie nerimauja, kad esama politikų, tokių kaip jūs, kurie rengiasi pasakyti, kas jiems naudinga ir uždrausti patiems darbuotojams pasirinkti darbo valandas, kad galėtų laisvai dirbti.

Nebesuskaičiuoju visų man rašiusių žmonių, ne darbuotojus mėginančių išnaudoti organizacijų, bet paprastų žmonių, klausiančių manęs, kodėl mes apskritai svarstome šį klausimą ir sakome, kad mums nederėtų trukdyti jiems paties rinktis darbo valandas.

Mane ypač pribloškė prieš tris dienas laikraštyje aprašyta šeimos istorija: vyras prarado darbą statybose ir žmona turėjo imtis dviejų darbų ne visą darbo dieną, kad išlaikytų trijų vaikų šeimą, vyrą ir namą. Ji turėjo dirbti 12 val. per dieną septynias dienas per savaitę. Ji nenorėjo, bet turėjo, kad išsaugotų šeimą. Pranešėjui norėčiau pasakyti, kad ji iš jūsų šalies, ji iš Ispanijos. Tad kokią pagalbą jai siūlote? Kokią viltį jai teikiate? Nieko! Jūs jai pasakytumėte, kad ji negali to daryti ir kad ji turi atsisakyti vieno darbo, atsisakyti savo vaikų ir atsisakyti namo.

Aš buvau išrinkta ne tokių įstatymų rengti; aš buvau išrinktas rūpintis žmonėmis, kuriems tarnauju, ir šito niekada nepamiršiu. Kitąmet turėsiu užleisti vietą, bet kol ją užleisiu, aš ginsiu mane išrinkusius žmones ir jiems padėsiu, o ne stosiu jiems skersai kelio.

Kaip sakė Komisijos narys, pateiktas pasiūlymas teiks didesnę apsaugą darbuotojų sveikatos ir saugos požiūriu. Jei mes jam pritarsime, būtent taip ir bus, jei jam nepritarsime, darbuotojai šito negaus ir žinos, ką kaltinti.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, Tarybos pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, aš dar kartą kreipsiuosi į Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos narius, kurie vis dar dvejuoja, ar susivienyti po balsavimo Užimtumo ir socialinių reikalų komitete ir išlaikyti trečiadienį, per pirmąjį svarstymą, tokią pat poziciją. Juk negalima kovoti už darbuotojų sveikatos apsaugą ir kartu pritarti galimybei dirbti daugiau nei 48 val.

Iš tiesų ne be priežasties 1919 m. TDO pasiūlė 48 val. darbo savaitę. Šiais laikais darbuotojo sunkumai gali būti kitokie, bet jie ne mažiau dideli. Visišku cinizmu laikau (sakau tai galvoje turėdamas Tarybą), kai galimybės dirbti daugiau nei 48 val. nustatymas pateikiamas kaip socialinis laimėjimas vien tik todėl, kad vidutinei darbo savaitei taip pat nustatoma 60 val. viršutinė riba. Tai, kad abiejų pramonės šalių susitarimas reikalingas tik tuomet, kai tai susiję su didesniu darbo valandų skaičiumi, prilygsta pasakymui, kad darbuotojas pasirengtų susitaikyti su 60 val. darbo savaite kaip įprastomis darbo valandomis, o tai visiškai nepriimtina! Vadovautis Tarybos nurodymais reikštų paminti darbuotojų sveikatą ir atsisakyti šeimos ir darbo derinimo principo, o tai prilygtų socialinės Europos išdavimui! Todėl, ponios ir ponai, aš prašyčiau jūsų tai geriau apsvastyti.

Dėl budėjimo laiko Tarybai pasakyčiau, kad šį laiką paprastai privalu pripažinti darbo laiku. Tai neišvengiama. Leidžiant abiem pramonės šalims įvertinti neaktyvų darbo laiką, gydytojams, priešgaisrinės apsaugos pareigūnams ir saugos tarnyboms suteikiama daugiau lankstumo.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Gerb. pirmininke, Tarybos pirmininke, Komisijos nary, aš visiškai pritariu pranešėjui, kuris gina mūsų per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją – valstybių narių vyriausybių atmetą poziciją.

Mums skubiai reikėjo suderinti teisės aktus dėl budėjimo laiko su Teisingumo Teismo praktika, ir tai padaryta. A. Cercaso pranešime pateikiami darnūs su darbuotojų apsauga susiję sprendimai. Visas budėjimo laikas laikomas darbo laiku. Kompensuojamasis poilsio laikas eina iš karto po paslaugų teikimo laiko. Tai sveiko proto klausimas; tai klausimas dėl deramų darbo sąlygų, ypač medicinos darbuotojams, užtikrinimo.

Tačiau Darbo laiko direktyvos keitimas mums taip pat suteikia galimybę siekti pažangos Europos socialinės srities teisės aktų požiūriu panaikinant individualias sutartis dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. A. Cercaso pranešime pasinaudojama šia galimybe ir siūloma laipsniškai panaikinti bet kurią galimą leidžiančią nukrypti nuo didžiausios įstatyme numatyto darbo valandų skaičiaus ribos nuostatą. Turime pažvelgti tikrovei į akis. Absurdiška sakyti, kad darbuotojų ir darbdavių sąlygos vienodos ir darbuotojams galima atsisakyti to, kas siūloma.

Ponai ir ponios, mums aiškiai reikia parodyti valstybių narių vyriausybėms, kad dokumentas, kurį jos siekia mums pristesti, nepriimtinas. Ir nepaisant šių liaupsų, kurios rytoj tikrai patenkins Prancūzijos Vyriausybę, manau, kad mes pirmiausia turime paisyti darbuotojų, iš kurių bus reikalaujama dirbti dar ilgiau iš tiesų neturint jokio pasirinkimo šiuo klausimu, pavyzdžiui, ateityje Prancūzijoje visų ketinama prašyti dirbti

sekmadieniais. Pridurčiau, kad, matyt, siekdama įdiegti šią galimybę, Prancūzijos Vyriausybė Taryboje pakeitė savo nuomonę dėl individualios sutarties dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val.

Ponios ir ponai, išiklausykime į darbuotojus ir pamėginkime atsiliepti į jų raginimą, jei nenorime, kad po Prancūzijos, Olandijos ir Airijos ES nepalankių referendumų susilauktume daugiau tokių balsavimų, kurie ragintų abejoti Europos Sąjunga, verčiančia manyti, kad joje nesprensdžiama kasdienių žmonių problemų.

Jean Lambert (Verts/ALE). - Gerb. pirmininke, norėčiau grįžti prie to, kad tai turi būti sveikatos apsaugos ir saugos direktyva. Kadangi šios direktyvos pagrindas yra sveikatos apsauga ir sauga, Europos Sąjungoje nereikalaujame nei galimybės rinktis sveikatos apsaugą ir saugą, nei konkurencijos dėl darbo standartų. Tai turėtų būti bendri standartai, nes dauguma mūsų darbuotojų susiduria su tais pačiais sunkumais.

Pažvelkime į kai kuriuos sveikatos priežiūros klausimus, kuriuos dabar sprendžia daug mūsų valstybių narių: širdies ir kraujagyslių ligos, diabetas, stresas. Stresas yra antra didžiausia nedarbingo laiko Jungtinėje Karalystėje priežastis: dėl streso, depresijos, nerimo prarandama 13 mln. darbo dienų, kurios kainuoja 13 mlrd. svarų sterlingų per metus, jei pažvelgsime ekonominiu požiūriu, o kai kurie iš mūsų ekonomiką laiko pagrindiniu dalyku, gerb. D. R. Clarkai. Visos šios ir net su nutukimu ir besaikiu gėrimu susijusios problemos siejamos su ilgo darbo laiko kultūra. Tai ne vienintelis, bet tikrai svarbus veiksnys.

Mes kalbame ne tik apie būtinybę retkarčiais ilgiau padirbėti. Dabartinė direktyva suteikia daug lankstumo, o pasiūlyti pakeitimai sudaro galimybes įmonėms susidoroti su netikėtu darbo antplūdžiu, jei jos po to suderina savo darbuotojų darbo laiką. Spręstinas yra nepalaujamai ilgo darbo laiko klausimas. Jei dirbate ilgiau kaip 12 val., kyla didesnis nelaimingo įvykio darbe pavojus; išvargę darbuotojai yra pavojingi darbuotojai. Kelių saugumo specialistai mano, kad išsekę vairuotojai sukelia daugiau eismo įvykių nei girti vairuotojai. Jei pageidaujate, kad žmonės ilgiau dirbtų, žinokite, kokios bus problemos, žinokite, kad kris darbo našumas, žinokite, kad mažės kūrybingumas, o tai žiniomis grįstai ekonomikai nėra gerai. Tai tikrai nepadės geriau derinti darbą ir šeimą, kad pernelyg išvargę žmonės parėję namo skaitytų savo vaikams. Be to, dauguma, t. y. 66 proc. JK ilgai dirbančių darbuotojų už viršvalandžius negauna atlygio. Tai ilgo darbo laiko kultūros dalis, kai atsidavimą darbui demonstruojate būdamas darbe, bet nebūtinai našiai dirbdamas.

Tiems, kurie įrodinėja, jog galimybė dirbti daugiau nei 48 val. mažina biurokratiją, pasakyčiau, kad kaip būtų, vis tiek reikėtų registruoti išdirbtų valandų skaičių. Jei panagrinėsime naujus pasiūlymus, dėl Tarybos pasiūlymo biurokratijos tikrai nemažėja.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). - (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, rytoj Strasbūre vyks labai didelė profesinių sąjungų demonstracija prieš tikrai gudrų ėjimą, kurį Tarybai pavyko padaryti pasitelkus Darbo laiko direktyvą.

Daugiau nei šešiasdešimties valandų darbo savaitė yra akivaizdus absurdas, tai nepriimtina, nes pažeidžiamos kolektyvinės taisyklės ir profesinių sąjungų susitarimai. Toli gražu neįveikiant galimybės dirbti daugiau nei 48 val. sistemos, individualių susitarimų dėl išimčių sistemos, iš tiesų siekiama, kad jos taptų bendra taisykle. Darbo laikas skaičiuojamas remiantis metų vidurkiu ir taip sudaromos sąlygos kraštutinio lankstumo priemonei neužtikrinant poilsio laikotarpių, nes tai priklauso nuo bendrovės susitarimų palankumo, tarsi neaktyvų darbo laiką turime laikyti darbu iš dalies, iš dalies pripažįstamu ir iš dalies mokamu; visa tai nepriimtina.

Pernelyg išnaudojamų darbuotojų politika, kai tiek daug žmonių neturi darbo, reiškia paties darbo nuvertinimą, o tai yra labai didelė mūsų patiriamos krizės dalis. Parlamentas gerai padarytų, jei atsižvelgtų į rytdienos demonstraciją ir reaguotų į šį gudrų Tarybos manevrą, kad bent vėl patvirtintų esąs savarankiškas.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Gerb. pirmininke, sakoma, kad krizė žmones sutelkia. Tačiau jau ilgą laiką Europos piliečiai mano, kad tai ES ir verslo bendruomenė telkiasi prieš liaudį. Darbo valandos pristatomos kaip konkurencijos veiksnys, darbo valandos ir darbo metai ilginti, darbo užmokestis sumažėjo, pragyvenimo išlaidos padidėjo, tuo tarpu pelnas pasiekė neregėtą aukštumą, o vadovų algos išaugo iki astronominių skaičių.

Kai Parlamentas svarsto galimybę didinti darbo valandų skaičių ir taip apriboti sunkiai iškovotas socialines teises, bendrovės skelbia tūkstančiams darbuotojų laikinai kompensavusios mažesnę darbo valandų skaičių ir masinių atleidimų šmėkla kelia savo galvą. Kadaise buvę pavyzdiniai modeliai, pavuždžiui, labai giriamos darbo laiko apskaitos, kurios naudojamos vos kelias savaites, atskleidžia lankstaus darbo laiko trūkumus. Vėlgi mes veikiame dviem priešingomis kryptimis. Viena vertus, skelbiame, kad reikia geriau derinti darbą ir šeimą, kad didėtų gimstamumas, kuris seniai mažėja, kita vertus, leidžiame, kad sekmadieniai ir valstybinės

šventės vis labiau virstų įprastomis darbo dienomis, dėl ko neišvengiamai silpnėja tradicijų ir šeimos tvarumas. Per dabartinę krizę paprasti piliečiai turi prisiimti atsakomybę už finansų bendruomenės klaidas ir net savo sunkiai uždirbtomis santaupomis padėti bankams išsikaupti. Jų pensijoms kyla grėsmė ir netrukus jiems galbūt teks pasitraukti iš pareigų, nors vadovai pasiliks.

Vienas iš kriterijų, kuriuo remdamiesi Europos piliečiai susidarys nuomonę apie ES, yra tai, koku mastu ji gali užtikrinti socialinį saugumą. Todėl ES turi apsispręsti, ar pirmoje vietoje bus ekonomikos, ar žmonių interesai.

Dėl to taip pat derėtų pagalvoti, kad galbūt reikia sustabdyti Turkijos stojimą į ES, kol tai nesukėlė Europos Sąjungos finansų sistemos žlugimo. Vis dėlto, jei ES ir toliau laikysis avantiūristinio neoliberalizmo ir nežabotos plėtros kurso, neturėtų stebinti mažėjantis gimstamumas ar kylantys socialiniai neramumai. Tada visuomenės parama Europos Sąjungai, kaip saugiam prieglobsčiui, kuri neseniai vėl trumpam sustiprėjo, greitai išnyks ir mūsų ekonominė padėtis taps kur kas prastesnė, nei yra dabar.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, du kartus buvau ligoninėje per naktinius budėjimus (21.00–5.00 val.). Bet kuris iš arti susidūręs su slaugytoju, pediatro ar greitosios pagalbos vairuotojo darbu supras, kad neįmanoma budėjimo laiko skirstyti į aktyvų ir neaktyvų. Abi šios sudedamosios budėjimo dalys yra darbo laikas, kuris privalo būti atlyginamas. Europos Teisingumo Teismas šiuo klausimu taip pat buvo teisus.

Manau, kad Taryba klysta neaktyvų darbo laiką laikydama poilsio laiku. Tai būtų 72 val. siekiantys budėjimo maratonai. Šitas neduotų naudos nei darbuotojams, nei pacientams. Nevalia darbo vietoje mažinti sveikatos apsaugos ir saugos standartų. Vis dėlto ne visas budėjimo laikas yra vienodas. Pavyzdžiui, dirbdamas vienu iš dešimties REACH pranešėjų susipažinau su privačiomis priešgaisrinės saugos tarnybomis. Neseniai tokių privačių priešgaisrinių saugos tarnybų narius pakviečiau į Briuselį, į Europos Parlamentą.

Jie buvo iš chemijos, plieno pramonės šakų ir oro uostų. Tai, kad, laimei, jie retai iškviečiami, paaiškino, jog jų atveju būtina nuo maksimalios darbo savaitės leidžianti nukrypti nuostata. Beje, dėl to sutarė ir darbdaviai, ir darbuotojai.

Tačiau visa tai rodo, kad susitarimai yra abiejų pramonės šalių reikalas. Laisvos kolektyvinės derybos ir abiejų pramonės šalių dialogas – tai pagrindinės socialinės Europos sudedamosios dalys. Kai nėra derybų dėl kolektyvinių darbo sutarčių, valstybė privalo patvirtinti reglamentus. Juk ministrai sutaria dėl maksimalios 48 val. darbo savaitės Europos Sąjungoje.

Todėl aš iš principo pritariu A. Cercaso pranešimui, bet taip pat pritariu, kad tam tikrų profesijų atžvilgiu reikalingas ir lankstumas, kurį suteikia leidžiančios nukrypti nuostatos. Jei tai pavyks suderinti, derybos, galiausiai turėtų vykti ramiai, neskubant. Socialinė Europa negali sau leisti neapgalvoto atsako ar tuščių žodžių.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau gerai įvertinti puikų mano draugo, šio dokumento, kuris dėl netikėtai birželio mėn. Tarybos posėdyje pasiekto kompromiso vėl mums pateiktas svarstyti, pranešėjo A. Cercaso darbą.

Belgai, kipriečiai, vengrai ir ispanai jį atmetė ir buvo teisūs, nes didesnio lankstumo siekiama darbuotojų saugos sąskaita, o tai nepriimtina. Ar nuoširdžiai manote, kad dabar, kai nesant darbo taip plačiai paplito atleidimai ir vis labiau ketinama mažinti etatus visame Europos žemyne, darbdaviams turi būti suteikta galimybė skirti darbuotojams šešiasdešimt penkių ar daugiau valandų darbo savaitę?

Siek tiek nuoseklumo suteiktų pasitikėjimas Europos Sąjunga. Siekdami išvengti atleidimų iš darbo, dabar mes dotuojame visą pramonės sektorių ir elgiamės teisingai. Tačiau turėtume siekti ir apsaugoti darbininkus darbo vietose, kai jie vis dar dirba bendrovėse ar administracijoje. Dabar, kai piliečiai abejoja Europa, ir tai ką tik buvo paminėta, Tarybos kompromisas, jei Parlamentas jam pritartų, pasiūstų blogiausią galimą žinią.

Sveikatos apsaugos ir saugos sumetimais pagal šią direktyvą turi būti nustatyta didžiausia darbo valandų per savaitę riba. Ši direktyva neturi atnešti žalos socialiniu ir žmogišku požiūriu. Šio požiūrio laikosi mūsų pranešėjas ir Europos profesinių sąjungų konfederacija, šiam požiūriui ketinu pritarti taip pat ir aš.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, daug metų valstybės narės ir Europos Sąjungos institucijos svarstė ir siekė bendros pozicijos dėl Darbo laiko direktyvos. Esama ne tik laimėjimų, bet ir trūkumų. Mūsų balsai parodys, kiek mes Parlamente galiausiai priartėjome prie bendrosios pozicijos.

Šiai direktyvai galėsiu pritarti, jei bus išlaikyta galimybė dirbti viršvalandžius. Estijoje viršvalandžiai nėra labai įprasti, bet norėčiau, kad žmonės – darbuotojai – patys nuspręstų, nori jie ar nenori dirbti viršvalandžius siekdami daugiau užsidirbti, plėsdami karjeros galimybes ar dėl kitų asmeninių priežasčių.

Pagal direktyvą viršvalandžių draudimas iš esmės reikštų, kad tam tikrais atvejais darbuotojai vis dėlto turėtų dirbti viršvalandžius, tik neteisėtai; kitaip tariant, be papildomo atlygio ar teisinės apsaugos. Nė vienas šito nenorime.

Antra, tokiai mažai šaliai, kaip Estija, svarbu, kad kaip kompensacija už viršvalandžius numatytas poilsio laikas būtų suteikiamas tinkamu laiku atidurbus viršvalandžius. Reikalavimas, kad kompensuojamasis poilsio laikas būtų suteiktas tuojau pat, gali sukelti su darbo organizavimu susijusių problemų, ypač sektoriuose, kuriuose trūksta darbo jėgos.

Trečia, budėjimo valandos yra darbo valandos. Norėčiau padėkoti Prancūzijai, Europos Sąjungai pirmininkaujančiai šaliai, už direktyvos klausimų sprendimą ir pagalbą kuriant bendrą poziciją.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Pagrindinis šio Tarybos pasiūlymo tikslas yra nuvertinti darbą, didinti išnaudojimą ir užtikrinti didesnes darbdavių pajamas, didesnę ekonomikos ir finansų grupių pelną, nustatant vidutiniškai 60–65 val. darbo savaitę, mažesnius darbo užmokesčius ir neaktyvaus darbo laiko sampratą.

Tai vienas iš akivaizdžiausių kapitalistinio išnaudojimo pavyzdžių, kuris kelia grėsmę viskam, kas yra pasakyta apie galimybes derinti darbą ir šeimą. Šis pasiūlymas – tai žingsnis beveik šimtą metų atgal, kai darbuotojai, kurie yra žmonės, o ne staklės, sunkiai išsikovojo savo teises. Todėl mes atmetame šią gėdingą Tarybos poziciją ir raginame narius balsuojant įsiklausyti į darbuotojų protestus ir užkirsti kelią didesnei socialinei įtampai, neleisti žengti atgal ir XXI a. grįžti prie vergovės.

Kad sukurtume daugiau socialines garantijas turinčių darbo vietų, šiuo krizės ir nedarbo laikotarpiu darbo savaitę turime trumpinti laipsniškai, nemažindami darbo užmokesčio ir gerbdami darbuotojų orumą.

Jim Allister (NI). – Gerb. pirmininke, aš kategoriškai priešinuosi tam, kad iš Jungtinės Karalystės būtų atimta teisė naudotis galimybe dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui pagal Darbo laiko direktyvą. Aš iš tikrųjų norėčiau atimti šio Europos Parlamento teisę, mėginančio atimti iš mano šalies tą galimybę. Manau, kad darbo valandų kontrolė yra išimtinai nacionalinės priežiūros, o ne Briuselio diktato klausimas.

Jei Didžiosios Britanijos darbuotojams jų pačių išrinkta vyriausybė leidžia dirbti daugiau nei 48 val. per savaitę, tai kodėl šis klausimas turėtų rūpėti toms šalims, kurių vyriausybės tai draudžia? Atvirai, tai turėtų būti ne jūsų reikalas. Tačiau šis klausimas labai svarbus Didžiosios Britanijos verslui, ypač tuomet, kai per ekonomikos nuosmukį patiriamas milžiniškas spaudimas, kai pagrindinis ekonomikos atsigavimo veiksnys yra kuo daugiau lankstumo ir mažiau, o ne daugiau, reguliavimo. Didinti gamybą, siekti savo prekes parduoti namuose ir užsienyje, kurti palankesnės sąlygos verslo plėtrai turėtų būti visų mūsų rūpestis.

Tačiau šiuo atveju ideologai ketina visiems primesti savo brangią socialinę darbotvarkę, net jei ji nepageidaujama. Pats laikas šioms Rūmams sudėlioti prioritetus. Gera pradžia būtų atvesti ketinimą panaikinti Didžiosios Britanijos galimybę dirbti daugiau nei 48 val. per savaitę.

Csaba Óry (PPE-DE). – (HU) Neseniai pastebėjome, kad visuomenė su ypatingu susidomėjimu stebi šio klausimo nagrinėjimą ir ypač tuos aspektus, kuriuos mes taip pat svarstome, t. y. galimybės dirbti daugiau nei 48 val. ir budėjimo laiko klausimus. Dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. nuolat girdime du argumentus: pirma, dėl požiūrio į lankstumą, antra, laisvės rinktis klausimą. Atrodo, kad mes elgiamės taip, tarsi darbdaviai ir darbuotojai išties būtų lygūs partneriai, nors taip nėra, ir viena iš akivaizdžių darbo įstatymo prievolių ir funkcijų būtų ir yra atitaisyti šią nelygybę. Kaip pasakė socialinės pakraipos politikai, elgeta turi tokią pat teisę miegoti po tiltais, kaip ir milijonierius, šia prasme mes, be abejo, kalbame apie sutarties laisvę. Bet iš tikrųjų mes kalbame apie nelygią padėtį, kuri ne tiek skatina lankstumą, kiek išlaiko šią nelygybę.

Be to, lankstumas labai gerai apibūdintas per pirmąjį Parlamento svarstymą suformuluotame sprendime. 26 savaites asmuo gali dirbti ištisas 72 valandas taip prisitaikydamas prie rinkos poreikių, didelių užsakymų apimčių ir didelių darbo krūvių. Be abejo, jam reikia ir pailsėti, todėl manau, kad tai ir turi būti direktyvos dėl darbo srities ir sveikatos apsaugos tikslas.

Dėl budėjimo laiko, tai jei vieną rytą knygyne ar drabužių parduotuvėje negalės apsilankyti klientas ar lankytojas, ar tai reikštų, kad pardavėjas dirba pagal neaktyvų budėjimo laiką, kuris dėl to turėtų būti apskaičiuojamas pagal kitą tarifą? Teisinga būtų manyti, kad jei darbuotojai savu laiku negali disponuoti

laisvai, kaip norėtų, bet turi eiti į darbo vietą, šis laikas turi būti laikomas darbo laiku. Atlyginimas už atliktą darbą – tai visai kitas klausimas, dėl kurio darbdavys ir darbuotojų organizacijos gali derėtis; galima prisiderinti prie kiekvienos šalies tikrovės ir valstybės materialios gerovės, bet darbo laikas yra darbo laikas ir tokiu turi būti laikomas darbo laikas. Todėl aš sutinku su Teismo sprendimu, bet nesutinku ar nepritariu Tarybos kompromisui.

Maria Matsouka (PSE). - (EL) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti A. Cercasą, nes dėl nepriimtinos Tarybos bendrosios pozicijos jis mums pateikė pagyros vertą pranešimą. Tiesą sakant, atrodytų, kad ir pirminis Komisijos pasiūlymas, ir Tarybos bendroji pozicija kelia didelę grėsmę darbuotojų sveikatai ir saugai, dar svarbiau – galimybei derinti darbą ir šeimą, ką iš tiesų ir stengiamės pasiekti. Tačiau kartu, o tai dar blogiau, šie konkretūs pasiūlymai parengti taip, kad laikantis ekonomikos neoliberalizmo reikalavimų ir nuostatų, siekiama sukurti viduramžių darbo sąlygas. Tai skatina būtent ši neoliberali strategija, kuria vadovaujantis pritariama ir skatinama vienašalė plėtra, darbuotojų išnaudojimas, bedarbiai ir galiausiai siekiama suskaldyti profesinių sąjungų judėjimą. Aišku, kad dabartinės ekonomikos aklavietės ir socialiniai neramumai kilo dėl neoliberalaus modelio struktūrinės krizės, todėl Tarybos bendrosios pozicijos derėtų atsisakyti ir pateikti naują pasiūlymą, kuris skatintų solidarumą, politinę lygybę ir socialinį teisingumą.

Marian Harkin (ALDE). - Gerb. pirmininke, šį vakar svarstome labai svarbų teisės aktą, ir mūsų diskusija, ir balsavimas Parlamente paskelbs labai aiškią žinią ES darbuotojams ir jų šeimoms.

Airijoje svarstydami socialinę politiką, mes užduodame klausimą: ar mes arčiau Bostono, ar Berlyno? Šio vakaro diskusijos aplinkybėmis mums reikia būti arčiau Berlyno, t. y. ar Berlynas, ar iš tiesų Paryžius gali padaryti pažangą darbuotojų sveikatos apsaugos ir saugos klausimu. Klausiausi V. Létard, kuri prašė mūsų elgtis atsakingai, ir manau, kad A. Cercasą ką tik taip ir pasielgė.

Praėjusią savaitę per Tarybos posėdžio diskusiją dėl Lisabonos sutarties Taryba išpareigojo stiprinti darbuotojų teises. Dabar Taryba ir Parlamentas turi galimybę kaip tik tai ir padaryti. Be to, kai Parlamente dažnai kalbame apie galimybę derinti darbą ir šeimą, visi pritariamai linksi. Mes vėl turime galimybę padėti užtikrinti Europos piliečiams derinti darbą ir šeimą.

Ir atminkite, kaip jau minėjo J. A. Silva Peneda, 48 val. per savaitę – tai aštuonios valandos per dieną šešias dienas per savaitę. P. Bushill-Matthews kalbėjo apie dvylika valandų per dieną septynias dienas per savaitę dirbančią moterį, tarsi tai būtų įmanoma. Tai visiškai netoleruotina ir mums nederėtų būti tokio išnaudojimo bendrininkais.

Kai anksčiau sakiau, šio vakaro diskusijos ir mūsų balsavimas dėl šio pranešimo Europos piliečiams pasiųs aiškų signalą. Turime aiškiai paskelbti, kad gyvuoja socialinė Europa.

Georgios Toussas (GUE/NGL). - (EL) Gerb. pirmininke, Tarybos bendroji pozicija dėl darbo laiko organizavimo nukreipta prieš darbą, todėl pagrįstai sukėlė valstybių narių darbuotojų protestų audrą. A. Cercaso pranešime naliečiama pagrindinė bendrosios Tarybos pozicijos reakcingų pasiūlymų dalis. Atsižvelgiant į tai, kad pranešime pripažįstama nemokamo, neaktyvaus darbo laiko samprata, reiškia, jog sutinkama darbo laiką skirstyti į aktyvų ir neaktyvų. Prekybos centrų, ligoninių darbuotojai, gydytojai ir paslaugų teikėjai dirba pagal apgailėtiną darbo grafiką, verčiami pasilikti darbo vietoje dvylika ar keturiolika valandų per dieną. Pranešime dabar keturių mėnesių vidutinis darbo laikas didinamas iki dvylikos mėnesių, išlaikoma galimybė dirbti daugiau nei 48 val., priešinamasi nustatytam paros darbo laikui, užmokesčiui už viršvalandžius, budėjimo dienoms ir apskritai kolektyvinėms darbo sutartims ir talkinama darbdavių pastangoms lanksčias užimtumo formos padaryti įprastas, o tai smarkiai ir skausmingai atsilieptų socialinio draudimo sistemoms. Šiandien, kai didėjantis darbo našumas sudaro sąlygas mažinti darbo laiką ir didinti laisvalaikį, tokio pobūdžio pasiūlymas yra nepriimtinas, todėl mes iš esmės nepritariame Tarybos bendrajai pozicijai ir A. Cercaso pasiūlymui.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). - (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, norėčiau pradėti pažodine citata iš jūsų dokumento, kuriame pristatoma atnaujinta socialinė darbotvarkė. Jame teigiama: „Komisija taip pat ragina visas valstybes nares parodyti pavyzdį ratifikuojant TDO konvencijas...“

Tačiau šiandien čia svarstome direktyvą, pagal kurią ketinama panaikinti šiuos kriterijus sudarant valstybėms narėms sąlygas per tris mėnesius nustatyti vidutiniškai 60–65 val. darbo savaitę.

Ar tai nuoseklu, Komisijos nary? Ar galime priimti savo pačių pasiūlymams prieštaraujančius teisės aktus? Šios direktyvos tikslas yra nustatyti būtinas taisykles, kurios užtikrintų darbuotojų sveikatos apsaugą ir saugą, pasitelkiant dvi priemones: poilsio laikotarpius ir darbo savaitės ribojimą.

Abiem atvejais yra išimčių, bet mes nekalbame apie išimtis, Komisijos nary, kaip pats sakėte. Ne, mes kalbame tik apie leidžiančias nukrypti nuo pagrindinių šios direktyvos dalių nuostatas.

Lankstumas čia nepasiteisinimas. Darbo valandų didinimo negalima painioti su įmonėms ir darbuotojams reikalingu lankstumu. Direktyvoje labai plačiai numatyti sezoniniai svyravimai, didžiausio gamybos intensyvumo laikotarpiai ir tam tikros veiklos poreikiai.

Komisijos nary, visi nori siekti užimtumo ir socialinio saugumo tikslo, kitaip tariant sėkmingai suderinti asmeninį gyvenimą, šeimą ir darbą. Kad taip įvyktų, privalome siekti plėtoti bendradarbiavimo kultūrą ir skaidrumą ir sudaryti sąlygas kolektyvinei savivaldai atlikti savo vaidmenį organizuojant darbo laiką.

Gerb. pirmininke, kai rugsėjo mėn. Taryba priėmė bendrąją poziciją, buvo prasta žinia dėl socialinio dialogo. Esu įsitikinęs, kad jei tvarkyti ir organizuoti darbo laiką būtume leidę kolektyvinei savivaldai, dabar jau turėtume susitarimą.

Esu tikras, kad balsavimo diena, kai visi rimtai įvrtisime savo pareigas, visiems bus gera diena.

Kartais keisti yra gerai, bet lygiai taip pat gerai yra išsaugoti tas dalis, kurios mus labiausiai vienija ir mažiausiai skaldo, tvirtina Europą, kad dėl to socialinė Europa po išgyvenamų sunkumų pasirodytų sustiprėjusi. Turime primygtinai siekti ir ekonominės, ir socialinės pažangos, nes jos viena su kita nedalomai susijusios.

Pier Antonio Panzeri (PSE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nors ir vertinu A. Cercaso darbą, iš pradžių norėčiau pasakyti, kad visiškai nebuvo aišku, kodėl reikėjo keisti šią direktyvą dėl darbo laiko organizavimo, ir norėčiau, kad per šią diskusiją būtų patvirtinti Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto balsavimo rezultatai.

Šiandien su mumis yra gydytojų, rytoj Strasbūre bus visos Europos darbuotojų atstovų, kuriuos sušaukė Europos profesinių sąjungų konfederacija. Jie čia susirinks siekdami akivaizdai parodyti, kad Tarybos pasiektą susitarimą dėl direktyvos laiko netinkamu, o dėl visa kita, kažin, ar galėtų būti kitaip?

Mes norime nusistatyti du aiškius tikslus. Pirmasis būtų Europos Sąjungoje išlaikyti daugiausia 48 val. darbo savaitę. Taip būtų atsisakyta išlygos dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val., pagal kurią šią ribą galima apeiti ir darbo savaitę galėtų siekti 60–65 val. Antrasis tikslas susijęs su budėjimo laiku, kuris negali būti laikomas neaktyviu darbo laiku, bet visais aspektais jį privalu laikyti darbo laiku, lygiai kaip dera užtikrinti medicinos darbuotojų teisę į kompensuojamojo poilsio laikotarpį.

Šiems tikslams gali ir turėtų pritarti visi Parlamento nariai, nes jie yra tas kelias, kuris neleidžia Europos konkurencijoms veiksmams virsti socialinio dempingo ir didesnio darbuotojų išnaudojimo priežastimi. Aš nuoširdžiai viliojosi, kad, kaip EP nariai, mes galime pritarti šioms pozicijoms, nes jos iš tiesų parodo naują socialinę Europą.

Patrizia Toia (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, Tarybos pasiūlymas, griaunantis praeityje pasiektą pusiausvyrą (turiu galvoje L. Cocilovo puikų darbą šioje srityje), nesulaukia mūsų paramos, nes jis reiškia žingsnį atgal daugybės darbo, darbo ir gyvenimo derinimo, darbo saugumo klausimų požiūriu ir todėl, kad šis pasirinkimas reiškia mažesnes darbuotojų ir galiausiai visų mūsų, mūsų vaikų ir paprastų piliečių teises.

Be to, nenoriu, kad šis argumentas, kadangi ginami sveikatos priežiūros darbuotojai, būtų profesinių sąjungų nario ar pritariantčiojo kolektyvinėms darbo sutartims asmens argumentas. Nei viena, nei kita; kaip politikas, aš neveikiu bendrovių ar profesinių sąjungų vardu, aš veikiu piliečių vardu. Priimdamas sprendimus, galvoje turiu juos, jų socialines teises, kurios, manau, yra pagrindiniai Europos principai. Todėl negaliu toleruoti Europos, kuri nežengia pirmyn koją kojon su pasauliu, Europos, kuri, atvirkščiai, priimdama sprendimus, daro milžiniškas klaidas ir saugos silpninimą painioja su lankstumu ir laisve. Viskas tampa kur kas pavojingiau dabar, kai Europa išgyvena pačią sunkiausią krizę, kai gerovės ir augimo perspektyvų yra nedaug.

Gerb. V. Létard, Taryba ir Komisija, jei nesuprasime, kad šiandien milijonams darbuotojų gresia pavojus prarasti darbo vietas, patekti į prastą ir pavojingą padėtį ir, be abejo, neturėti galios sudaryti savanorišką sutartį, išskyrus dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val., tuomet turiu pasakyti, kad iš tikrųjų nė nenumanome, kas iš tiesų vyksta Europos piliečių socialiniame ir šeimos gyvenime.

Todėl mes pritarsime A. Cercaso pasiūlymams ir viliamės, kad visi EP nariai padarys tą patį. Turiu pasakyti, kad Tarybos nenoras derėtis šiame tarpsnyje, verčia mus siekti pergalės per diskusijas ir derybas derinimo procedūros metu.

Gabriele Stauner (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, budėjimo laikas – tai darbo laikas, kaip nusprendė Europos Teisingumo Teismas. Iš tiesų valstybės narės jau prie to puikiai prisitaikė ir dėl to nebankrutavo nė viena ligoninė ar kita institucija.

Be to, per budėjimo laiką, kurį mes čia svarstome, darbuotojai turi būti darbe, taigi visa tai reguliarus budėjimas, o tai visai kitas klausimas. Mano nuomone, budėjimo laiką skirstyti į aktyvų ir neaktyvų laiką, galbūt vėliau apytikriai apibrėžta, tačiau bet kuriuo atveju pasirinktinai, ir apytikriai jį paskaičiuoti yra absurdas. Juk kalbant teisine kalba darbuotojai pavaldūs darbdaviams, turi vykdyti jų nurodymus ir negali sau leisti patiems skirstyti laiko.

Aš iš principo nepritariu individualioms sutartims dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. Juk visi žinome, kad darbo santykius apibūdina ne vienoda padėtis, bet nuolatinis ekonomiškai stipresnių darbdavių ir nuo savo gebėjimo dirbti priklausančių darbuotojų prieštaravimas. Iš tikrųjų atskiras darbo įstatymas buvo parengtas būtent siekiant šiems santykiams suteikti pusiausvyros. Jei reikės, nuo savo darbo priklausančios darbuotojai, kad išgyventų ir išlaikytų šeimą, rizikuos savo sveikata. Per ekonominį sunkmetį, tokį, kurį kaip tik dabar išgyvename, beje, dėl nekompetentingų valdytojų priimtų klaidingų sprendimų, darbuotojai patiria vis labiau didėjančią sprespaudą. Vis dėlto žmonės – ne mašinos, galinčios dirbti be pertraukos visą laiką.

Manau, jog Tarybos pozicija šiuo klausimu yra nepriimtina. Aš tvirtai pritariu mūsų komiteto pranešimui ir savo kolegos J. A. Silvos Penedo pozicijai ir per derinimo procedūrą viliuosi protingo, humaniško sprendimo.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, Tarybos pozicija ir pirmininkaujančios Prancūzijos pastangos buvo naudingos tik tuo, kad mes vėl svarstome problemą. Prieš Kalėdas prisimename Charleso Dickenso romaną „Kalėdų giesmė“, kuriame tam tikros Europos šalies darbdavys nesuteikia sunkiai dirbančiam darbuotojui atostogų. Norėtume, kad ši Kalėdų giesmė baigtųsi. Pavyzdžiui, Graikijoje, balsavo mažuma ir nepritarė kompromisui. Graikija nuolat pritardavo 48 val. darbo savaitę ir be darbdavių ir darbuotojų dialogo ir susitarimo nenori jokių darbo laiko organizavimo pakeitimų. Mes mieliau pasirinktume nematyti rytoj vyksiančios darbdavių ar darbuotojų demonstracijos, kaip teigė mano kolegos nariai. Mes labiau prirtartume socialiniam dialogui ir kolektyvinėms darbo sutartims.

Vienas iš mano kolegų narių paminėjo viduramžius. Tačiau viduramžiais sekmdienį laikydavo išeigine diena. Sekmdieniais nedirbdavo net vergai, o šiandien iš direktyvos išbraukėme tai, kad sekmdienis privalo būti įtrauktas į darbuotojo išeigines dienas. Todėl buvo pateikti du pakeitimai ir aš raginu Rūmus jiems pritarti, kad į Parlamento pasiūlymą būtų įtraukta ši Europos civilizacijos dalis, ir viliuosi, kad tam pritars visi garbingi nariai, kurie, kaip suprantu, naudoja savo neaktyvų darbo laiką, o jiems mokama kaip už įprastą darbo laiką. Rytoj turėtume neįtraukti į laiko apskaitą tų narių, kurių Parlamente nebus.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Iš esmės nuo Mastrichto sutarties, kuri daugeliui reiškė neoliberalią ekonomikos politikos pergalę, ratifikavimo mes buvome po truputį vykdomo sutelkto puolimo prieš Europos socialinį modelį liudininkai. Atsisakę J. M. Keyneso bendrosios socialinės ekonomikos modelio, pagal kurį socialinis dialogas ir stipri valstybės intervencija laikomi įprastais dalykais, atsidūrėme ten, kur esame šiandien. Neoliberalus kapitalizmas visiškai žlugo ir pagalbos kreipiamasi į valstybę, kurios įtaka sumažinta iki minimumo.

Nesuprantu, kaip galima buvo „prastumti“ tai, ką pritarus Komisijai pateikė Taryba. Gal tai turėtų būti dar vienas žingsnis socialistinio kapitalizmo turtuoliams ir piemenų kapitalizmo vargšams link? Grįžimas į XIX a. niekam gero neduos. Todėl turime kategoriškai atmesti direktyvos projektą, kol į jį nebus įtraukti pranešėjo Alejandro Cercaso pasiūlyti pakeitimai.

Mihael Brejc (PPE-DE). – (SL) Šioje direktyvoje nenumatoma 40 val. darbo savaitės prailginti iki 60 val. darbo savaitės. Taip pat nereikalaujama, kad darbuotojai dirbtų 60–65 val. (kartu su viršvalandžiais) per savaitę. Atvirkščiai, joje nustatomas pagrindas ir sąlygos, kurie leistų tai pasiekti. Dėl šios priežasties 60 val., kurias mes svarstome, negalima prilyginti dabartinėms nacionalinės teisės nuostatoms, kai pagal jas darbo laiką ribojamas iki iki 40 val. per savaitę ar mažiau. Taip lyginti nedera, nes tuomet direktyva aiškinama klaidingai.

Tačiau pagal šią direktyvą neribojamas maksimaliai galimas darbo laikas. Šiandien niekas nepaminėjo, kad daugelis finansų institucijų, advokatų kontorų, investicinių bendrovių darbuotojų ir pan., paprastai net neprašomi dirba 60, 70 ar daugiau valandų per savaitę. Šioje direktyvoje nustatoma viršutinė nevirsijama riba.

Turime save įsivaizduoti ir darbdavių vietoje, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių, kurioms, be abejo, labai sunku išlikti rinkoje, kai susiduria su daugybe formalijų kliūčių. Turime suprasti jų padėtį, ypač kai tam tikrais laikotarpiais jie turi sutelkti visas jėgas, kad įvykdytų visus sutartinius įsipareigojimus, ir, be abejo, kai žmonėms tenka ilgiau dirbti. Vis dėlto tai vyksta darbuotojo sutikimu ir, žinoma, už papildomą atlygį, o ne tiesiog automatiškai kiekvieną savaitę.

Trumpai kalbant, budėjimo laiko sistemos taip pat labai skiriasi. Visi minėjome gydytojus, bet užmirštame, pavyzdžiui, stovyklas, šeimos valdomus viešbučius ir daugybę paslaugų sektorių, kai žmonės dirba, budi ir turi būti pasirengę iškvietimui. Baigdamas norėčiau pasakyti, kad manau, jog Taryba pasiūlė savotišką kompromisą ir mes, matyt, pereisime prie derinimo ir viliuosi, kad rasime protingą sprendimą.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, aš sutinku su pranešėjui, kad privalu laikytis principo, kad visas budėjimas turi būti laikomas darbo laiku. Manau, kad šiuo požiūriu bendroji pozicija keistina. Pagal bendrąją poziciją netgi numatoma galimybė neaktyvią budėjimo dalį laikyti poilsio periodu. Dėl to budėjimo laikas gali siekti 72 val. darbo laiko maratonus, o tam nevalia sudaryti sąlygų nė vienoje valstybėje narėje. Todėl džiaugiuosi, kad komitetas priėmė mano pakeitimus.

Tačiau prašyčiau atsižvelgti į tai, kad Darbo laiko direktyva taikoma ne tik gydytojams, bet ir daugybei kitų įvairių profesijų, o budėjimas yra daugelio kitų darbuotojų darbo dalis. Pavyzdžiui, direktyva apima priešgaisrinės apsaugos darbuotojus, kurie budėdami gali miegoti ar pramogauti. Todėl priešgaisrinės apsaugos darbuotojai ginčijasi dėl galimybės, leidžiančios nukrypti nuo maksimalios darbo savaitės.

Todėl aš pritariu galimybei vietoje ieškoti poreikius atitinkančių sprendimų pasitelkiant kolektyvines, o ne individualias sutartis dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. Anksčiau šiuo klausimu šalys derėjosi dėl praktika grindžiamų kolektyvinių susitarimų. Aš tvirtai pritariu tokiam laisvų kolektyvinių derybų stiprinimui.

Be to, naujos kolektyvinės sutartys dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. yra kur kas palankesnės darbuotojams nei esama tvarka. Sutartys dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val. galimos tik sutikus suinteresuotam darbuotojui, o šio sutikimo nevalia duoti kartu su įdarbinimo sutartimi. Jei balsuosime prieš šią galimybę sudaryti kolektyvinius susitarimus, mes rizikuojame, kad Darbo laiko direktyva iš viso nebus persvarstoma ir kyla pavojus dėl galimybių sudaryti darbuotojams palankias sutartis dėl galimybės dirbti daugiau kaip 48 val.

Todėl aš balsuosiu prieš pakeitimus, kuriais siekiama atsakyti galimybės dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui, nes palankiai vertinu laisvas kolektyvines derybas ir vietoje priimamus poreikius atitinkančius sprendimus.

PIRMININKAVO: L. COCILOVO

Pirmininko pavaduotojas

Mario Mauro (PPE-DE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mūsų darbo vaisius yra ne tik prekių gamyba ir paslaugų teikimas, bet gyvenimo tikslo pasiekimas, to troškimo, kuris skatina mus ieškoti laimės, išsipildymas. Dėl to privalome apdairiai priimti sprendimus dėl darbo politikos ir turėti drąsos ginti savo įsitikinimus.

Todėl manau, kad Parlamentui būtų protinga pritarti derinimo procedūrai pritariant pranešėjo pozicijai, svarbiausia J. A. Silvos Penedo pakeitimams. Šia prasme sveikatos priežiūros darbuotojų budėjimo laikas turėtų būti be išlygų pripažįstamas darbo laiku; tai neabejotinai privalu užtikrinti.

Stephen Hughes (PSE). - Gerb. pirmininke, daugybė žmonių klysta manydami, kad jei priimsime Alejandro Cercaso pasiūlytą poziciją, jie nebegalės dirbti daugiau nei vidutiniškai 48 val. per savaitę, t. y. dirbti papildomai ir viršvalandžius. Tai, be abejo, netiesa.

Mes iš principo nepritariame galimybei dirbti daugiau nei 48 val., nes tai sveikatos apsaugos ir saugos įstatymas, bet vietoj dabar vidutiniškai keturiems mėnesiams prilygstančio darbo laiko, mes pasiūlėme vidutiniškai dvylikai mėnesių prilygstantį darbo laiką. Tai teikia nepaprasto lankstumo asmenims ir įmonėms planuojant darbo laiką. Tiesą sakant, tokį lankstumą, kurio siekė pati Taryba nustatydamą 60–65 val. per savaitę ribą, atsižvelgiant į vidutinį laikotarpį. Mes šito nedarėme. Mūsų siūloma lankstumo priemonė yra kur kas geresnė, nei suteikiama galimybė dirbti daugiau nei 48 val. esant darbdavio ir darbuotojo susitarimui; įmonėms ir asmenims tai kur kas geresnis pasirinkimas. Viliuosi, kad po šių diskusijų žinia bus paskelbta labai griežtai.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Sumanymas laiką skirstyti į aktyvų ir neaktyvų yra pavojingas ir nesąžiningas požiūris. Jei dalis darbo vietoje praleisto laiko ir viso ar iš dalies skirto darbdavio pavestoms pareigoms atlikti nepanaudojama konkrečioms užduotims atlikti, toks laiko tarpas negali būti laikomas poilsio periodu. Juk nė vienas darbuotojas to laiko negali praleisti su šeima ar jo tvarkyti taip, kaip norėtų. Už tą laiką turėtų būti mokama pagal tą patį tarifą.

Kitas klausimas susijęs su galimybe, tariamai darbuotojui sutinkant, ilginti budėjimo laiką nemokant atitinkamo atlyginimo. Tai ypač turi įtakos gydytojams. Įdomu būtų sužinoti, ar kuris nors pacientas, geriausia, kad tai būtų Europos Tarybos narys, mielai sutiktų būti operuojamas gydytojo, jau budėjusio 23 val. Tai ne tik gydytojo darbo teisių, bet ir paciento teisių pažeidimas. Lenkijoje ligoninės atsisako samdyti gydytojus, kurie atsisako pasirašyti išlygą dėl susitarimo dirbti daugiau nei 48 val. Rūmams norėčiau priminti, kad teisė į aštuonių valandų darbo dieną buvo iškovota prieš Antrąjį pasaulinį karą.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Socialinė Europa turi užtikrinti, kad visi Europos piliečiai gali neblogai gyventi iš atlyginimo. Tinkamas darbas turi užtikrinti tinkamą pragyvenimą.

Pagarba darbuotojams rodo nustatyti darbo ir poilsio laikotarpiai, kurie sudaro sąlygas atsipalaiduoti ir pakankamai laiko praleisti su savo šeimomis. Vaikus turi mokyti ir prižiūrėti jų tėvai, bet jei pastarieji turi mažiau laiko ar visai neturi sąlygų būti su šeima, tai gali turėti neigiamos įtakos vaikų auklėjimui. Nė vienas darbdavys negali leisti sau prašyti darbuotojo dirbti daugiau nei 48 val. per savaitę.

Manau, kad darbo laiko direktyvoje daugiau dėmesio reikia skirti konkrečiai aplinkybėms dėl medicinos darbuotojų budėjimo laiko. Aš pritariu A. Cercaso pranešimui, kuriame siekiama saugoti darbuotojų interesus neignoruoiant teisėtų darbdavių interesų ir suteikiant darbuotojams galimybę darbo valandas pasirinkti pagal savo poreikius. Aš taip pat pritariu pakeitimams, kuriuose pabrėžiama kolektyvinių darbo sutarčių svarba.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Dabartinėmis finansų krizės, kuri tiesiogiai veikia Europos piliečių ekonominį ir socialinį gyvenimą, aplinkybėmis, darbo laiko direktyva yra pagrindinė Europos socialinės politikos dalis.

A. Cercaso pranešime pateikiamas logiškas ir nuoseklus požiūris į išvadų dėl direktyvos taikymo valstybių narių lygmeniu vertinimą. Dabar ši direktyva yra lanksti apsaugos lygį apibrėžianti priemonė, pagal kurią neleidžiama sudaryti sąlygų imtis darbuotojų sveikatos apsaugos ir saugos atžvilgiu žalingų veiksmų.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (PL) Gerb. Pirmininke, kadangi diskusijos artėja prie pabaigos, norėčiau keliais žodžiais išreikšti pritarimą A. Cercaso pranešimui ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto priimtai pozicijai, kuri išlieka nepasikeitusi nuo 2005 m. ir buvo patvirtinta per lapkričio 6 d. balsavimą.

Mūsų komitetas turėjo užtektinai laiko apsvarstyti ir tikiuosi, kad mūsų komitete balsavimo rezultatas bus matomas poryt per plenarinį posėdį vyksiantį balsavimą. Mes balsavome iki galo atsižvelgdami į Europos socialinį *acquis*, kuriuo senbuvės valstybės narės dalijasi su naujosiomis, rodydamos mums pavyzdį ir remdamos. Birželio mėn. Taryboje pasiektas kompromisas yra nepriimtinas.

Mano rinkėjai ir ypač Lenkijos medicinos darbuotojų bendruomenė Parlamento veiklą stebi su tam tikru nerimu. Jie pagrįsta įrodinėja, kad turėtų būti atlyginta už visą darbo laiką, o ne tik už aktyvaus budėjimo laiką. Tarybos kompromise iš tiesų kalbama apie galimą lankstumą socialinių partnerių ir kolektyvinių susitarimų lygmeniu. Vis dėlto Lenkijos darbuotojai mano stokoiantys galios derėtis su darbdaviais ir jiems reikalinga tvirta Europos Parlamento parama.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Per ilgas diskusijas dėl šio pranešimo buvo reiškiamas susirūpinimas, kad rytoj balsuojant galime nepasiekti per pirmąjį svarstymą igrtytos balsų daugumos, nes dabar prisidėjusieji gali pakeisti šių rūmų galios pusiausvyrą.

Tikra tiesa, kad Taryboje dešinėsios vyriausybės užėmė tą pačią poziciją nepaisydamos geografinės padėties – rytuose ar vakaruose. Tačiau reikia išnagrinėti dar vieną klausimą. Rytų Europos darbuotojai turėdami tą pačią nuomonę pritaria Europos Parlamento siūlomoms pakeitimams, nors Taryba juos atmeta. Rumunijos profesinės sąjungos, kurioms rytoj čia, Strasbūre, taip pat bus atstovaujama, taip pat sužinos, kad jų igrtytos teisės nėra igrtytos kartą ir visiems laikams ir kad jas reikia nuolat ginti. Jų žinia paprasta: kur kas veiksmingesnis esamų problemų sprendimas nei neribotos darbo valandos turi sustabdyti nevaldomą darbo vietų, mokant menką darbo užmokestį, steigimą, tarp jų ir darbuotojams iš Rytų Europos.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Gerb. Pirmininke, neabejoju, kad darbuotojų gerovė ir jų sauga darbo vietose – tai klausimai, kurie svarbūs kiekvienam šios diskusijos dalyviui.

Tačiau visi žinome, kad dabartinė Darbo laiko direktyva reikalauja tam tikrų pakeitimų. Kyla klausimų dėl tokių pakeitimų pobūdžio ir tikslo. Į šiuos klausimus nėra paprasta atsakyti ir dėl jų ir šiuose Rūmuose, ir Taryboje jau daug metų kyla karštos diskusijos. Galiausiai Taryba pasiūlė protingą kompromisą. Dabar sunku tikėtis, kad šalių vyriausybės, kurių dauguma taiko galimybę dirbti daugiau nei 48 val., staiga jos atsisakys, ypač dabartinės ekonomikos krizės aplinkybėmis. Ypač norėčiau, kad į tai atsižvelgtų tie nariai, kurie ragina užimti tvirtą poziciją dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val.

Gerb. pirmininke, Lenkijoje yra išmintinga patarlė, kad geriausia yra gero priešas. Norėčiau pabrėžti, kad turime patikimą kompromisą ir mums derėtų jį priimti Europos darbuotojų gerovės labui.

Proinsias De Rossa (PSE). – Gerb. pirmininke, aš pritariu A. Cercaso paketui. Manau, kad šios diskusijos esmė yra ta, kad žmonės yra socialinės būtybės; jie – ne mašinos ir darbo vietoje su jais nedera elgtis kaip su mechanizmais. Asmuo, pateikiantis darbdaviui prašymą dėl darbo, neturi laisvės atsisakyti pasirašyti dokumento, kuriame teigiama, kad jie patys atsisako teisės į Darbo laiko direktyvoje numatytą apsaugą. Taigi argumentas, kad galimybės dirbti daugiau nei 48 val. panaikinimas yra tam tikras laisvės suvaržymas, nėra teisingas; iš tiesų tai kova su darbuotoju, kuriam reikia dirbti, kad gyventų, privalomu darbu.

Manau, kad dabar keturiolikoje valstybių narių taikoma galimybė dirbti daugiau nei 48 val. yra išpuolis prieš sumanymą kurti Europą, kuri grindžiama bendromis tinkamomis darbo ir gyvenimo sąlygomis, ir mums nevalia leisti tam įvykti.

Valérie Létard, einanti Tarybos pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, A. Cercasai, ponios ir ponai, be abejo, Darbo laiko direktyva turtinga simbolių, bet iš tiesų kelia principinius klausimus; vienas iš jų yra darbuotojų laisvė rinktis ir sveikatos apsauga bei sauga.

Būtent šiuo klausimu ir sunku pasiekti susitarimą. Kaip jau nurodžiau, Prancūzija ilgai priešinosi galimybei dirbti daugiau nei 48 val. Tačiau priėjome bendrą požiūrį. Kodėl? Nes direktyva neskirta žmonių teisėms menkinti ar socialiniam regresui sukelti.

Dėl budėjimo laiko, tai siekiama leisti valstybėms narėms šį klausimą spręsti ypatingai, atsižvelgiant į budėjimo laiką įeinančius neaktyvius periodus. Visos valstybės narės šio laiko klausimą sprendė ypatingai ir Taryba neturi jokio kito tikslo, kaip išlaikyti *status quo* – pusiausvyrą, kurią sutrikdė Teismo sprendimai.

Antra priežastis yra ta, kad atsižvelgiant į galimybę dirbti daugiau nei 48 val., bendroji pozicija sustiprina su tuo susijusių darbuotojų teises ten, kur galimybė dirbti daugiau nei 48 val., esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui, yra perkelta į nacionalinę teisę. Akivaizdu, kad prievolės naudotis šia leidžiančia nukrypti nuostata nėra. Galimybė dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui galioja nuo 1993 m. Tarybos pozicijoje iš tiesų numatytos apsaugos priemonės, kaip nurodė E. Lynne. Viliuosi, kad pragmatinis požiūris paims viršų. Į bendrąją poziciją neįtraukta nieko, kad verčia atsisakyti savo principų ar įsitikinimų.

Šiandien pirmininkaujanti Prancūzija Tarybos vardu jums sako, kad bendroji pozicija, neabejotinai, yra geriausias kompromisas siekti direktyvos persvarstymo atsižvelgiant į valstybių narių galių pusiausvyrą ir neatidėliotiną poreikį rasti sprendimą dėl budėjimo laiko. Būtent tai, ponios ir ponai, norėjau pasakyti savo įžanginėms pastaboms papildyti.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Norėčiau pritarti V. Létard žodžiams dėl išsamaus ir įdomaus diskusijų pobūdžio. Šiose diskusijose svarstomi labai svarbūs klausimai ir manau, kad dabar sprendimą turi priimti Parlamentas. Tada bus aišku, kokios turi būti tolesnių diskusijų ribos. Kadangi kai kurios per diskusiją garsiai išreikštos nuomonės neparodo tikrosios padėties, norėčiau tik pasakyti, kad pagrindinius dalykus būtų pravartu dar kartą aiškiai ir dalykiškai pakartoti.

Dabar galioja Darbo laiko direktyva. Direktyvoje teigiama, kad atskiros valstybės narės gali pasirinkti nustatyti galimybę dirbti daugiau nei 48 val. esant darbuotojo ir darbdavio susitarimui. Dabar ši galimybė taikoma penkiolikoje valstybių narių. Taigi tai ne naujas, bet veikiau seniai žinomas faktas. Naujos direktyvos poreikį paskatino „SIMAP“ ir Jaeger bylos Teisingumo Teismo sprendimas, nes dėl jo daugelyje sistemų, kuriose tradiciškai esama daug budėjimų, padėtis tapo labai sudėtinga.

Aš taip pat norėčiau pareikšti, kad budėjimo laiko organizavimo padariniai įvairioms sistemoms ir įvairių valstybių narių, ypač mažesnių, kurių galimybės sutelkti darbuotojus iš kitų valstybių yra menkos ir kurios gali susidurti su palyginti dideliais sunkumais, atsiliepia įvairiai. Būtent todėl diskusijos yra tokios sudėtingos,

nes, viena vertus, reguliuojant darbo laiką tam tikru mastu pažeidžiama darbuotojų apsauga, o kita vertus, ji taikoma daugybei labai opių sistemų, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros ar avarinėms tarnyboms, kaip antai, priešgaisrinės apsaugos ir kitoms.

Visi sprendimai turi savo padarinius ir manau, kad dabar turime puikią galimybę daryti pažangą. Ši pažanga bus diskusijų ir bendradarbiavimo visose institucijose rezultatas ir vienas iš svarbiausių žingsnių einant šiuo keliu bus šiais metais gruodžio mėn. 17 d. Parlamente vyksiantis balsavimas.

Alejandro Cercas, *pranešėjas*. – (ES) Pirmiausia norėčiau padėkoti visiems visų frakcijų kolegoms nariams, nes manau, kad šiuose rūmuose didžioji dauguma teigia, kad žmonės – tai ne mašinos, ir kad svarbiausia yra žmogaus teisės. Po to galime kalbėti ir apie kitus dalykus, bet pradėti privalome nuo sveikatos, saugos ir šeimos.

Antra džiaugiuosi, kad derybose dalyvauja Taryba ir Komisija. Vėlu, bet geriau vėliau nei niekada.

Saugokitės pinklių. Direktyvoje, kuri yra jūsų bendrosios pozicijos rezultatas, nurodyta galimybė dirbti daugiau nei 48 val. yra ne tokia, kaip nustatyta 1993 m., kuri buvo laikina, sąlygiška ir taikoma tik ypatingu atveju. Komisijos narys paminėjo penkiolika šalių. Ne, vienoje šalyje apskirtai galima dirbti daugiau nei 48 val., o kitose esama galimybių dirbti daugiau nei 48 val. Tačiau jūs siūlote, kad ši galimybė būtų amžina ir taikoma visiems, padalydama Europą į šalis, kuriose pageidaujama ilgai dirbti ir kuriose nepageidaujama dirbti taip ilgai.

Mes nenorime, kad išimtys ir tai, kas laikina, virstų įprastu ir nuolatiniu dalyku, nes nenormalu žmonėms dirbti ištisus metus ir visą gyvenimą nematant šeimų ar nepajėgiant vykdyti savo, kaip piliečių, pareigų.

Manau, kad reikia pripažinti kai kuriuos faktus. Tai, kad darbuotojai ir gydytojai šiai direktyvai nepritaria, gerb. P. Bushillai-Matthewsai, yra faktas, o ne nuomonė. Nekalbėjau su 160 mln. darbuotojų ar 4 mln. gydytojų, bet kalbėjau su jiems atstovaujančiomis organizacijomis. Galbūt vieni ar kiti jums pritaria, bet aš jums laiduoju, kad didžioji dauguma jums nepritaria, nes visos jų organizacijos be išimties nepritaria tam, ką sakote.

Pagaliau norėčiau pakartoti tai, ką sakiau pradžioje. Trečiadienis bus labai svarbi diena, kad piliečiai vėl pradėtų tikėti Europa ir suprastų, kad šiose institucijose susirinko ne grupė beširdžių politikų, kurie galvoja tik apie ekonomiką, ar kitame pasaulyje gyvenantys biurokratai. Mes – su žmonėmis. Mes giname jų teises ir gruodžio mėn. 17 d. socialinė Europa bus sustiprėjusi. Po to mes derėsime. Derėsime vienodomis sąlygomis.

(Plojimai)

Pirmininkas – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks trečiądienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Iles Braghetto (PPE-DE), *raštu*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, ši direktyva bus lemiamas ekonomikos ir socialinės Europos kūrimo dokumentas.

Apskritai manoma, kad mes turėtume ir galime kurti darbo rinkos naujoves, gerinančias našumą ir kokybę pagal reikiamas lankstumo priemones neišnaudojant darbuotojų. Sąžiningų darbo sąlygų, į kurias visi turi neatimamą teisę, skatinimas užtikrina saugumą ir atliekamo darbo veiksmingumą. Todėl manau, kad Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto priimtas pasiūlymas yra suderintas.

Ypač derėtų nurodyti tai, kad, organizuojant medicinos darbuotojų pamainas ir poilsio periodus, būtinos reikiamos apsaugos priemonės siekiant užtikrinti ne tik patenkinamas sąlygas, bet taip pat ir pacientų saugos ir priežiūros kokybę ir mažinant klinikinį pavojų.

Ole Christensen (PSE), *raštu*. – (DA) Džiaugiuosi, kad esu politinės frakcijos, t. y. Europos Parlamento Socialistų frakcijos, kuri nedaro kompromisų darbuotojų sveikatos apsaugos ir saugos požiūriu, narė.

Teiginys, dėl padidėjusios konkurencijos, grindžiamos prastomis darbo sąlygomis, ir valstybių narių vidaus konkurencijos dėl ilgiausio darbo laiko, yra visiškai klaidingas ir iš kito laikotarpio. Neprieštariauju, kad dvi pramonės šalys susitartų dėl ilgesnio darbo laiko, kai pamatinis laikotarpis siekia vienerius metus ir daugiausia

48 val. per savaitę, bet tikrai nepritariu tam, kad darbdaviai turėtų galimybę samdyti darbuotojus individualios sutarties pagrindu ir taip įgyti galimybę taikyti įvairias išimtis.

Kažin, ko dar prireiks Jungtinei Karalystei, kad ji, gerindama milijonų darbuotojų sąlygas toje šalyje, pradėtų rimtas derybas ir laipsniškai naikintų galimybes dirbti daugiau nei 48 val.

Viliuosi, kad trečiadienį Europos Parlamentas pasakys, kad ateityje siekdama įveikti būsimus iššūkius Europa turėtų „dirbti sumaniau, bet ne sunkiau“.

Corina Crețu (PSE), raštu. – (RO) Aš palankiai vertinu tai, kad šiame pranešime Europos kairiųjų socialinę viziją socialistų atstovai visiškai pagrįstai kritikuoja, kad sudarant sąlygas išlygoms dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val., pažeidžiamas principas neturėti jokių nuo teisės aktų, kurie susiję su darbuotojų sveikatos apsauga ir sauga darbo vietose, leidžiančių nukrypti nuostatų.

Nors lankstus darbo laikas, priklausomai nuo specifinio darbo pobūdžio ir kiekvieno asmens gebėjimo, gali duoti gerų rezultatų, negaliu neprisiminti daugybės darbuotojų išnaudojimo atvejų. Kalbu apie Rumuniją, kai dažnai viršvalandžiai nei skaičiuojami, nei už juos teisėtai mokama. Bet kuri įprastą darbo dienos laiką viršijanti veikla nėra darbuotojo ir darbdavio susitarimo rezultatas, bet diktuojama darbdavio valios ir jo nuožiūros. Nereikia nė minėti pavojaus sveikatai ir gyvybei tų, kurie papuolė į mėsmales, iš kurios negali ištrūkti dėl baimės prarasti darbą.

Dažnai tai, kas pateikiama kaip konkurencijos darbe skatinimas, tėra tik išnaudojimo priedanga.

Todėl manau, kad ši 48 val. riba yra tinkamesnis pasirinkimas. Dėl budėjimo laiko manau, kad nesąžininga „neaktyvų budėjimo laiko periodą“ laikyti ne darbo, vadinasi, nemokamu laiku.

Magda Kósáné Kovács (PSE), raštu. – (HU) Europos Sąjungoje jau yra veiksmingų reglamentų dėl darbo laiko organizavimo. Pagal juos vidutinis darbo laikas yra 48 val. per savaitę. Tai reiškia, kad darbuotojas gali dirbti aštuonias valandas šešias dienas per savaitę vidutiniškai daugiau kaip keturis mėnesius. Mano manymu, to užtektų, nes daugiau galiausiai kenkia našumui.

Tarybos kompromisui, kuriame yra ne tokios palankios, nei dabar galiojančios, taisyklės, be kitų šalių, nepritarė Belgija, Kipras, Ispanija ir tarp jų mano gimtoji Vengrija, Europos socialistams jis taip pat nepriimtinas.

Socialinė Europa negali būti vien tik tuščias šūkis net per ekonomikos sunkmetį. Per derinimo procedūrą Parlamento pranešėjas A. Cercas pasirodė esąs gana imlus, nustatęs galimą, pavyzdžiui, dėl lankstumo, 48 val. vidurkį per 12 mėnesių. Tačiau negalime priimti reglamento, pagal kurį būtų leidžiama 60–65 val., o krašutiniais atvejais – net 70–72 darbo valandų per savaitę. Negalime pritarti ir pozicijai, pagal kurią būtų galima reglamentais suteikti neribotą galimybę dirbti daugiau nei 48 val. Pagrindinė priežastis yra ta, kad darbuotojų ir darbdavių santykiai niekada nebus lygūs.

Dėl budėjimo laiko, veidmainiais laikau tuos, kurie mano, jog neaktyvūs budėjimo periodai nelaikomi darbo laiku. Aš pasiūlyčiau jiems trečiadienį, tą dieną, kai balsuosime, prieš Parlamento pastatą vykiančioje demonstracijoje atsisėsti ir pakalbėti su keliais darbuotojais.

Roselyne Lefrançois (PSE), raštu. – (FR) Jau daugiau kaip trejus metus Taryba ir Europos Sąjunga smarkiai nesutaria dėl šios Darbo laiko direktyvos.

Dvidešimt septynių ES užimtumo ministrų pasiektame susitarime numatoma daugiausia 48 val. darbo savaitę, bet esant galimybei galima pasirinkti leidžiančią nukrypti nuostatą, tam tikrais atvejais darbo savaitę gali būti prailginta iki 65 val. per savaitę.

Toks sprendimas yra nepriimtinas ir, kaip socialistė, aš privalau užtikrinti, kad milijonams darbuotojų susirūpinimą keliantys klausimai išgirsti, ir reikia kovoti siekiant užtikrinti ne tik, kad nebūtų jokių išimčių dėl 48 val. darbo savaitės, bet taip pat, kad skaičiuojant darbo laiką būtų atsižvelgiama į budėjimo laiką.

Todėl balsuosiu už A. Cercaso pranešimą vildamasi, kad jei pozicijos bus suderintos, mes pasieksime dokumentą, kuriame bus suderinta darbuotojų apsauga ir optimalus darbo organizavimas. Kaip Europos socialistai, mes bet kuriuo atveju ir toliau ginsime darbuotojus, nes dabar labiau nei bet kada anksčiau Europai reikalingas socialinis modelis, atitinkantis pažeidžiamiausių piliečių poreikius, ypač tų, kurie labiausiai patyrė ekonomikos ir finansų krizės padarinius.

Lasse Lehtinen (PSE), raštu. – (FI) Gerb. pirmininke, retai ES teisės aktas turi įtakos tokiai daugybei žmonių. Milijonai darbuotojų gauna kalėdinę dovaną iš Parlamento, kuri yra arba jų darbo sąlygų gerinimo, arba Europos pirmosios direktyvos, kuri iš tikrųjų blogina žmonių darbo ir gyvenimo kokybę, pavidalo. Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas parodė gerą pavyzdį tobulindamas Komisijos pasiūlymą aiškiai pakeldamas rankas balsuojant. Darbo laiko nustatymas iš tikrųjų yra socialinis aspektas. Pernelyg daug Europos darbuotojų dirba 60–65 val. per savaitę, o milijonai lieka be darbo.

Ilgos darbo savaitės yra dažnesnis atvejis, nei nepagrįstos tariama pasirinkimo laisvė. Darbuotojas laisvas rinktis: ilga darbo savaitė ar visai neturėti darbo. Net ir patobulintoje direktyvoje būtų pakankamai daug leidžiančių nukrypti nuostatų, sudarančių sąlygas lankstumo principams taikyti.

Komitetas priėmė mano pakeitimą į direktyvą įtraukti vadovaujamas pareigas einančius darbuotojus. Vadovui taip pat reikalinga įstatymo apsauga: jis taip pat gali pavargti.

Taryba ir Komisija nesutiko persvarstyti savo pozicijos budėjimo laiko klausimu. Tik sveikas protas sako, kad darbe praleistas laikas budinti (nemiegant ar miegant), vis dėlto yra darbo laikas.

Europos Parlamentui įgaliojimus tiesiogiai suteikia Europos piliečiai. Dėl tos priežasties jo pareiga yra apsvarstyti ir tai, kas šiuo klausimu būtų geriausia Europos piliečiams.

David Martin (PSE), raštu. – Aš balsuosiu už tai, kad būtų panaikinta galimybė dirbti daugiau nei 48 val. per savaitę. Esu įsitikinęs, kad ilgas darbo laikas kenkia žmogaus sveikatai, kelia didesnę nelaimingų atsitikimų darbo vietoje pavojų ir neigiamai veikia šeimą. Jungtinėje Karalystėje plačiai piktnaudžiaujama savanoriškai pasirenkama galimybe dirbti daugiau nei 48 val., kai pirmąją darbo dieną darbuotojai verčiami pasirašyti sutartį dėl galimybės dirbti daugiau nei 48 val.

Mairead McGuinness (PPE-DE), raštu. – Diskusija dėl darbo laiko organizavimo sudėtinga. Tačiau patys sudėtingiausi klausimai yra galimybės dirbti daugiau nei 48 val. ateitis ir požiūris į budėjimo laiką.

„SIMAP“ ir Jaeger byloje Europos Teisingumo Teismas išaiškino pirminės Darbo laiko direktyvos darbo laiko apibrėžtį, kad būtų įtraukta neaktyvi budėjimo laiko dalis, kai darbuotojas nedirba, bet ilsisi.

2008 m. birželio 9–10 d. Tarybos susitarime neaktyvi budėjimo laiko dalis nelaikoma darbo laiku, jei šalies teisėje (praktikoje, kolektyviniuose susitarimuose) ar socialinių partnerių susitarimuose nenumatyta kitaip.

Pagal Tarybos direktyvą, pirminėje Darbo direktyvoje numatytam darbuotojo susitarimui dėl galimybės dirbti daugiau nei vidutiniškai 48 val. per savaitę keliama griežtesni reikalavimai siekiant užtikrinti darbuotojų sveikatos apsaugą ir saugą. Iš darbuotojų nebus reikalaujama dirbti daugiau kaip 60 val. per savaitę vidutiniškai tris mėnesius arba 65 val. per savaitę vidutiniškai tris mėnesius, kai neaktyvi budėjimo laiko dalis yra laikoma darbo laiku.

Airijoje niekada nebuvo naudojama galimybė dirbti daugiau nei 48 val., taigi griežtesnis turimos galimybės dirbti daugiau nei 48 val. įgyvendinimas ir palankiai vertinamas, ir reikalingas.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), raštu. – (BG) Ponios ir ponai, kaip parodė pastarųjų kelių savaitžių diskusijos, pagrindinis svarstomos direktyvos klausimas yra neaktyvią budėjimo laiko dalį laikyti darbo laiko dalimi. Šis pakeitimas daugeliui darbuotojų suteiks galimybę gauti atlyginimą už laikotarpį, kai jie neturėjo galimybės šio laiko naudoti kaip laisvalaikio, atsižvelgiant į savo poreikius. Pasiūlymas turi daug šalininkų ir daug priešininkų. Abi šalys tvirtai laikosi savo požiūrio ir neranda bendrų kompromisų. Todėl raginu jus dėmesį sutelkti į teigiamą šio pakeitimo poveikį Europos visuomenei.

Per kelis pastaruosius dešimtmečius Europos Sąjungos gyventojai dar labiau paseno. 2007 m. gyventojų augimo koeficientas padidėjo vos 0,12 proc. Jei nenorime priklausyti tik nuo emigracijos, mums reikia skatinti gimstamumą. Viena iš tokių paskatų yra, skaičiuojant visą darbo laiko trukmę, įtraukti neaktyvius budėjimo periodus. Pakeitimas suteiks galimybę daugeliui moterų lengviau derinti norą siekti profesinės sėkmės ir troškimą daugiau rūpintis savo vaikais. Tai mums leistų žengti kitą svarbų žingsnį stengiantis išvengti neigiamų tendencijų, turinčių neigiamos įtakos mūsų visuomenės raidai.

15. Europos darbo taryba (nauja redakcija) (diskusijos)

Pirmininkas – Kitas klausimas yra P. Bushillo-Matthewso pranešimas Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl Europos darbo tarybų steigimo arba

Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo (nauja redakcija) (COM(2008)0419 - C6-0258/2008 - 2008/0141(COD))

Philip Bushill-Matthews, *pranešėjas*. – Gerb. pirmininke, manau, kad šis dokumentas bus ne toks prieštaringas kaip ankstesnis ir, be abejo, kalbėtojų sąrašas yra trumpesnis. Bet pamatysime. Gyvenimas kupinas netikėtumų.

Iš pradžių norėčiau padėkoti Komisijai ir iš tikrųjų Tarybai už tai, kad esame šiandien čia. Ne taip, kaip ankstesniojo dokumento atveju, tai pirmasis šio dokumento svarstymas, bet mes kol kas turime neoficialų per trišales derybas pasiektą susitarimą, o tai reiškia, kad tai pirmojo svarstymo susitarimas tariant, kad rytoj per balsavimą kolegų jam pritars. Kolegos gali nesutarti dėl to, kad per trišales derybas pasiektas tekstas – tai pirminio pranešimo patobulintas variantas, bet bent jau turime trišalį susitarimą, todėl geriausias teisėjas bus istorija. Aš su malonumu išklausysiu bet kurias kolegų turimas pastabas ir pabaigoje apibendrinsiu.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Europos darbo tarybos yra socialinės Europos pradininkės. Jos pagyvena daugiau kaip 820 bendrovių administracijos ir darbuotojų socialinį dialogą. Jos teikia galimybę informuoti ir konsultuotis su beveik 15 mln. darbuotojų ne tik vietos lygmeniu, bet taip pat Europos ir net pasaulio lygmeniu. Jos teikia galimybę susieti visos Europos mastu veikiančių bendrovių ekonominius ir socialinius aspektus. Galime didžiuoti tuo, kas pasiekta, nes direktyva buvo priimta prieš penkiolika metų. Tačiau senoji direktyva jau nebeatitinka darbo reikalavimų, todėl dabar mūsų reikalavimai yra pagrįstai didesni.

Todėl liepos mėn. Komisija pasiūlė visapusiškai kruopščiai persvarstyti Europos darbo tarybų teisinį pagrindą. Siekiama didinti jų skaičių ir poveikumą, stiprinti teisinį tikrumą ir gerinti konsultacijų koordinavimą vidaus ir Europos lygmeniu, ypač restruktūrizavimo srityje. Todėl Komisija pasiūlė aiškesnes „darbuotojų informavimo“ ir „konsultavimosi su darbuotojais“ sampratų apibrėžtis ir išaiškinimą, kaip ši veikla siejasi įvairiais lygmenimis. Joje taip pat siūloma pripažinti socialinių partnerių vaidmenį steigiant naujas Europos darbo tarybas, o esamoms darbo taryboms sudaryti galimybes prisitaikyti ir išlikti. Joje pasiūlyta aiškesnė neišvengiamai įsteigtų tarybų koordinavimo ir konsultavimosi galimybių apibrėžtis. Ir galiausiai ne mažiau svarbu, kad joje pasiūlyta aiškesnė Europos darbo tarybų narių, ypač informacijos perdavimo darbuotojų, vaidmens ir kvalifikacijos kėlimo galimybių srities apibrėžtis.

Šią vasarą pirmininkaujančios Prancūzijos paraginti Europos socialiniai partneriai, darbdaviai ir profesinių sąjungų organizacijos sutarė dėl bendros pozicijos, pagal kurią jos pritarė Komisijos pasiūlymui kaip pagrindui diskusijoms pradėti. Jos pateikė daugybę pasiūlymo pakeitimų, kurių tikslas iš esmės yra išaiškinti žodžių „informuoti“ ir „konsultuotis“ apibrėžtis ir nustatyti dvejų metų laikotarpį, per kurį būtų galima steigti naujas Europos darbo tarybas ar, netaikant naujų taisyklių, atnaujinti esamas.

Komisija visuomet pritarė socialinių partnerių dialogui ir todėl šią iniciatyvą įvertino palankiai. Komisija džiaugiasi konstruktyviu Parlamento ir Tarybos požiūriu, kuris, remiantis Komisijos pasiūlymu ir bendra socialinių partnerių pozicija, leido sukurti priemonių rinkinį tvirtam ir nešališkam sprendimui pasiekti. Ieškodama sprendimo Komisija aktyviai bendradarbiavo su abiem organizacijomis. Parlamento ir Tarybos pasiektame kompromise aiškiau apibrėžiamos viršnacionalinės Europos darbo tarybų galios ir poveikio priemonės, nors nenustatoma minimalaus dalyvaujančių darbuotojų skaičius. Kompromise išlaikoma Komisijos pasiūlymo esmė. Todėl Komisija kompromisui gali pritarti.

Valérie Létard, *einanti Tarybos pirmininko pareigas*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, P. Bushillai-Matthewsai, ponios ir ponai, dabar susirinkome apsvarstyti pasiūlymą dėl direktyvos, kuri turės tiesioginį poveikį 880 Europos įmonių ir 15 mln. Europos darbuotojų. Todėl atsakomybė yra labai didelė ir šioje diskusijoje mums visiems derėtų dalyvauti gerai suprantant savo pareigas. Kaip žinote, pasiūlymas dėl direktyvos, kuri mes svarstome šį vakar, keičia 1994 m. direktyvą dėl darbo tarybų.

Europos Parlamentui pateiktas dokumentas yra visų Europos suinteresuotųjų šalių bendrų pastangų rezultatas. Aš, be abejo, turiu galvoje Komisiją, kuri 2008 m. liepos 2 d. pateikė pasiūlymą dėl naujos redakcijos; aš taip pat turiu galvoje Europos socialinius partnerius, kurie 2008 m. vasarą pateikė aštuonis bendrus pasiūlymus pagal bendrą nuomonę, ir neabejotinai turiu omenyje Europos Parlamentą ir jo paskirtą pranešėją šiam dokumentui rengti – P. Bushillą-Matthewsą, kuriam dėkoju už kokybišką darbą. Jie visi bendradarbiavo su Taryba pirmininkaujančia šalimi, kad būtų kuo skubiau pasiektas visiems priimtinas dokumentas. Šių bendrų pastangų rezultatas tas, kad šį vakar turime galimybę per pirmąjį svarstymą priimti pasiūlymą, keičiantį 1994 m. direktyvą.

Kiek man žinoma, socialinėje srityje jau seniai nebūta tokių aplinkybių. Tai suteikia drąsos ateičiai; tai skatina ir toliau dirbti drauge. Šįvakar jums pateiktas dokumentas yra suderintas kompromisas, kuris sudarys galimybę Europos įmonėse skatinti glaudesnę socialinį dialogą ir 27 valstybių narių darbuotojams duoti naujas garantijas.

Priimdami šį dokumentą, ypač nustatydami ilgai lauktas naujas konsultavimosi ir informavimo apibrėžtis, mes didiname išimtinės Europos darbo tarybų teises.

Pagal šį dokumentą skatinama steigti naujas Europos darbo tarybas, nes, kaip ir 1994 metais, suteikiamas dvejų metų laikotarpis, per kurį sudaryti susitarimai galės nukrypti nuo naujų direktyvos nuostatų.

Pagaliau šiuo dokumentu šalinami bet kurias abejones, kurios galėjo turėti svarbių padarinių, didinamas darbuotojų ir įmonių teisinis tikrumas.

Galiojant dabartinei direktyvai, bet siekiant teisinio tikrumo, pateiktame dokumente išsaugomi per ankstesnę 1994–1996 m. laikotarpį sudaryti susitarimai.

Šiandien kompromisas, prie kurio dirbo visi su tuo susiję dalyviai, pateikiamas balsuoti Europos Parlamente ir svarbu, kad jis būtų priimtas. Svarbu, nes dabartinės krizės sąlygomis įmonėms kyla didesnis restruktūrizacijos pavojus, todėl Europos darbuotojai tikisi, kad tokiomis aplinkybėmis mes jiems suteiksime papildomų garantijų, kurios vėl jiems užtikrins ateitį.

Svarbu, kad šis pasiūlymas būtų priimtas dar ir todėl, kad Europos žmonėms reikia paveikių žinių, bylojančių, kad 2008 m. socialinė Europa atsiplėšia nuo žemės – tai ne tik žodžiai, nes ji geba imtis konkrečių kasdienių gyvenimą gerinančių veiksmų.

Pagaliau šį pasiūlymą svarbu priimti dėl tos priežasties, kad Europoje reikia skatinti socialinį dialogą, priklausantį nuo naujų darbo tarybų įgyvendinimo ir bendrų veiksmų, kurių imasi Europos socialiniai partneriai apskritai, kaip kad būta šiuo klausimu, plėtotės.

Jan Cremers, PSE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, sakoma, kad kompromisai niekada nepadedą laimėti grožio konkurso. Iš pirmo žvilgsnio taip galima būtų pasakyti dėl visų derybų dėl Europos darbo tarybų direktyvos naujos redakcijos rezultatų. Remdamasi prieš šešerius metus šiuose Rūmuose patvirtintu W. Menrado pranešimu, jurisprudencija ir pastaryjų dvylikos metų valdymo bei darbo patirtimi, PSE frakcija visuomet reikalavo drąsios naujos direktyvos redakcijos.

Pernelyg dažnai paminamos darbuotojų atstovų teisės į pagrindinę informaciją ir konsultacijas, nes jų darbdavys atsisako suteikti šias teises. Tačiau mes manome, kad šios teisės yra neatsiejama visų pramonės santykių kūrimo dalis. Darbuotojo, kaip nuolatinės suinteresuotosios šalies, kuri lieka bendrovėje, padėtis, lyginant su darbo vietas keičiančia administracija ir naujo pobūdžio finansų investuotojo neįpareigojančiu požiūriu, turi būti matoma iš bendro mūsų bendrovių valdymo. Kadangi į direktyvą įtraukti socialinių partnerių patarimai ir per mūsų derybas pasiekti papildomi pakeitimai, PSE frakcija viliasi prisidėti prie naujos varomosios jėgos.

Oficiali politinė procedūra beveik baigta. Dabar viskas priklauso nuo administracijos ir darbo jėgos. Dabar direktyvos nuostatų laikomasi 40 proc., o tai vis dėlto pernelyg mažai. PSE frakcija mano, kad tai ne pabaiga, bet nauja pradžia. Europos socialiniai partneriai turi milžinišką užduotį įtikinti tas bendroves, kurios vis dar atsisako laikytis direktyvos nuostatų.

Mes raginame Europos Komisiją prisidėti prie šios užduoties. Reikalinga nauja kampanija. Neseniai atlikti moksliniai tyrimai parodė, kad bendrovės, kuriose darbuotojai gali gauti tinkamos informacijos, su jais konsultuojamasi ir jie dalyvauja bendrovės veikloje, pasižymi geresniais rezultatais, ypač sunkmečiu. Dėl ekonomikos krizės ir pertvarkų, su kuriomis susidursime artimojoje ateityje, darbuotojų dalyvavimas taps kaip niekada anksčiau aktualus.

Norėčiau padėkoti savo oponentui P. Bushillui-Matthewsui už profesionalų pirmininkavimą derybose, savo kolegoms iš kitų frakcijų už politinę paramą ir pirmininkaujančiai Prancūzijai už išmintingą požiūrį. Taigi imkimės darbo.

Bernard Lehideux, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Gerb., pirmininke, Tarybos pirmininke, Komisijos nary, su Taryba pasiektas susitarimas dėl darbo tarybų rodo, kad socialinė Europa, kuri mums taip reikalinga, po truputį kuriama. Susitarimas patvirtina, kad šioje besikuriančioje socialinėje Europoje savo vietą randa ir socialinis dialogas.

Iš tiesų visi žino, kad šis dokumentas pirmiausia yra našaus profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų darbo rezultatas. Dabartinė direktyva akivaizdžiai išsisėmė, nes praėjus 14 metų po jos priėmimo, tarybos buvo įsteigtos tik trečdalyje su tuo susijusių įmonių, o teisinis tikrumas buvo toks, kad keletą kartų turėjo įsikišti Teisingumo Teismas. Tačiau taisyklės nustato ne teisėjai; savo pareigų turi imtis politikai. Be to, dabartinės aplinkybės nemaloniai primena tai, kad dar labiau reikia konsultuotis su tarybomis, o restruktūrizavimo atveju tai reikia padaryti kiek galima anksčiau.

Todėl mes turime eiti pirmyn ir, padėkoję pranešėjui už kokybišką darbą ir gebėjimą klausytis, susitarimą patvirtinti per pirmąjį svarstymą.

Elisabeth Schroedter, *Vers/ALE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Tarybos pirmininke, kai „Nokios“ bendrovės Suomijoje valdyba nusprendė uždaryti „Nokios“ gamyklą Bochume (Vokietijoje) ir perkelti ją į Rumuniją, su tuo susiję darbuotojai (du tūkstančiai prarado darbą) apie tai sužinojo perskaitę laikraštį.

Siekiant, kad tokia padėtis nepasikartotų, reikia, kad skubiai (ypač pabrėžčiau skubos svarbą) išsigalioję pakeista Europos darbo tarybų direktyva, kurioje yra nauja daugiašalių įmonių apibrėžtis. Labai liūdna, kad tai padaryti Komisijai prireikė tiek daug metų ir kad ji iki šiol boikotavo šį kompromisą.

Vis dėlto tai dar kartą parodo, kad socialinės Europos klausimas yra Komisijos darbotvarkės apačioje. Jei pakeitimai būtų buvę pateikti anksčiau, nebūtų susidariusi toki padėtis kaip „Nokios“ atveju.

Šie pakeitimai skubiai reikalingi siekiant atitaisyti ankstesnes nesėkmes, o atsižvelgiant į naujas šalies sienas kertančių įmonių struktūras ir jų veiklą, jie iš tiesų yra pavėluoti. Dėl šio kompromiso džiaugiuosi santūriai. Vis dėlto, kaip Parlamento derybų komiteto narė, aš palankiai vertinu šį kompromisą, nes šios direktyvos mums reikia dabar.

Aš dar kartą kreipiuosi į visus tuos, kurie dabar vėl mėginate narplioti šį kompromisą. Jūs žaidžiate su ugnimi, turite galvoje tai, kad mes amžiams liktume prie derybų stalo ir vėl kartotųsi „Nokios“ atvejai. Todėl būtina iš tikrųjų įgyvendinti šį minimalų direktyvoje numatytą demokratijos reikalavimą.

Politiniu požiūriu, direktyvos persvarstymas vis dar lieka darbotvarkės klausimas. Komisijai dar kartą norėčiau pakartoti, kad čia vyksta derinimas. Direktyvą dar turime persvarstyti ir manome, kad reikia persvarstyti tinkamai, nes tai suteiks darbo taryboms ir tai, ko joms iš tiesų reikia ilgalaikiam darbui. Tai, kas vyksta, tėra tik derinimas.

Dimitrios Papadimoulis, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (EL) Gerb. pirmininke, mes, Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji, nenorime pradėti džiaugtis, nes labai gerai žinome, kad socialinė Europa nėra vienas iš Komisijos ar Tarybos prioritetų. Ponios ir ponai, bendras „Europos Inc.“ ir profesinių sąjungų susitarimas toli gražu ne tai, ką mes svarstėme Parlamente 2001 m. Be to, pakeitimo procedūra riboja Parlamento vaidmenį. Mes teiksime pakeitimus, kurie pritaria ir skatina per derybas profesinių sąjungų pateiktus reikalavimus, t. y. kad darbuotojams būtų teikiama tiksli, skubi ir svarbi informacija, būtų užtikrintas susitarimų viešumas ir skaidrumas ir kad dalyvautų daugiau profesinių sąjungų organizacijų ekspertų. Deja, mes prarandame galimybę iš esmės labiau tobulinti direktyvą, nes pasitelkę šią persvarstytąją *realpolitik* (realiąją politiką), mes priimame kur kas mažiau nei tai, ko reikia darbuotojams.

Jean Louis Cottigny (PSE). – (FR) Gerb. Pirmininke, Tarybos pirmininke, Komisijos nary, pirmiausia norėčiau pasveikinti P. Bushillą-Matthewsą, kuris, kaip Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto žinios pranešėjas, per trišalės derybas mus gerai pamokė demokratijos. Šiandien įvyko trišalės derybos. Partneriai mėgino pasiekti susitarimą.

Aš taip pat norėčiau pasveikinti jus, Komisijos nary, nes šiuo metu sugebėjote užtikrinti, kad Parlamento, kaip teisės aktų leidėjo, vaidmuo buvo stengtis mūsų koku nors būdu atsisakyti, nes pasitelkęs socialinių partnerių pasiektą susitarimą, jūs leidote mums suprasti, kad galime svarstyti tik jų iškeltus klausimus.

Dabar svarbu, kad šios trišalės derybos pavyktų. Jos įvyko, ir dabar turime užtikrinti, kad šis dokumentas būtų priimtas per pirmąjį svarstymą. Tačiau tai neturi reikšti, kad persvarstymas atmetamas, tai neturi reikšti, kad mums neleidžiama vėliau galvoti apie tai, kaip pritariant visiems ar beveik visiems socialiniams partneriams, mums pasiekti naują redakciją.

Manau, kad turime veikti būtent taip nusiteikę. Be abejo, rytoj per pirmąjį svarstymą turime pasiekti pergalę, bet akivaizdu ir tai, kad mums reikia pagalvoti, kaip visa tai taikoma ir kaip mes galėsime užsitikrinti galimybę persvarstyti.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Gerb. pirmininke, Tarybos pirmininke, ponios ir ponai. Pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui už konstruktyvų požiūrį į direktyvos persvarstymą.

Svarstomos direktyvos formuluočių keitimas taip pat sukėlė tam tikrų teisinių klausimų dėl mūsų veiklos galimybių. Regis, kad pranešėjui talkinant, jie jau išspręsti.

Vis dėlto Europos darbo tarybų direktyvos persvarstymas ir bendrovėms, ir profesinėms sąjungoms ilgai buvo aktualus klausimas. Pagirtina, kad šią vasarą darbo rinkos šalys pasiekė susitarimą. Dėl to Parlamente mums paprasčiau sėkmingai užbaigti nagrinėti šį klausimą.

Nekeldamas abejonų dėl to, ar šiuo metu ir šiomis aplinkybėmis reikia keisti direktyvos formuluotę, vis dėlto manau, kad pervarstyta ir atnaujinta direktyvos tekstą ateityje, kitaip tariant, per kito Europos Parlamento kadenciją, derėtų pateikti teisėkūros procedūrai.

Tačiau šiandien, kaip mažos šalies atstovas, negaliu pritarti Komisijos teiginiui, kad narystė ypatingoje komisijoje priklausytų nuo bendrovės darbuotojų skaičiaus. Šis reikalavimas galėtų sudaryti tokias aplinkybes, kad kai kurios valstybės narės neturėtų kam atstovauti jų interesams derybose.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gerb. pirmininke, aš palankiai vertinu pirmojo svarstymo susitarimą dėl Europos darbo tarybų direktyvos naujos redakcijos, kuri nemaža dalimi priklausė nuo mūsų šešėlinio pranešėjo J. Cremerso sumanymo. Mes išgyvename vis gilėjančią ekonomikos krizę, kuri yra sistemos krizė, o ne tik krizė sistemoje.

Daugiau nebus taip, kaip buvo, todėl ir darbdaviai, ir vyriausybės turi susitaikyti su tuo, kad per krizę darbuotojai privalo turėti svaresnį žodį dėl to, kas vyksta jų darbo vietoje. Bet kuris kitas požiūris bus nepriimtinas.

Aklas tikėjimas nevaržomoma rinka ir konkurencija visiškai nepasiteisino ir dabar atėjo laikas Europai drąsiau kurti naują darbuotojų ir įmonių socialinę sutartį, o valstybėms narėms ir Europai kurti Lisabonos sutartyje numatytą naują socialinę rinkos ekonomiką.

Harald Ettl (PSE). - (DE) Gerb. pirmininke, Europos darbo tarybų direktyvą derėjo persvarstyti nuo 1999 m. Todėl buvo pradėta keitimo procedūra, o tai pernelyg mažai sparčiai besikeičiančios pramonės aplinkos požiūriu. Savaiame suprantama, kad reikia tobulinti informavimą ir konsultavimąsi, kuriuos pasitelkiant kuriama ne tokia priešiška verslo kultūra. Tai labai svarbu. Daugiašalius sprendimus turi priimti Europos darbo tarybų patariamasis komitetas. Šios iš esmės neveiksmingos direktyvos įgyvendinimą privalu stiprinti teisiškai, susiejant su poveikio priemonėmis, siekiant užtikrinti galimybę ją įgyvendinti. Tai privalu padaryti, kad ETT sprendimai daugiau nebūtų tiesiog ignoruojami.

Nepaisant pasiektos nedidelės pažangos, ne vėliau kaip po trejų metų direktyvą reikės persvarstyti. Siekdami prisitaikyti prie pramonės ir politikos tikrosios padėties ir šių sparčiai kintančių aplinkybių, tai galėtume ir turėtume padaryti dabar. Tačiau bent jau kažkas vyksta, o tai svarbu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Europos darbo tarybos ir įmonių ar įmonių grupių darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais procedūra yra labai svarbios priemonės darbuotojams apsaugoti.

Darbo tarybos turi būti nepaprastai aktyvios, ypač tada, kai bendrovės restruktūrizuojamos. Daugiašalėse bendrovėse ar bendrovių grupėse svarbu, kad valstybės narės bendrovėje, kurioje mažinamas etatų skaičius, su darbuotojais taip pat būtų konsultuojamasi ir jie galėtų sėdėti prie derybų stalo. Tuomet, kai bendrovių grupė priima svarbius sprendimus dėl bendrovės ir jos darbuotojų ateities, bendrovės darbuotojai valstybėje narėje, kurioje vyksta restruktūrizavimas, privalo būti informuojami ir turėti galimybę dalyvauti ir daryti įtaką priimančioms sprendimams.

Iki šiol Europos bendrija finansinę paramą teikė tik toms bendrovėms, kurios vykdė restruktūrizavimą. Aš manau, kad šią paramą reikia teikti ir dėl etatų mažinimo atleistiems darbuotojams.

Stephen Hughes (PSE). - Gerb. pirmininke, pirmiausia labai dėkoju pranešėjui. Nors pakeitimai, kuriems buvo pritarta komitete, buvo ne tai, ko buvo norima (tiesą sakant, jis nenorėjo jokių pakeitimų), vis dėlto buvo apginta komiteto pozicija per derybas, kurios sudarė sąlygas per pirmąjį svarstymą pasiekti susitarimą.

Labai dėkoju ir J. Cremersui – šešėliniam pranešėjui, kuris buvo tikrasis susitarimo rengėjas. Trys priedai prie klausimų, dėl kurių sutarė socialiniai partneriai avizoje: dėl poveikio priemonių, daugiašališkumo ir ribos specialiam derybų organui panaikinimo yra savaiame svarbūs, bet daugelis iš mūsų, kaip jau sakytą, vis dėlto mano esą šios naujos redakcijos apgauti.

Beveik prieš dešimt metų mums buvo pažadėta išsamiai persvarstyti šią direktyvą. Reikia atkreipti dėmesį į kitus didelius trūkumus, todėl primygtinai reikalaujame, kad Komisija per kitą kadenciją pasiūlytų išsamiai persvarstyti direktyvą.

Kitas didelį susirūpinimą keliantis klausimas, susijęs su šios naujos redakcijos nagrinėjimu, buvo perėjimas nuo socialinio dialogo prie teisinių plėtočių. Su socialiniais partneriais buvo konsultuojamasi pagal 139 straipsnį, kol galiausiai jie parodė negebėjimą ar nepasirengimą derėtis dėl pagrindų susitarimo. Bet kai tik mes pradėjome teisėkūros darbą, jie iš tiesų pranešė norį pradėti derybas. Tada jie pritarė dėl avizos, kuri sutartyse visiškai nepopuliari, bet tai suteikė mūsų pranešėjui P. Bushillui-Matthewsui galimybę sugalvoti dingstį derinti priimant avizos turinį, bet ne daugiau.

Užuot skatinusi mūsų darbą, aviza tapo tramdomaisiais marškiniais. 139 ir 138 straipsnių procedūros turi būti visiškai savarankiškos. Negerai, jei viena menkina ar varžo kitą ir tą savarankiškumą turi užtikrinti Komisija. Netgi kai kalbame, leidžiamas panašus perėjimas siekiant pašalinti teisinį pakeitimą, kurio reikalaujame problemai dėl „sužeidimų nuo adatos dūrio“ spręsti.

Kartoju: tai pavojinga ir gali tik skatinti socialinių partnerių ir Parlamento piktinimąsi ir nepasitikėjimą. Vis dėlto darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais požiūriu, padaryta pažanga ir aš jai pritariu.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, įgyvendinant direktyvą, pagal kurią buvo steigiamos Europos darbo tarybos, socialinio dialogo užmezgimo ekonomikoje požiūriu tai buvo didelė pažanga. Tai sudarė galimybes didinti našumą ir išlaikyti socialinį sutarimą.

Vadovaudamiesi kelių dešimtmečių patirtimi, socialiniai partneriai dabar nustatė būdus, kaip pakeisti direktyvą ir padaryti ją konkretesnę. Derėtų aiškiau nustatyti Darbo direktyvų narių vaidmenį informuojant darbo jėgą ir su ja konsultuojantis. Socialinių partnerių susitarimas ir gera valia bei patikima informacija grindžiamos derybos, ypač krizės laikais, yra itin pageidaujamos. Socialinio dialogo ir siekio rasti sprendimus diskutuojant ir derantis vertė bei kitos šalies interesų ir gerovės suvokimo vertė – visa tai byloja apie tai, kad reikia paisyti šio dialogo rezultatų. Todėl raginama pripažinti darbdavių organizacijų ir profesinių sąjungų Europos lygmeniu pasiektus susitarimus.

Aš sveikinu pranešėją ir ateityje, tikiuosi, direktyva bus persvarstyta.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Apgailestauju, kad neišnaudojame galimybės visapusiškai ir iš esmės patobulinti direktyvą dėl Europos darbo tarybų. Tai iš tiesų buvo numatyta 2001 m., kai buvo pritarta J. Menrado pranešimui, aš pati tada dalyvavau. Todėl mes primygtinai reikalavome pateikti ir balsuoti dėl kelių pakeitimų, kurie skirti sustiprinti darbuotojų atstovų teises visais atvejais būti informuojamiems ir kad su jais būtų konsultuojamasi, tarp jų ir veto teisę, kai vykdomas restruktūrizavimas ir siekiama perkelti bendroves, ypač daugiašales, kuriose nepaisoma darbuotojų teisių.

Būtų gerai, jei šie pakeitimai būtų priimti, nes jie sustiprintų Europos darbo tarybų direktyvą.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, aš ir mano frakcija taip pat norėtume daugiau nei, tai kas dabar yra, bet manau, jog vis dėlto pasiekta daug ir Europos lygmeniu susitarimas pasistūmėjo žingsniu į priekį. Viena aišku: ateityje prieš priimant bet kurį sprendimą dėl restruktūrizavimo, apie kurį daugiau nebesužinosime iš laikraščių, bus privalu informuoti ir konsultuotis su Europos darbo tarybomis; tai svarbus klausimas.

Tačiau Komisijai norėčiau pasakyti labai aiškiai: daugiau nevalia leisti vyksti chaosui, kai sprendžiame, kas iš tiesų derasi. Privalu socialinį dialogą aiškiai atskirti nuo Europos Parlamento. Kartais manėme, kad šių rūmų teisės anuliuojamos. Nevalia, kad taip būtų ir ateityje

Valérie Létard, einanti Tarybos pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nauja Europos darbo tarybų direktyvos redakcija – tai gera žinia.

Ji rodo, kad socialinė Europa daro pažangą ir kad ši pažanga galima, kai gerinamos Europos darbuotojų teisės į informavimą ir konsultavimąsi su jais. Taip pat matyti, koks vertingas yra socialinių partnerių įnašas. Be jo mes tikrai tokio rezultato nebūtume pasiekę. Pagaliau jis rodo trijų institucijų – Komisijos, Parlamento ir Tarybos – darbo kokybę ir bendradarbiavimą, nes jei Parlamentas taip nuspręs rytoj, susitarimą būsime pasiekę per pirmąją svarstymą, ir tuo tik džiaugsimės.

Jei taip bus, esu jums dėkinga, gerb. pirmininke.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Pažangą sunku pasiekti, bet galima. Manau, kad tai įrodo direktyvos projekto dėl darbo tarybų istorija. Šis kelias nebuvo lengvas ir norėčiau ypač pabrėžti socialinių partnerių,

pranešėjo P. Bushillo-Matthewso ir taip pat jo kolegos socialisto demokrato J. Cremerso reikšmę. Mano nuomone, diskusija aiškiai parodė, kad įstatymas parengtas balsuoti, ir taip pat manau, jog tai tikrai geras pranešimas dėl socialinės Europos.

Philip Bushill-Matthews, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, kaip kolegos žino, aš tvirtai tikiu socialiniu dialogu ir darbo tarybomis ir džiaugiuosi, kad susitarimas buvo pasiektas per pirmąjį svarstymą, visiems socialiniams partneriams turėsiantį užtikrinti teisinį tikrumą.

Manau, kad susitarimą būtume pasiekę per pirmąjį svarstymą, net jei šios konkrečios procedūros ir nebūtų buvę. Kadangi Stephen Hughes nusprendė pateikti gana iškreiptą vaizdą to, kaip susitarimas buvo pasiektas, aš tiesiog norėčiau ištaisyti tai, kad rezultatai parodytų, kaip mes pasiekėme tai, ką turime. Socialiniai partneriai visų mūsų aiškiai prašė neteikti jokių pakeitimų ir profesinės sąjungos tikrai man patvirtino kad į tai, kas su tuo susiję, kitos frakcijos neabejotinai atsižvelgtų. Aš nesitikėjau ir nežinojau, kad kol mūsų frakcija buvo raginama neteikti jokių pakeitimų, pakeitimus teikti iš tiesų buvo raginami socialistai. Todėl komitete praradome pusiausvyrą. Jei pirmiausia būtume atėję į Parlamentą ir jei pirmiau mūsų kolegos būtų turėję apsvarstyti klausimą, manau būtume pasiekę susitarimą, bet jis būtų šiek tiek kitoks.

Tai pasakęs, norėčiau kolegą nuraminti: nesiūlau griauti turimo susitarimo. Svarbu, kad susitarimas yra, ir esu tikras, kad rytoj jis bus priimtas. Tačiau nepaprastai ironiška, kad darbuotojo ir darbdavio tarpusavio pasitikėjimo klausimu ir abiejų pramonės šalių sutarimo ir bendradarbiavimo klausimu, vienas iš socialinių partnerių tai gali panorėti spręsti visiškai kitaip.

Viliuosi, kad tai bus atskira dalis, nes socialinis dialogas turi vykti esant apibūtinam pasitikėjimui. Tačiau šįkart šiuo atžvilgiu buvo žingsnis atgal, tikiuosi, kad daugiau tai niekada nepasikartos.

Pirmininkas – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks trečiądienį.

16. Direktyva dėl žaislų saugos (diskusijos)

Pirmininkas – Kitas klausimas yra M. Thyssen pranešimas (A6-0441/2008) Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl žaislų saugos (COM(2008)0009 – C6-0039/2008 – 2008/0018(COD)).

Marianne Thyssen, pranešėja. – (NL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Tarybos pirmininke, ponios ir ponai, keletą kartų parodėme, kad vidaus rinkoje mes aiškiai pasisakome už aukštesnį vartotojų apsaugos lygmenį. Ir daugiametėje programoje dėl vartotojų apsaugos, ir rezoliucijoje bei tolesnėse diskusijose dėl nesaugių žaislų iš rinkos pašalinimo, kurie daugiausia yra iš Kinijos, mes karštai prašėme mažiausių ir pažeidžiamiausių vartotojų, t. y. vaikų, apsaugą įtraukti į prioritetinius darbotvarkės klausimus.

Todėl kaip naujo įstatymo dėl žaislų saugos pranešėja, džiaugiuosi galėdama paskelbti, kad, jei viskas vyks pagal planą, per kitas kelias dienas tikriausiai turėsime priimtą naują ir griežtą direktyvą dėl žaislų saugos.

Norėčiau padėkoti Komisijai, nes ji atsiliepė į mūsų raginimą pasiūlyti naują direktyvą. Taip pat norėčiau padėkoti nuomonių pranešėjams, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pirmininkui ir nariams už puikų bendradarbiavimą, kuris suteikė galimybę lapkričio 6 d. vienbalsiai priimti mano pranešimą. Be to, esu dėkinga Tarybai, Komisijai ir visiems personalo nariams už tvirtą atsидavimą ir konstruktyvų požiūrį, kurie sudarė mums galimybes per dešimt mėnesių baigti šį svarbų vartotojų apsaugos teisės aktą.

Ponios ir ponai, savo darbu galime didžiuotis dėl įvairių priežasčių. Žaislų saugos reikalavimai iš tiesų yra tobulinami ir griežtinami, būtent to iš mūsų ir tikisi visuomenė. Iš principo bus draudžiama naudoti žaisluose leistinas kancerogenines, mutagenines arba toksiškas ir toksiškas reprodukcijai (CMR) medžiagas. Be to, bus įdiegtos griežtesnės taisyklės dėl neišvengiamų sunkiųjų metalų pėdsakų. Tai bus pasiekta ne tik nustačius maksimalias įvairesnių medžiagų vertes, bet taip pat nustačius griežtesnes neišvengiamų švino, kadmio, chromo VI ir alavo organiniuose junginiuose pėdsakų verčių ribas.

Kitas visiškai naujas aspektas yra nuostatos, apimančios alergines kvapiąsias medžiagas, o mes tikrai nenorime, kad mūsų vaikai patirtų jų poveikį. Šis aspektas taip pat bus griežtesnis nei Komisijos pasiūlyme; galiausiai bus uždraustos ne mažiau kaip penkiasdešimt penkios kvapiosios medžiagos, o vienuolika kitų bus leidžiama naudoti tik tuomet, jei ant jų turinčių žaislų bus išpėjamosios etiketės. Atsižvelgdami į žymėjimą ir derėjimą su kitais atitinkamais teisės aktais, mes būsime atlaidesni dėl mokomųjų aromato ir skonio žaidimų.

Kitas svarbus klausimas yra taisyklių, kurios užkirstų kelią galimam uždusimui, tobulinimas, pagrindinių saugos reikalavimų išaiškinimas ir visiškai naujos taisyklės dėl žaislų saldumynų. Įspėjimų sistema taip pat bus išplėsta ir sustiprinta ir jie ne tik turi aiškiai būti matomi vartotojui suprantama kalba, bet tai pat būti matomi pardavimo vietoje; galiausiai deramos reikšmės įstatyme suteikiama apdairumo principui.

Be abejo, taisyklės bevertės, jei jų nesilaikoma. Jų vykdymas užtikrinamas naująją politiką taikant naujoms prekėms ir nustatant griežtesnius dokumentų ir atsekamumo reikalavimus. Tačiau tai reikia toliau stebėti. Todėl, Komisijos nary, Parlamento vardu norėčiau paprašyti, kad kai bus stebimas direktyvos įgyvendinimas, būtina daug dėmesio skirti, kaip valstybės narės vykdo priežiūrą ir šalies viduje, ir už jos ribų. Dėl visiškos dvasios ramybės norėtume išgirsti jus patvirtinant, kad bus kuriami nauji, griežtesni, suderinti triukšmo (ir maksimalaus, ir nepertraukiamo) standartai žaislams ir to paties turėtume reikalauti dėl iš popieriaus ar kartono pagamintų knygų, dėl kurių dabar nėra teisinio tikrumo.

Galima mes aiškiai nusprendėme nepritarti standartus atitinkančių žaislų trečiosios šalies sertifikavimo sistemai. Šiuo klausimu ilgais svarstėme, bet dauguma balsavo „prieš“. Šiuo atveju taip pat norėtume išgirsti Komisijos narį patvirtinant, kad stebint šiam aspektui bus skiriamas ypatingas dėmesys. Todėl galime tikėtis, kad tam tikru tarpsniu mums bus pateiktos atitikties vertinimo procedūros.

Valérie Létard, einanti Tarybos pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. pirmininke, M. Thyssen, ponios ir ponai, pirmininkaujanti šalis pritaria, kad žaislų sauga, kuriai Europos Parlamentas skiria daug dėmesio, yra labai svarbus klausimas, ypač per šventinį laikotarpį. Mums turi būti suteikta galimybė pasitikėti žaislų sauga, nes šie gaminiai skirti vaikams.

Dėl šios priežasties Taryba ypatingą dėmesį skyrė Komisijos pasiūlymui, kuris buvo pateiktas 2008 m. sausio mėn. pabaigoje. Pasiūlymo tikslas buvo didinti žaislų saugą ir kartu užkirsti kelią jų laisvam judėjimui vidaus rinkoje. Dėl gyvumo, imlumo naujovėms ir struktūros žaislų rinka ypač jautri ir sudėtinga ir teisės aktų leidėjai turėjo rasti darnų sprendimą, kuriuo vadovaujantis būtų užtikrinta žaislų sauga nekeliant kainų, o gamintojams ir žinomų žaislų importuotojams neužkraunama pernelyg didelių išpareigojimų.

Be kainų ir naujovių, neseniai vartotojams didelę reikšmę įgijo ir kiti dalykai. Visuomenės diskusijų centre atsidūrė aplinkos apsauga ir medžiagų, kurios yra tiek kenksmingos ar keliančios pavojų alergijai atsirasti, neturintys gaminiai. Tai tapo akivaizdu nuo tada, kai kai kurios bendrovės nusprendė pasitraukti iš rinkos ar atšaukti savo galbūt ne visai saugius gaminius.

Todėl nuo devintojo dešimtmečio Europos Sąjunga laikosi techninio derinimo požiūrio, skirto laisvam prekių judėjimui vidaus rinkoje užtikrinti ir kartu nustato aukštus saugos lygmenis siekdama užtikrinti, kad vidaus rinkoje gali judėti tik šiuos saugos standartus atitinkančios prekės. Saugos reikalavimų atitiktį užtikrina CE žymėjimas.

Kaip 80 proc. prekių, kurios platinamos ES, taip ir žaislams taikomas techninis derinimas, nustatomas pagal gerai žinomą struktūrą: Europos teisės akte, šiuo atveju pasiūlyme dėl naujos direktyvos, nustatomi saugos reikalavimai, kurie tobulinami techniškai, kol paverčiami standartais. Komisija kartu su valstybėmis narėmis taip pat pateikia dokumentus, kuriuose nurodytos Bendrijos teisės įgyvendinimo gairės.

Priėmus teisės aktų leidėjų pakeistą pasiūlymą, kaip visuma, būtų plėtojama būtent ši struktūra. Žaislų saugos įvertinimas iš naujo pagal šiuos naujus teisinius standartus byloja apie teisės aktų leidėjų pasirengimą šią sritį laikyti prioritetine, nes pirmą kartą šiame sektoriuje taikomos horizontaliosios nuostatos.

Iš tiesų dokumente, dėl kurio ginčijosi institucijos ir kurį patvirtino didžioji dauguma valstybių narių ir kuris dėl to Tarybai yra priimtinas, griežtinama ne tik rinkos priežiūra, bet ir daugybė kitų pagrindinių saugos reikalavimų, tarp jų pasiūlymai, skirti galimam žaislų keliamam cheminio poveikio pavojui riboti.

Nuostatos dėl kancerogeninių ir toksiinių medžiagų buvo toliau plėtojamos per teisės aktų leidėjų derybas siekiant mažinti ar visiškai pašalinti šias medžiagas, ypač visose vaikams pasiekiamose žaislų dalyse, taip pat siekiant griežtinti atsargumo priemones dėl galimų reakcijų, kai žaislai patenka į burną – šitaip neišvengiamai elgsis tokių prekių vartotojai.

Be to, buvo aiškinamos ir tobulinamos nuostatos, skirtos žaislų ir jų dalių keliamam uždusimo pavojui dėl pasismaugimo ar užtroškimo šalinti.

Taip pat siekiant užtikrinti, kad vartotojų tėvai turėtų galimybę priimti tinkamus sprendimus, buvo platinami ir išpėjimai apie galimus žaislų pavojus, mažiausio ir didžiausio vartotojų amžiaus ribojimai, kurie turi būti žinomi prieš perkant ir visiems tiems, kurie turi įtakos tokiems pirkimams, tarp jų internetu.

Prekių pagrindinių saugos reikalavimų atitikties klausimu išlaikyta Bendrijos sistemos sandara; ten, kur egzistuoja Europos standartai, patys gamintojai gali skelbti, kad žaislai juos atitinka ir žymėti „CE“ ženklu. Aišku, jei tai padaryta per klaidą, visi tiekimo grandinės ekonominių operacijų vykdytojai turi vykdyti savo lygmens įsipareigojimus, o valdžios institucijos, atsakingos už valstybių narių rinkų stebėseną, turi verstis laikytis saugos reikalavimų ar bausti už jų nesilaikymą.

Nesant Europos standartų, numatytas trečiosios šalies sertifikatas su sąlyga, kad gali būti užtikrintas aukštas saugos lygmuo. Pagal šią struktūrą, neišvengiamai kyla piktnaudžiavimo „CE“ ženklu pavojus, bet dėl rinką stebintių valdžios institucijų budrumo ir glaudesnio jų bendradarbiavimo Europos lygmeniu pavojus turėtų būti mažesnis.

Galiausiai direktyvoje numatytas apdairumo principas ir gebėjimas prisitaikyti prie naujų pavojų, kai jie nustatomi. Todėl pirmininkaujanti Prancūzija džiaugiasi konstruktyviu bendradarbiavimu su Europos Parlamentu derantis šiuo svarbiu klausimu ir taip pat Tarybos vardu dėkoja visiems tiems trijų institucijų darbuotojams, kurie prisidėjo prie teigiamo rezultato, kuris turėtų suteikti mums galimybę pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą.

Günter Verheugen, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – (DE) Gerb. pirmininke, Tarybos pirmininke, ponios ir ponai, antrojoje 2007 m. pusėje mes akivaizdžiai susidūrėme su didelio žaislų gamintojo atšaukimo veiksmais, kuris savo noru iš rinkos išėmė gaminius su trūkumais. Vis dėlto tai kėlė abejonių.

Nors visi žinome, kad nė vienas negali užtikrinti visiško mūsų kasdien naudojamų gaminių saugumo, piliečiai pagrįstai tikisi, ne tik kad jų vaikai galės ramiai žaisti, bet ir kad jų žaislai bus saugūs.

2007 m. rugsėjo 26 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas paragino Komisiją nedelsiant persvarstyti žaislų direktyvą, kurioje būtų nustatyti veiksmingi, konkretūs ir išsamūs gaminių saugos reikalavimai.

2008 m. sausio mėn. Komisija pateikė savo pasiūlymą ir aš labai džiaugiuosi, kad šiandien, praėjus tik vienuolikai mėnesių, ir išties pačiu laiku, prieš Kalėdas, mes turime naują ES įstatymą, kuriuo smarkiai pagerinta žaislų sauga. Norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjai M. Thyssen už puikiai nuveiktą darbą. Taip pat norėčiau padėkoti A. McCarthy už milžiniškas pastangas, kurias ji parodė konsultuodamasi su pirmininkaujančia šalimi ir Komisija. Dėkoju pirmininkaujančiai Prancūzijai už veržlumą po to šį dokumentą teikiant Tarybai.

Dėl naujosios Europos žaislų direktyvos žaislai Europoje bus saugesni. Direktyvos pagrindinė mintis yra ta, kad žaislų sauga yra bendra visų su tuo susijusių šalių atsakomybė, turinti įvairių aspektų.

Pirmiausia tai ekonominių operacijų vykdytojų, t. y. gamintojų, importuotojų ir prekybininkų pareiga. Tačiau kartu pasiūlyme pateiktos išsamios taisyklės, skirtos priežiūros valdžios institucijoms ir prie ES išorės sienų, ir valstybių narių rinkoms. Savaime suprantama, direktyva neatleidžia vaikų globėjų nuo atsakomybės. Jie taip pat privalo užtikrinti, kad vaikai žaidžia saugiai.

Naujosios taisyklės dėl žaislų saugos reikalavimų yra griežtos. Tai ypač pasakytina apie žaislams gaminti naudojamas chemines medžiagas ir šiuo požiūriu direktyvoje nustatomi visiškai nauji standartai. Ši direktyva yra vienintelis įstatymas pasaulio mastu, pagal kurį aiškiai draudžiami kancerogenai ar medžiagos, kenkiančios reprodukcijai ir sukeliančios genetinius pokyčius. Šios medžiagos gali būti naudojamos tik tada, kai jų sauga vienareikšmiškai įrodyta moksliniais tyrimais.

Naujojoje direktyvoje taip pat nustatytos mažiausios galimos pasaulio mastu nuodingųjų medžiagų, pavyzdžiui, švino ir gyvsidabrio, ribinės vertės. Alerginės kvapiosios medžiagos iš esmės draudžiamos. Šiuo požiūriu direktyva aprėpia kur kas daugiau, nei kosmetikos gaminių nuostatos.

Be skyriaus dėl cheminių medžiagų, direktyvoje taip pat esama daug papildomų griežtesnių projektavimui ir gamybai keliamų saugos reikalavimų. Tai ypač pasakytina apie taisykles, skirtas užkirsti kelią galimybei paspringti nuo smulkių dalelių, kurios vaikams gali būti labai pavojingos, ir dabar su tuo bus veiksmingiau kovojama. Pirmą kartą į direktyvą įtraukėme taisykles dėl maisto gaminių žaislų.

Ateityje žaislų gamintojai turės didesnę atsakomybę atitikties vertinimo požiūriu. Jie turės išsamiai įvertinti bet kuriuos galimus žaislo keliamus slaptus pavojus, nepaisant to, kur žaislas pagamintas. Šis įvertinimas turi būti kruopščiai patvirtintas dokumentuose ir pateikiamas rinkos priežiūros valdžios institucijoms paprašius. Sugriežtintos žaislų importuotojų prievolės. Tai ypač svarbu, nes į Europos Sąjungą importuojama labai daug žaislų. Importuotojai privalo tikrinti, ar gamintojai teisingai atliko atitikties įvertinimą ir prireikus patiems atlikti atsitiktinius patikrinimus. Direktyvoje numatomas trečiosios šalies atliekamas privalomas

patikrinimas tik tuomet, kai nėra suderintų europinių standartų. Pasverdami visus pranašumus ir trūkumus, mes išsamiai apsvaistėme trečiosios šalies sertifikavimą.

Ne kiekvieną į Europos rinką patenkančią žaislą galima patikrinti. Atsitiktiniai tikrinimai, be abejojimo, gali būti, bet brangūs. Komisija mano, kad privačios sertifikavimo institucijos atliekamam patikrinimui skirtos išlaidos nesuteiktų didesnės saugos. Tai ypač pasakytina apie mažąsias ir vidutines įmones. Persvarstydama direktyvos taikymą, Komisija ypatingą dėmesį kreips į taisykles dėl atitinkamo patikros. Šiuo požiūriu ji atsižvelgs į valstybių narių patirtį dėl rinkos priežiūros ir Parlamentui pateiks ataskaitą. Ji taip pat pateiks atitinkamą ataskaitą Tarybai, reikalingą pastarosios apskaitai.

Be ekonomikos operacijų vykdytojų prievolių, direktyvoje taip pat yra labai išsami taisyklė, kaip valstybės narės, remdamosi šių metų liepos mėn. vidaus rinkos paketu, turi vykdyti rinkos priežiūrą. Tai susiję ir su tinkamai vykdomomis muitinės patikromis prie išorės sienų, ir su tikrinimais valstybėse narėse. Gerai veikianti rinkos priežiūra yra labai svarbi direktyvos dalis. Visas Europos sumanymas dėl Europos žaislų saugos taps tikrove tik tuomet, jei nepriklausomos valstybės institucijos deramai stebės, kaip vykdomi griežti projektavimo ir gamybos reikalavimai.

Dabartinis dokumentas – tai pavyzdys, kaip Europos institucijos per trumpą laiką gali pateikti geros kokybės, išsamų, ypatingą pasaulio mastu Europos teisės aktą. Manau, kad ši direktyva padėjo gerą Europos žaislų saugos pagrindą.

Anne Ferreira, *Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės pranešėja*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ministre, du svarbiausi dalykai paskatino Europos Parlamentą persvarstyti savo teisės aktą dėl žaislų saugos: problemos dėl saugos, kurias prisiminėme prieš metus, atsiranda dėl didelio žaislų skaičiaus, ir tyrimų, kurie liudija apie cheminių medžiagų poveikį vaikų sveikatai.

Deja, teisės aktas, kurį prašoma šiandien priimti, neatitinka sprendžiamų klausimų ir aš nepritariu ankstesnio kalbėtojo užsidedimui.

Iš tiesų apgailestauju, kad keliais klausimais, ypač dėl cheminių medžiagų ir alerginių kvapiųjų medžiagų, nepanorome būti reiklesni. Pakartosiu: vaikai priskiriami pažeidžiamiausiems visuomenės nariams ir jų greitai augantis organizmas yra labai gležnas.

Įvairiausiuose standartuose dėl cheminių medžiagų į tai neatsižvelgiama. Kodėl mes tik iš dalies uždraudėme kancerogeninės, mutageninės arba toksiškas reprodukcijai (CMR) chemines medžiagas? Kodėl neuždraustos endokrininei sistemai kenkiančios medžiagos? Kodėl priimta tiek daug leidžiančių nukrypti nuostatų?

Aš taip pat apgailestauju dėl iš naujo nustatytų sunkiųjų metalų kiekių. Nesuprantu, kaip kadmis ir švinas tam tikrose prekėse draudžiami, bet leidžiami žaisluose, kai žinome, kaip jais naudojasi vaikai.

Mano antrasis klausimas susijęs su rinkos stebėsena. Toks apdairumo principas, koks nustatytas direktyvoje, taikomas valstybėms narėms, bet iš tikrųjų kokių mastu jis taikomas gamintojams?

Kita problema yra ta, kad informacija vartotojams privalo būti pateikta lengvai suprantama kalba ar keliomis kalbomis, bet mes nežinome, ar vartotojai turės galimybę gauti informaciją gimtąja ar jų šalies kalba. Kodėl išlieka toks neaiškumas dėl grąžinimo ar atšaukimo priemonių, kurios iš tiesų netinka skubiomis aplinkybėmis? Kodėl atmetama mintis apie nepriklausomą gamintojams sertifikatus išduodančią trečiąją šalį?

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas balsavo už pakeitimus, kuriuose labiau atsižvelgiama į vaikų sveikatą ir saugą. Apgailestauju, kad tai nesulaukė didesnės paramos.

David Hammerstein, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės rengėjas*. – (ES) Iš tiesų buvo imtasi veiksmų gerinant žaislų saugą. Nepaisant to, manome, kad šie veiksmai galėjo būti ryžtingesni. Mums nesuprantama, kaip tokių medžiagų, kaip švino, gyvsidabrio ar kadmio, vis dar aptinkama žaisluose. Praleidome galimybę uždrausti naudoti šias medžiagas, kurios ir toliau kaupiasi Europos vaikų organizmuose ir sukelia daugybę sveikatos sutrikimų.

Be to, taip pat norėtume pažymėti dar vieną šios direktyvos trūkumą: joje nenustatyta žaislų keliamo triukšmo decibelų ribos. Triukšmas yra reikšmingas taršos šaltinis, veikiantis ir vaikus, ir suaugusius asmenis, o daugybė žaislų yra pernelyg triukšmingi.

Raginu Komisiją ir Tarybą užimti poziciją šiuo klausimu ir kiek galima greičiau susitarti su Parlamentu dėl triukšmo ribų, nes triukšmas taip pat veikia mūsų vaikų organizmus.

Andreas Schwab, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, ponai Tarybos pirmininke, Komisijos nary G. Verheugenai, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjai iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos poniai M. Thyssen. Kelis pastaruosius mėnesius ji visas jėgas buvo atidavusi nepaprastai sudėtingai ir politiniu aspektu ginčytinai bylai, tačiau sėkmingai palaikė ir Europos Parlamento poziciją derybose su Komisija ir Taryba.

Komisijos nary G. Verheugenai, jūsų apibūdintą Žaislų direktyvos esmę (taip pat ir M. Thyssen pastabas), mes galime tik patvirtinti. Dėl naujosios Žaislų direktyvos žaislai Europos Sąjungoje taps saugesni. Vis dėlto nė viena direktyva niekada neužtikrins tokio saugumo, kad pašalintų piktnaudžiavimo galimybę. Turime suvokti, kad žaislai tesudaro 14 proc. visų daiktų, su kuriais vaikai šiais laikais žaidžia. Kitus 86 proc. sudaro daiktai, kuriuos vaikai naudoja tuo pačiu tikslu, tačiau jie nepatenka į Žaislų direktyvos taikymo sritį. Dėl tos priežasties turime išpėti apie apgaulingą saugumo pojūtį ir labai atidžiai apsvarstyti, ar, pavyzdžiui, baterijos ateityje neturėtų būti iš žaislų išimtos ir galiausiai ar vien reikalavimus atitinkančių gaminių turėjimas yra tikrai naudingas žaislų ugdomajai paskirčiai. Nėra nė kalbos, kad žaislų sauga yra pirmajai svarbos ir PPE-DE frakcijai.

Kadangi jau buvo paminėta keletas klausimų, aš norėčiau į vieną ypatingą klausimą atsakyti. Kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse narėse didelės svarbos vaikų ugdymui turi knygos. Jeigu direktyva išgalios tokia, kokia yra dabar, šių knygų, ypač skirtų mažiems vaikams, leidėjai susidurs su dideliais sunkumais: ne tiek dėl pačios direktyvos, kiek dėl techninių standartų, kurie ja remiasi. Todėl, Komisijos nary, būčiau labai dėkingas, jeigu paprašytumėte Europos standartizacijos departamento (angl. CEN) arba suinteresuotų pramonės sektoriaus atstovų kiek galima greičiau pamėginti taip formuluoti standartus, susijusius su įvairiais knygų vaikams ir joms naudojamu kartono atsparumo bandymais, kad turimas knygas vaikams būtų galima išlaikyti ir ateityje.

Norėčiau padėkoti pranešėjai, laikiu tolesnės diskusijos.

PIRMININKAVO: GÉRARD ONESTA

Pirmininko pavaduotojas

Anna Hedh, PSE frakcijos vardu. – (SV) Norėčiau padėkoti M. Thyssen, savo kolegoms, Tarybai ir Komisijai už nepaprastai konstruktyvų bendradarbiavimą. Kaip M. Thyssen ir keletas kitų parlamentarų jau minėjo, mes pagerinome direktyvos kelias sritis. Mes, socialdemokratai, nuolatinę aukšto lygio saugą laikome prioritetiniu tikslu. Manau, kad aukšto lygio saugą pasiekėme nekeldami nepagrįstų reikalavimų pramonei. Žinoma, mums būtų patikę kai kuriose srityse išsilaikyti labiau, tačiau manau, pasiektas kompromisas didžia dalimi leido pateikti konstruktyvų tekstą.

Mūsų frakcija norėjo įteisinti trečiųjų šalių atliekamą tam tikrų žaislų sertifikavimą, tačiau šios idėjos niekas nepalaikė nei kitos frakcijos komitete, nei Taryba ar Komisija. Savaimė suprantama, mes dėl to nusivylėme, tačiau, kadangi manome, kad kita vertus, naujoji direktyva yra geresnė nei dabartinė, ją plenariniame posėdyje remsime. Aš ypač džiaugiuosi, kad turėsime griežtesnes kancerogenų, mutagenų ir toksiškų reprodukcijai medžiagų naudojimo taisykles – dėl jų Europos Parlamento socialistų frakcija nebuvo pasirengusi eiti į kompromisą.

Lyginant su Tarybos pasiūlymu, dabar turime geresnį vertinimo pagrindą, o pakeičiamumo principui taikomos išimties panaikintos, todėl šios medžiagos bus naudojamos ribotai. Mes perpus sumažinome pavojingiausiems sunkiesiems metalams taikomus migracijos lygius ir uždraudėme juos naudoti bet kokiose dalyse, kurias gali liesti vaikai.

Atsargumo principas yra dar vienas reikšmingas patobulinimas. Šis principas dabar išdėstytas straipsnyje ir reiškia, kad rinkos priežiūros institucijos nuo šiol galės juo remtis, jeigu bus pagrindo manyti, kad žaislas yra pavojingas, tačiau to moksliškai įrodyti nebus galima.

Mes pateikėme geresnę apibrėžtį, kaip žaislai turėtų būti padaryti, kad vaikai netyčia jais neužspringtų. Užspringimas yra viena iš dažniausių žaislų sukeltos mirties priežasčių, todėl aiškus šios srities taisyklės mes laikome didele pažanga. Tai, kad naujojoje direktyvoje reikalaujama, kad žaislai nekenktų klausai, mes laikome sveikintinu dalyku. Komisija pažadėjo parengti naują standartą ir aš tikiuosi, kad ji laikysis savo pažado. Mes norėjome griežtesnio alergiškų kvapų reglamentavimo, kuriuo visi alergenai būtų uždrausti (išskyrus ypatingus atvejus). Vis dėlto Parlamentas labiau apribojo jų naudojimą, nei tai buvo padaryta Komisijos pasiūlyme, ir mes tikimės, kad, žaisluose pradėjus naudoti kitus alergiškus kvapus, jų sąrašas bus atnaujintas.

Mes taip pat pritariame, kad įspėjimams taikomos taisyklės tapo aiškesnės ir kad žaislams keliamas reikalavimas rašyti įspėjimus ant pačių žaislų, nes išmetus pakuotę įspėjimas lengvai pamiršamas. Įspėjimai, svarbūs sprendžiant dėl žaislo pirkimo, turi būti matomi pirkėjui, nepaisant to, ar žaislas įsigyjas parduotuvėje, ar internetu.

Viliuosi, kad po šios savaitės balsavimo galėsime viską užbaigti ir tikėtis, kad ateityje po Kalėdų eglutės gulės saugesni žaislai. Dėkoju.

Karin Riis-Jørgensen, *ALDE frakcijos vardu.* – (DA) Pone pirmininke, visų pirma norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjai apie Žaislų direktyvą M. Thyssen. Marianne, jūs atlikote labai naudingą, profesionalų ir veiksmingą darbą. Taip pat norėčiau padėkoti Tarybai ir pirmininkaujančios Prancūzijos pranešėjai: puikiai padirbėta! Taip pat dėkoju Komisijai už lankstumą labai greitai suradus bendrą pagrindą tekstui, kuris šiandien yra priešais mus.

Visas Žaislų direktyvos rengimo procesas buvo informatyvus tiek man, tiek šįvakar čia dalyvaujantiems mano kolegoms. Pozicija, kai norėta uždrausti bet kokių chemikalų ir kvapų naudojimą, mus visus išmokė, kad gyvenimas nėra vien juodas arba baltas. Aš geriau suvokiau, kas yra galima ir kas, priešingai, žaislų gamybą daro neįmanomą. Todėl išeities tašku dirbdama su šia direktyva pasirinkau tai, kad mes turėtume būti griežtesni, bet kartu išlikti sąžiningi. Manau, kad mums pateiktas pasiūlymas yra visiškai pagrįstas. Atlikta ženklių dabar žaislams taikomų taisyklių patobulinimų, net jei šios taisyklės yra priimtose 1988 m. Manau, kad mes pasiekėme kompromisą su Taryba ir Komisija, todėl galime būti patenkinti, kad svarbiausia vaikai galės toliau žaisti, o gamintojai gaminti naujus, saugesnius žaislus.

Atsižvelgdama į naujame pasiūlyme pateiktus reikšmingas patobulintas sritis, norėčiau pabrėžti, kad dabar turėsime aiškias chemikalų ir kvapų naudojimo taisykles. Labai svarbu, kad nustatėme, kokias medžiagas leidžiama naudoti, nes tai gali būti endokrininei sistemai kenkiančios medžiagos, kancerogenai ar alergenai. Vis dėlto privalome neuždrausti visų medžiagų naudojimo, jei tai nebūtina sveikatos sumetimais, nes šitaip užkirstume kelią, pavyzdžiui, vaikiškiems dviračiams gaminti. Taip, jūs išgirdote teisingai! Jeigu uždraustume visus chemikalus, būtų negalima gaminti padangų, kurios reikalingos vaikiškų dviračių ratams – nepaisant visko, to mums tikrai nereikia. Todėl kartoju: turime būti griežti, bet sąžiningi.

Taip pat norėčiau iškelti trišalių derybų klausimą, kuriose mums nepavyko pasiekti susitarimą dėl triukšmo, knygų ir trečiųjų šalių atliekamo sertifikavimo teisinio pagrindimo. Todėl, Komisijos nary, labai tikiuosi, kad Komisija suformuluos labai aiškius teiginius šiais klausimais, o mes Parlamente juos tobulinsime. Viliuosi, kad ketvirtadienį „už“ balsuos didžioji dauguma Rūmų.

Heide Rühle, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (DE) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjai ir savo kolegoms. Vis dėlto mes, kaip frakcija, apgailestaujame, kad šį darbą atlikti turėjome per labai ribotą laiką. Ypač apgailestaujame, kad neįvyko tinkamo pirmojo svarstymo Parlamente, per kurį būtų buvusi sudaryta galimybė pasisakyti ir kitiems su direktyva dirbusiems komitetams, pavyzdžiui, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui. Tačiau šie komitetai buvo iš esmės nušalinti priimant sprendimus. Manau, kad tai yra demokratijos trūkumas ir Parlamentas turėtų į tai atkreipti dėmesį. Mums reikia aiškesnių gairių nei dabartinės susitarimo pirmojo svarstymo gairės.

Dėl teigiamų laimėjimų turiu pasakyti, kad apskritai nuostatas gerokai pagerinome. Mes darsyk tobulinome Komisijos pranešimą ir rezultatai, kurių pasiekėme per pirmąjį svarstymą, daugeliu atvejų geri. Todėl procedūra turėjo būti atlikta tinkamai.

Trūkumų yra ypač trijose srityse, norėčiau juos paaiškinti. Pirmasis trūkumas yra nepriklausomo sertifikavimo klausimas. Mes būtume norėję toliau eiti į kompromisą šioje srityje, pavyzdžiui, reikalaujant imtis veiksmų, apie kuriuos keletą kartų buvo pranešta RAPEX sistemoje, ir įteisinti sertifikavimą. Mes būtume buvę pasiruošę šiuo atžvilgiu daugiau tirti, svarstyti ir siekti kompromiso, tačiau šiuo klausimu Komisija ir Taryba nesileido į kalbas. Dėl to apgailestauju, nes manau, kad trečiųjų šalių atliekamo bent jau tam tikrų žaislų sertifikavimo įteisinimas būtų davęs naudos žaislų saugai.

Kitas trūkumas, apie kurį jau kalbėjo A. Schwab, yra perdėtas atsargumas tam tikrose srityse. Nežinau nė vieno atvejo, kad vaikas būtų paspringęs kartonine paveikslėlių knyga ar kitaip ja susižalojęs. Todėl negaliu suprasti, kodėl kartoninės paveikslėlių knygos yra laikomos žaislais ir kodėl jų atžvilgiu CEN yra nustatytos ypatingos procedūros. Tai nesuvokiama. Būtų gerai, jei mes būtume nusprendę į direktyvos taikymo sritį neįtraukti kartoninių paveikslėlių knygų, – tarp kitko, visas komitetas pasisakė už panašius dalykus. Tai būtų buvęs teisingas sprendimas.

Manau, kad dėl laiko stokos kancerogeninių, mutageninių ir toksiškų reprodukcijai medžiagų srityje tekstas tam tikrose vietose liko nevisiškai aiškus. Todėl ir šiuo atveju patvirtinsime pataisą, kad būtų aišku, kokios krypties reikia laikytis.

Pakartosis: būtume galėję darbą atlikti geriau, jeigu būtume turėję daugiau laiko ir jeigu į jį būtų buvę įtraukti kiti komitetai.

Seán Ó Neachtain, UEN frakcijos vardu. – (GA) Pone pirmininke, Kalėdų laikotarpis yra labiausiai įtemptas metas žaislų gamintojams ir prekyviams. Keista, kad būtent vaikams, labiausiai pažeidžiamiems Bendrijos nariams, dažnai kyla pavojus dėl standarto neatitinkančių gaminių. Šie gaminiai atvežami iš toli ir mes dažnai nežinome, kaip jie buvo pagaminti ar kokios jų sudėtinės dalys.

Per pastaruosius penkerius metus visame pasaulyje buvo grąžinta daugiau nei 22 mln. žaislų. Mano šalyje, Airijoje, per šį laikotarpį buvo grąžinta 120 000 žaislų.

Tai, kad Airijoje parduodami žaislai atvežami iš toli ir jų kokybė neaiški, kelia susirūpinimą. Reikia tam padaryti galą. Pagal šią direktyvą gerinama padėtis, tačiau tai tik pradžia. Turime toliau dirbti užtikrindami tokių gaminių saugą.

Eva-Britt Svensson, GUE/NGL frakcijos vardu. – (SV) Vėl ir vėl mes išgirstame apie atšaukiamus gaminius, kurie pavojingi mūsų vaikams. Kad galėčiau paaiškinti, kaip yra Švedijos žaislų rinkoje, aš kartu su savo kolegomis iš Švedijos kairiųjų partijos Stokholme nupirkau 17 atsitiktinai pasirinktų žaislų ir paprasčiau laboratorijoje juos ištirti. Viena jų švino kiekis viršijo teisiškai nustatytas normas, kituose penkiuose žaisluose buvo bromo antipirenų. Savaimė suprantama, tai visiškai nepriimtina. Tai rodo, kad būtina ne tik tobulinti teisės aktus, bet ir gerinti priežiūrą. Nepriklausomi asmenys turėtų atlikti privalomus naujų žaislų bandymus.

Kaip žinome, vaikai yra lakios vaizduotės ir išradingi ir žaislus jie naudoja ne tik pagal gamintojo numatytą paskirtį. Sunku, o gal ir neįmanoma nuspėti, kaip vaikai naudos konkretų žaislą. Todėl teisės aktai turi būti taikomi ir sulaužytiems žaislams, jeigu tokiu atveju išsiskiria kokios nors pavojingos medžiagos. Vaikų saugumas ir apsauga yra nediskutuotini dalykai. Kompromisas – netinkamas pasirinkimas. Aš pritariu direktyvai, tačiau Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija/Šiaurės žalieji kairieji būtų norėję eiti toliau, t. y. visiškai uždrausti alergines medžiagas, kancerogenus, mutagenus ir toksiškas reprodukcijai medžiagas. Vaikų saugumas svarbesnis, nei trumpalaikė ekonominė nauda. Dėkoju.

Hélène Goudin, IND/DEM frakcijos vardu. – (SV) Man ir daugeliui kitų ši vakarą čia esančių akivaizdu, kad žaislai turėtų būti saugūs, nes maži vaikai patys negali perskaityti įspėjimo ar įvertinti galimo pavojaus. Gaminuose neturėtų būti chemikalų, kurie galėtų kenkti sveikatai. Todėl „June List“ partija mano, kad dabartinių šios srities teisės aktų atnaujinimas yra sveikintinas, tačiau kartu norėčiau išpėti dėl prastai slepiamo protekcionizmo. Turi būti sudaryta galimybė saugos reikalavimus atitinkančius žaislus importuoti ir pardavinėti ES, nepriklausomai nuo to, ar jie pagaminti ES, ar Azijoje. Dėkoju.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). – (SK) Ponios ir ponai, ši diskusija vyksta prieškalėdiniu laikotarpiu, kuriuo žaislai užima svarbią kalėdinių dovanų vietą.

Tėvai ir ugdytojai turi būti tikri, kad Europos rinkoje parduodami žaislai atitinka griežtus saugos reikalavimus, o vaikai, labiausiai pažeidžiami vartotojai, turi būti ginami kaip galima geriau. Didžiausio žaislų gamintojo „Mattel“ patiriami sunkumai atkreipė visuomenės dėmesį į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto darbotvarkės svarbą. Daugiau nei metai praėjo nuo tada, kai Europos Parlamentas priėmė deklaraciją dėl produktų, ypač žaislų, saugos, pagal kurią buvo pradėtas 2008 m. kovo mėn. patvirtintas darbas dėl saugių produktų pakuočių.

Dėkoju pranešėjai, kad ji atsižvelgė į kompromisą, pasiektą dėl saugių produktų pakuočių, kuriose produktai pateikiami į rinką. Aš bendradarbiau siekiant šio kompromiso kaip viena iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pranešėjų. Direktyva parodo per pastaruosius 20 metų padarytą mokslinę pažangą ir joje uždraustas pavojingų medžiagų naudojimas žaisluose. Gamintojai taip pat turės aiškiai nustatyti alergenų, kurie gali būti žalingi jaunesniems nei trejų metų vaikams. Jie turės aiškiai ir tinkamai užrašyti įspėjimus ant žaislų vartotojui suprantama kalba. Direktyvoje pateikiamos ženklavimo CE ženklu taisyklės – šis rezultatas yra akivaizdus noras visą procesą įtraukti į atitikties vertinimą plačiąja prasme.

Ženklindamas žaislus CE ženklu gamintojas patvirtina, kad tai gaminys, atitinkantis visus galiojančius reikalavimus, ir kad jis prisiima visišką atsakomybę už savo gaminį. Tokia pati atsakomybė taikoma visoje

tiekimo grandinėje, kurioje rinkos priežiūros institucijos tikrina kokybę ir užtikrindamos, kad parduodami gaminiai visiškai atitiktų aukštus saugos reikalavimus.

Norėčiau pabrėžti, kad M. Thyssen sugebėjo pasiekti susitarimą jau per pirmąjį svarstymą. Esu tvirtai įsitikinusi, kad mūsų pasiektas kompromisas užtikrins aukštesnio lygio žaislų saugą ir neribos ypač mažųjų ir vidutinių žaislų gamintojų veiklos.

Evelyne Gebhardt (PSE). – (DE) Pone pirmininke, kancerogeniniai chemikalai kūdikių barškučiuose? Švinas žaislinėse mašinėlėse? Alergijas sukeliantys minkšti žaislai? Tėvai turi keletą priežasčių nerimauti dėl vaikų žaislų saugumo.

Todėl buvo svarbu ankstesnę jau daugiau nei 20 metų senumo direktyvą pakeisti šiuolaikiniu teisės aktu, kuriame vyrautų naujausi duomenys. Tai buvo būtina mūsų vaikų sveikatos ir saugumo sumetimais. Mes tai pasiekėme ir labai džiaugiuosi, nes apsauga sustiprinta. Taigi medžiagoms, kurios gali būti kancerogeninės, mutageninės arba toksiškos reprodukcijai, taikomos taisyklės tapo griežtesnės. Aiškūs ir nedviprasmiški išspėjimai tėvams nurodo, kokiomis aplinkybėmis žaislas gali kelti pavojų. Be to, mums pavyko uždrausti žaisluose naudoti daugelį kvapų, tapusių alergijų priežastimi. Viso to mes, Europos Parlamentas, pasiekėme kartu su kitomis institucijomis – Taryba ir Komisija.

Vis dėlto šioje medaus statinėje liko šaukštas deguto: norėjome, kad žaislus sertifikuotų nepriklausomi bandymų institutai – tada būtume visiškai tikri dėl jų saugumo. Nepakanka, kad atsitiktinai parinktų žaislų bandymai būtų atliekami parduotuvėje. Ne, reikėtų, kad šiuo atžvilgiu būtų veikama kur kas nuosekliau. Iš tiesų reikėtų daryti taip pat, kaip ir su automobiliais. Juk patys nevertiname, ar automobilis yra tinkamas važinėti. Reikalinga savita žaislų techninės priežiūros asociacija, kaip automobilius sertifikuojanti TÜV.

To nenori Europos Komisija, Ministrų taryba, daugelis konservatorių ir liberalų. Apgailestauju, kad iki šiol to neįgyvendiname, tačiau dabar turime pataisą, dėl kurios balsuosime ketvirtadienį. Galbūt nepaisant visko mums pavyks pasiekti panašių dalykų.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Praėjusių metų rugsėjo mėn. interneto svetainėje „YouTube“ ir kitur įspėjau dėl didėjančio pavojingų žaislų plitimo ir pažadėjau, kad imsime priemonių, kad per Kalėdas rinka taptų saugesnė. Daug žurnalistų tai išjuokė, tačiau kiti klausimą suprato. Kilo tokia galinga patikrinimų banga, kad per Kalėdas milijonai pavojingų žaislų buvo išimti iš rinkos. Netgi prieš Kalėdas. Vertinu tai, kad Europos Komisija greitai atsakė į mūsų prašymą ir pateikė naują, griežtesnę direktyvą. Taip pat labai vertinu M. Thyssen efektyvą darbą. Žinoma, reikia nepamiršti paminėti ir pirmininkaujančios Prancūzijos lankstaus požiūrio.

Direktyva yra atsakas ištobulintoms dirbtinėms medžiagoms, taip pat naujiems duomenims dėl jų daromos fizinės žalos vaikams ir t. t. Todėl pagal direktyvą griežtesnės priemonės taikomos gamintojams ir suteikta daugiau galių juos stebintiems įstaigoms. Manau, nepaprastai svarbu, kad taikant direktyvą padidėjo, o gal greičiau teisinė atsakomybė buvo priskirta importuotojams. Galiausiai pagrindinė problema susijusi ne su Europos gamintojais, bet su importuotojais. 80 proc. visų šių žaislų sudaro iš Kinijos įvežti žaislai. Taip pat esu tvirtai įsitikinusi, kad kitais metais, dar prieš įsigaliojant direktyvai, importuotojai pradės labai atidžiai rinktis, iš kurių gamyklų (Kinijos ar kitų) įvežti į Europą žaislus. Manau, kad jie rinks tik Europos standartus atitinkančius gamintojus. Būtų gerai, jei tą patį galėtume pasiekti ir dėl kitų produktų.

Šią popietę turiu kitą susitikimą su žaislų gamintojais iš Čekijos Respublikos ir turiu pasakyti, kad jie pritarė šiai direktyvai ir standartų derinimui. Žinoma, jie norėtų, kad mes padidintume akredituotoms bandymų įstaigoms tenkančią teisinę atsakomybę, nes kartais, nepaisant mokesčio už bandymus, jie anksčiau ar vėliau aptinka kai kurių trūkumų. Mažiesiems gamintojams tokios nesuvokiamos išlaidos gali atrodyti kaip pinigų švaistymas.

Taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į mėginimus apeiti ne tik dabartinę, bet turbūt ir naująją direktyvą, kurią tvirtinsime šią savaitę. Iš tiesų, nors nebus galimybės apie gaminius, kurie atrodo kaip žaislai, pasakyti „tai ne žaislas“, deja, gamintojai savo žaislus pradės ženklinti kaip „dekoracijas“. Taigi ši direktyva tėra pirmasis žingsnis, nes reikia dar labai daug nuveikti.

Arlene McCarthy (PSE). - Pone pirmininke, po praėjusiųjų metų kilusios panikos dėl žaislų saugos ir žaislų atšaukimo iš rinkos, artėjant Kalėdoms aišku, kad 1988 m. parengta dabartinė žaislų saugą reglamentuojanti direktyva negali susidoroti su naujais pavojais ir grėsmėmis vaikų saugumui. Praėjo dvidešimčiai metų, 80 proc. žaislų į ES ir 95 proc. į mano šalį įvežama iš trečiųjų šalių, visų pirma Kinijos. Praėjo dvidešimčiai metų ir mes esame geriau informuojami apie tam tikrų chemikalų ir medžiagų pavojingumą ir riziką. Praėjus

dvidešimčiai metų, žaislų dizainas pasikeitė, žaislai turi galingus magnetus ir daugiau elektroninių detalių, juose naudojami lazeriai ir, keliantys daugiau triukšmo. Todėl kilusi panika dėl žaislų saugos ir žaislų atšaukimas iš rinkos paskatino Europą iš esmės persvarstyti, atnaujinti ir sugriežtinti žaislų saugą reglamentuojančių teisės aktų standartus.

Naujoji direktyva nuramins tėvus, kad žaislai lentynose yra saugesni: ne saugūs, bet saugesni. Importuotojai, ne tik gamintojai, bus atsakingi už tai, kad jų į Europą įvežami žaislai atitiktų naujus standartus. Gamintojams uždrausta žaisluose naudoti pavojingas medžiagas, pavyzdžiui, šviną, kancerogenines, mutagenines ir toksiškas reprodukcijai medžiagas bei kvapus, galinčius vaikams sukelti alergiją.

Mes sugriežtinome taisyklės dėl užspringimo ir uždusimo pavojaus. Nustatėme, kad žaisluose turi būti užrašyti aiškūs ir veiksmingesni įspėjimai. Teisės aktas veiks tik tuomet, jeigu jis bus vykdomas, todėl gerai, kad jame daugiau galios suteikta 27 valstybių narių vykdomosioms institucijoms, kad šios galėtų reikalauti bet kurio tiekimo grandinės veiklos vykdytojo pateikti jiems reikalingą informaciją ir prireikus atlikti netikėtas kratas. Be to, visos ES vykdomosios institucijos yra teisiškai įpareigos bendradarbiauti ir dalytis informacija, kad būtų panaikintas nesaugių žaislų keliamas pavojus.

Taigi, M. Thyssen, džiaugiuosi jūsų atliktu darbu. Dėl puikaus bendradarbiavimo su Komisija ir pirmininkaujančia Prancūzija mes padarėme tris dalykus. Spėsime laiku, iki 2008 m. Kalėdų, balsuoti dėl naujo žaislų saugą reglamentuojančio teisės akto – šis galutinis terminas buvo nustatytas praėjusių metų EP rezoliucijoje. Manau, kad dėl delsimo teisės aktas netaps geresnis. Galėsime užtikrinti tėvus, kad ES parduodami žaislai ateityje bus saugesni, be to, šiandien aiškiai skelbiame žaislų gamintojams, prekių ženklų savininkams ir importuotojams, kad jie privalo laikytis aukštų saugos standartų, kitaip jų produktams nebus vietos mūsų lentynose.

Balsuodami už šį teisės aktą aiškiai pasakysime, kad Europoje nesiruošiamo pakęsti nuodingų ir pavojingų žaislų.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). - (EL) Pone pirmininke, Komisijos nary, visų pirma norėčiau pasveikinti pranešėją už nepaprastai gerą darbą tokiu sunkiu ir opiu klausimu kaip žaislų sauga. M. Thyssen diskutuodama su Taryba ir pirmininkaujančia Prancūzija ir Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete dirbo labai metodiškai. Ji pritarė keliems kompromisams, kad būtų susitarta dėl galutinio teksto, kuriame remiama žaislų sauga, ir kartu rado aukso vidurį tarp vartotojų apsaugos ir žaislų gamintojų rentabilumo. 1988 m. direktyva atitiko lūkesčius ir dvidešimt metų užtikrino aukštą žaislų saugos lygį, tačiau ją reikia nedelsiant persvarstyti ir atnaujinti, kadangi dabar rinkoje bei gamyklose už ES ribų atsirado naujų rūšių žaislų ir naujų medžiagų.

Pagrindinis tikslas buvo užtikrinti geriausią įmanomą vaikų apsaugos lygį, suteikti daugiau tikrumo tėvams, kad jų perkami žaislai atitinka aukštus saugos standartus, ir nustatyti griežtesnes bausmes gamintojams, kurie pirmiau minėtų poreikių netenkina. Manau, kad dėl kelių klausimų pažanga padaryta: tai draudimas žaisluose naudoti kancerogeninius chemikalus, kurie kelia nerimą dėl vaikų sveikatos, sunkiųjų metalų (pvz., kadmio ir švino) naudojimo žaislų gamyboje laipsniškas mažinimas, aromatinių ir alerginių medžiagų sąrašo sutrumpinimas, atskiras žaislų, dedamų šalia maisto produktų, ženklinimas ir griežtesni saugos reikalavimai visiems žaislų gamintojams.

Baigdamas norėčiau paminėti, kad atsakomybė žaislų saugos sektoriuje turi ne vieną išraišką, todėl importuotojai ir platintojai turėtų užtikrinti, kad žaislai atitiktų reikalavimus. Manau, kad visos suinteresuotosios šalys, ypač vartotojų asociacijos, naudosis turimais priežiūros mechanizmais, kad galėtų atidžiai stebėti, kaip taikoma naujoji direktyva. Šiandien mes padarėme didelį žingsnį į priekį ir esu tikras, kad ateityje ir toliau taip veiksime.

Christel Schaldemose (PSE). - (DA) Pone pirmininke, dabartinis pasiūlymas dėl Žaislų direktyvos reiškia, kad po 2–4 metų Europos vaikai galės žaisti su kur kas saugesniais žaislais, nei šiandien. Tai gerai ir būtina tai padaryti, todėl visiškai palaikau pasiūlymą. Būtinai reikėjo pagerinti saugą, lyginant ją su dabartiniu saugos lygiu, ir gerai, kad tai padarėme. Taip pat manau, kad mums šiuo atveju trūksta galimybės ne tik siekti gerinti žaislus, bet padaryti, kad jie būtų iš tikrųjų geri mūsų vaikams. Daugelis kalbėjo apie su pasiūlymu susijusias problemas, todėl aš norėčiau sutelkti dėmesį tik ties vienu dalyku – kvapais.

Manau, kad žaislų kvapai kelia rūpesčių. Puikiai žinau, kad buvo išplėstas draudžiamų kvapų sąrašas, bet nemanau, kad vien to pakanka. Manau, kad turėtume visiškai uždrausti juos naudoti. Jeigu žmogus alergiškas riešutams, jis jų gali nevalgyti. Jeigu žmogus alergiškas nikeliui, jis gali nenaudoti produktų su nikeliu, tačiau jeigu žmogus pasidaro alergiškas kvapams, tampa sunku būti viešose erdvėse, nes negali kitiems žmonėms

neleisti jų naudoti. Todėl manau, kad šiuo atveju reikėjo būti paprasčiausiai griežtesniems ir, atsižvelgiant į vaikus, visiškai uždrausti naudoti kvapus. Kvapai nieko neduoda vaikui ar žaislui. Kad sužinotum, kaip kvepia gėlė ar vaisius, geriau nusipirkti tikrą produktą.

Kaip buvo sakyta, pasiūlymas, savaime suprantama, akivaizdžiai gerina esamą padėtį ir labai gerai, kad mes taip pat sugriežtinome rinkos stebėjimo taisykles ir valstybių narių atsakomybę. Todėl manau, kad šiandien tai būtų labai aiškus signalas valstybėms narėms. Nepakanka pabrėžti, kad būtent jos atsakingos ir privalo geriau stebėti rinką, nei tai daro dabar. Mes privalome reikalauti, kad jos skirtų daugiau lėšų ir išteklių rinkos stebėjimui užtikrinti, nes tik tada naujos, griežtos taisyklės bus visiškai veiksmingos.

Colm Burke (PPE-DE). – Pone pirmininke, džiaugiuosi trišalių derybų rezultatu ir manau, kad tekstas, dėl kurio balsuosime, yra proporcinga ir teigiama derybų išdava.

Žaislų sauga yra didžiausios svarbos klausimas ir dabar, ir bet kada kitu metu mūsų vaikų sveikatos ir saugumo sumetimais. Pritariu dėl griežto požiūrio į naujas šiame pasiūlyme nurodytas priemones, pavyzdžiui, kancerogeninėms, mutageninėms, toksiškoms reprodukcijai ir alerginėms medžiagoms bei kvapams uždrausti.

Taip pat džiaugiuosi, kad pasiūlymas subalansuotas. ES yra daugiau nei 2000 žaislų gamintojų. Didžioji dauguma labai rūpinasi, kad jų į rinką teikiami produktai būtų saugūs. Jie neturėtų kentėti dėl nedidelei mažumai arba kai kuriems importuotojams ir platintojams taikomų žemesnių standartų.

Neseni sensacingi pasakojimai mus išmokė, kad nereikia pernelyg jautriai reaguoti ir visiškai uždrausti kai kuriuos žaislus, bet verčiau užtikrinti jau turimų taisyklių taikymą. Manau, kad šiame tekste tokia pusiausvyra matyti, todėl norėčiau pagirti savo kolegę M. Thyssen ir visus kitus, prisidėjusius prie šios pasisekusios direktyvos.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, nuodingi žaislai neskirti vaikams ir nė vienas mūsų nenori nuodingų žaislų dėti po Kalėdų eglute. Vis dėlto Komisija ES Žaislų direktyvos atžvilgiu težengė neryžtingą žingsnį ir, deja, nedrąšios pradžios šis kompromisas nepataisė.

Tikslas yra ne klaidinti mus dėl pavojingų chemikalų draudimo, kadangi kompromise ir toliau žioji spragos, visų pirma nuodingi sunkieji metalai nėra aiškiai uždrausti. Nesuprantama, kodėl vaikų žaisluose ir toliau leidžiama naudoti kadmį ir šviną. Tas pats taikytina chromui, gyvsidabriui ir organiniam cinkui. Šios medžiagos netinka vaikams net ir mažiausiais kiekiais. Taigi G. Verheugenai, per paskutinį persvarstymą tvirtindamas, kad švinas vaikų žaisluose uždraustas, jus pagražinote tikrovę.

Kompromise leidžiamos papildomos labai pavojingų medžiagų ribinės vertės, net jei jos perpus mažiau pavojingos už numatytas Komisijos. Saugumą užtikrins tik visiškas uždraudimas. Deja, ES vengia atsakomybės už tikrą vaikų apsaugą.

Tas pats taikytina alergiją sukeliantiems kvapams. Taigi mums nepavyko uždrausti visų alergiją sukeliančių kvapų, ką padaryti siūlėme Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete. Triukšmo ribinės vertės irgi kelia nusivylimą, nes šiuo atžvilgiu nebuvo susitarta nė dėl vieno aiškaus tikslo.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau tik pabrėžti, kad Bendrijos institucijos puikiai sugeba reaguoti, kad veiksmingai išspręstų mūsų bendrapiliečių rūpesčius.

2007 m. vasarą įvyko keletas skandalų. Parlamentas paragino imtis priemonių. Komisija ėmėsi veiksmų ir šiandien mes galime patvirtinti direktyvą dėl žaislų saugos, kuri reiškia didžiulį žingsnį į priekį.

Savaime suprantama, visų pirma labiausiai esame dėkingi (tą taip pat reikėtų pabrėžti) mūsų pranešėjai už darbą derinant iš pradžių atrodžiusias tokias skirtingas pozicijas. Šiandien mes turime veiksmingą suderintą tekstą, kuris, pavyzdžiui, leis (Komisija ką tik įsipareigojo) iš naujo tikrinti vaikiškoms knygoms taikomus standartus ir kuriame labai subalansuotai išspręstas kai kuriuose žaisluose naudojamų kvapų klausimas.

Tai puikus europiečių europiečiams skirto teisės akto pavyzdys ir, reikėtų pasakyti, Rūmai atliko esminį vaidmenį šiame darbe.

Günter Verheugen, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau aptarti keletą su šia diskusija susijusių klausimų.

Pirmiausia chemikalams nustatytos taisyklės negali būti griežtesnės nei dabar esančios. Neįmanoma visiškai uždrausti chemikalų naudojimo, nes jų pėdsakų yra pačioje gamtoje. H. Breyer, negaliu uždrausti jums ignoruoti gamtos taisyklių, tačiau tai, ką jūs darote, yra neatsakingas gąsdinimas: turite tai paaiškinti. Klausantis

jūsų susidaro įspūdis, kad Europos įstatymų leidėjai duoda vaikams nuodingus žaislus, nors yra kaip tik priešingai. Aš visiškai atsiribojau nuo šmeižto, slypinčio už jūsų pagalbos.

Tai, ką padarėme, nebuvo padaryta niekada anksčiau. Paprastai Parlamente, kaip ir bet kur kitur, medžiaga uždraudžiama, jeigu paaiškėja, kad ji kenksminga. Šiuo atveju yra viskas atvirkščiai: medžiagos uždraudžiamos ir vėl patvirtinamos tik tuomet, kai visiškai įrodoma, kad jos yra saugios. Norėčiau sužinoti, ką dar turėtume padaryti. Negalime padaryti nieko daugiau, nei padarėme, ir kiekvienas, kurio kalbos sudaro įspūdį, kad tai, ką padarėme, neužtikrina adekvačios vaikų apsaugos, apgailestauju, bet tyčia klaidina Europos visuomenę. Neįsivaizduoju, kodėl turėtumėte taip elgtis.

Jūsų komentarai dėl triukšmo (žaislai, savaime suprantama, neturi kenkti klausai) yra visiškai teisingi, todėl į direktyvą įtrauktos tai reglamentuojančios taisyklės. Ribos, kitaip tariant, decibelų lygis, kaip įprasta, nustatyti Europos teisės aktuose: Žaislų direktyva šiuo atžvilgiu niekuo neišsiskiria. Techniniai reglamentai nustatomi standartizacijos proceso metu – taip pat yra ir šiuo atveju. Taigi decibelų lygiai bus nustatyti per standartizacijos procesą, o direktyva yra šiam procesui reikalingas teisinis pagrindas.

Mane labai nustebino, kad šiandien kilo klausimas dėl knygų. Žodis „knygos“ tekste vartojamas ne vieną kartą. Niekas nepasikeitė dabartinės padėties atžvilgiu. Atrodo, kad vienas iš Vokietijos gamintojų pradėjo spaudos kampaniją šia tema ir smarkiai užsiima lobizmu Europos Parlamente. Nė viename žodyje nėra tiesos, visiškai niekas nepasikeitė dabartinės padėties atžvilgiu. Vis dėlto Komisija labai nori užtikrinti (nes, jeigu Parlamentas to pageidauja, tai teisinga), kad taikomi standartai yra patobulinti ir atnaujinti. Komisija ketina išleisti tam skirtas instrukcijas.

Kalbant apie trečiųjų asmenų atliekamą sertifikavimą (kreipiuosi į „TÜV Group“ atstovus šiuose Rūmuose), tikėjimas, kad žaislai ar bet kokie kiti produktai taps saugesni, jeigu juos sertifikuos tretieji asmenys, deja, yra nepagrįstas. Komisija iš tiesų turi daugelio metų produktų saugos rezultatus. Niekas, visiškai niekas nerodo, kad produktai, sertifikuojami trečiųjų asmenų, tampa saugesni. Toks trečiųjų šalių sertifikavimas reikalingas, kai produktai yra nepaprastai sudėtingi (tai yra Europos teisės aktų principas, kurio Rūmai laikosi daugybę metų).

Miela E. Gebhardt, pakartosiu dar sykį: sudėtingumo atžvilgiu yra tam tikras skirtumas tarp aukštųjų technologijų produkto, pavyzdžiui, šiuolaikinio automobilio, ir pliusinio meškiuko. Tikrai manau, kad tokių dalykų lyginimas yra truputį perdėtas.

Šioje direktyvoje kaip įprasta nustatytas reikalavimas sertifikuoti produktus tretiesiems asmenims tada, kai nėra priimto standarto. Norėčiau primygtinai raginti netikėti, kad viskas, ko reikia, siekiant žaislų saugumo, yra sertifikavimą perduoti tretiesiems asmenims. Sertifikavimas neįveiks visų praktikoje tykančių pavojų. Tik pažvelkite į minėtus atvejus: sunkumų kilo ne dėl trečiajai šaliai patikėto produkto prototipo, bet tiekimo grandinėje, t. y. dėl nepatikimo gamintojo. Tik produktų gamintojas gali užtikrinti visišką tiekimo grandinės patikimumą ir saugumą. Norėčiau primygtinai paraginti nukrypti nuo šio principo ir nustatyti gamintojui visišką atsakomybę už jo produktų saugumą. Netiesa, kad gamintojui pakanka pasakyti „mano produktai saugūs“ arba „mano žaislai saugūs“, jis privalo galėti bet kuriuo metu išsamiai dokumentais tai įrodyti, jeigu to pareikalautų rinkos priežiūros institucija. Tai turi būti patikrinta – tas pats taikoma ir importuotojui.

Šios taisyklės, mano nuomone, negali būti griežtesnės, nes jomis jau užtikrinamas didžiausias įmanomas saugos lygis ir veiksmingumas. Tačiau aš sutinku su visais, teigusiais, kad tikrinimas labai priklauso nuo valstybių narių požiūrio rimtumo ir geresnių rinkos priežiūros galimybių.

Dėl kvapų vėlgi nelabai suprantu argumento logikos. Tikrai norėčiau sužinoti, kokia prasmė būtų uždrausti žaisluose naudoti kvapus, kuriuos leidžiama naudoti vaikams skirtuose kosmetikos produktuose, tepamuose tiesiai ant odos. Leisti naudoti kvapus kosmetikos produktuose, tačiau uždrausti žaisluose paprasčiausiai neprotinga. Nepaisant to, iš tiesų šioje direktyvoje nueita toliau, nei Kosmetikos direktyvoje, nes joje uždrausti tie kvapai, kuriems Kosmetikos direktyvoje taikomas ženklinimo reikalavimas. Taigi ir šiuo atveju nežinau, ką dar galėtume padaryti.

Norėčiau pabaigai pasakyti, kad Europos Parlamentas gali pasiūlytas pataisas, savaime suprantama, laisvai priimti, tačiau turiu pabrėžti, kad šis dokumentas yra bendras kompromisas, pasiektas tarp Tarybos, Parlamento ir Komisijos, todėl, pavyzdžiui, E. Gebhardt siūloma pataisa dėl trečiųjų šalių atliekamo sertifikavimo užkirstų kelią kompromisui. Kitaip tariant, jeigu Europos Parlamentas priims šią pataisą, direktyva žlugs ir jos neturėsime.

Ne visada galime gauti tai, ko norime. Pakartosiu: tai bendrai pasiektas kompromisas. Tai subalansuotas kompromisas, užtikrinantis galimą pasiekti ir būtiną žaislų saugą. Aš primygtinai raginčiau jus pritarti šiam bendram kompromisui.

Komisijos pirmininko pavaduotojas. –

Europos Komisijos pareiškimai dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl žaislų saugos priėmimo (M. Thyssen pranešimas)

Europos Komisijos pareiškimas dėl saugos aspektų stebėjimo (47 straipsnis)

Išgaliojus persvarstytai Žaislų saugos direktyvai, Komisija atidžiai stebės visus pokyčius, susijusius su jos įgyvendinimu, kad įvertintų, ar direktyva užtikrina adekvatų žaislų saugos lygį, ypač IV skyriuje išdėstytos atitikties vertinimo procedūros taikymo atžvilgiu.

Persvarstytoje Žaislų saugos direktyvoje nustatytas valstybių narių įpareigojimas pateikti duomenis apie žaislų saugos padėtį, direktyvos veiksmingumą ir valstybės narės vykdomą rinkos stebėjimą.

Komisijos vertinimas, *inter alia*, remsis valstybių narių pranešimais, kurias jos turės pateikti po trejų metų nuo direktyvos taikymo pradžios ir kuriose ypatingas dėmesys turės būti kreipiamas į Europos Sąjungos ir jos išorės sienų rinkos stebėjimą.

Gavusi valstybių narių pranešimus, Komisija ne vėliau kaip per vienerius metus savo ruožtu pateiks Europos Parlamentui pranešimą.

Europos Komisijos pareiškimas dėl reikalavimų žaislams, kurie suprojektuoti skleisti garsą (II.1.10 priedas)

Remdamasi Žaislų saugos direktyvos naujais esminiais saugos reikalavimais žaislams, kurie suprojektuoti skleisti garsą, Komisija įgalios CEN nustatyti persvarstytą standartą, kuriame būtų apribotos žaislų skleidžiamo impulsinio ir nepertraukiamo triukšmo ribinės vertės, taip siekiant apsaugoti vaikus nuo klausos pakenkimo pavojaus.

Europos Komisijos pareiškimas dėl knygų klasifikavimo (I.1.7 priedas)

Atsižvelgdama į sunkumus, susijusius su suderintais žaislų standartais EN 71:1 dėl knygų, pagamintų iš kartono ir popieriaus, pagal atitinkamus bandymus Komisija įgalios CEN persvarstyti standartą, kad jis apimtų adekvačius vaikiškų knygų bandymus.

Marianne Thyssen, pranešėja. – (NL) Pone pirmininke, pone Komisijos pirmininke, pone, Tarybos pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau visiems padėkoti už įneštą indėlį ir pasakyti, kad esu labai patenkinta, kad ir kitos politinės institucijos įsitraukė į šį darbą.

Norėčiau pabrėžti, kad tai nėra paprastas kompromisas, kuriame Europos Parlamentas turėtų užleisti poziciją kitiems, iš tiesų yra priešingai. Mes pašalinome visus esminius elementus. Mums pavyko susitarti su Komisija ir Taryba. Mums pavyko kitas įvairių sričių institucijas įtikinti priimti mūsų labai griežtus pasiūlymus ir žengti dar vieną žingsnį toliau, nei buvo nustatyta Komisijos pasiūlyme. Todėl labai džiaugiuosi, kad mes pasiekėme susitarimą.

Komisijos nary, klausiausi jūsų teiginių. Girdėjau jus sakant, kad dedate daug vilčių į rinkos stebėjimą, o aš manau, kad per stebėjimo procesą Komisija daugiau dėmesio skirs būdui, kuriuo valstybės narės vykdo užduotį stebėti rinką. Taip pat darsyk išklausiu jūsų poziciją atitikties vertinimo procedūrų atžvilgiu. Nereikia nė sakyti, kad į stebėjimo procesą reikia įtraukti tai, ką būtina įtraukti. Tačiau tai tas atvejis, kai trečiųjų asmenų atliekamas sertifikavimas neužtikrina didesnio saugumo, o problemų gali kilti ne dėl pavyzdžio, kuriuo remiasi tolesnė gamybos grandinė, tipo, bet visai kitur.

Taip pat girdėjau jus, Komisijos nary, sakant, kad pageidaujate detaliau reglamentuoti triukšmo standartus ir juos ištobulinti standartizavimo būdu (tas pats taikoma knygoms, kurias taip pat reglamentuoja standartai), todėl mes turėtume išnagrinėti būdą, kuriuo būtų galima suteikti daugiau teisinio aiškumo šioje srityje. Manau, kad mums, kaip Parlamentui, pavyko, nes palaikėme labai gerus ryšius su kitomis institucijomis. Turbūt nuo šiol saugūs, o gal net itin saugūs žaislai taps nuostabia kalėdine dovana Europos šeimoms.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsuojama bus 2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis) <BRK>

Adam Bielan (UEN), raštu. – (PL) Pone pirmininke, mes visi norime užtikrinti, kad rinkoje esantys žaislai nekeltų grėsmės mūsų vaikų saugumui. Aš visiškai sutinku, kad tėvai turi būti tikri, kad jų įsigytas žaislas vėliau nekels pavojaus vaikų sveikatai. Nepaisant to, manau, kad papildomas reikalavimas pateikti žaislus sertifikuoti tretiesiems asmenims, visiškai nepriklausantiems nuo gamintojo, labai nepadidins gaminamų žaislų saugumo garantijų. Tačiau dėl to neabejotinai padidės gamybos savikaina, o tai turės neigiamą poveikį daugelio valstybių narių žaislų gamybos sektoriui.

Pavyzdžiui, Lenkijoje yra daugybė įmonių, gaminančių labai kokybiškus žaislus iš medienos arba sintetinių medžiagų. Didžioji dauguma jų yra mažosios ar vidutinės įmonės, turinčios mažiau nei dešimt darbuotojų. Dėl griežtesnių reikalavimų gerokai padidėtų žaislų, kuriems būtų reikalingi panašūs sertifikatai, kaina. Dėl to daug mažųjų ir vidutinių įmonių užsidarytų ir tūkstančiai žmonių netektų darbo.

Reikalavimas turėti nepriklausomą produktų vertinimą neužtikrintų, kad visi vaikai žais su saugesniais žaislais, nes bet koku atveju vartotojai rinktųsi pigiausius produktus. Todėl manau, kad su Taryba pasiektas kompromisas yra geras ir nusipelno mūsų palaikymo.

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Ši direktyva iš esmės nekeičia dabartinės reglamentavimo sistemos, bet ją patobulina ir sugriežtina. Aš visiškai sutinku su pranešėju, kad daugiausia dėmesio svarstant šį teisės aktą buvo sutelktas ties:

kancerogeninių, cheminių ir kvapiųjų medžiagų naudojimo žaisluose klausimu,

žaislų saugos įvertinimo procedūromis, reikalavimais dėl specialių įspėjimų,

direktyvos taikymo sritimi, lankstumo priemonėmis ir jos ryšiu su kitais Bendrijos aktais.

Visišką kancerogeninių, mutageninių, toksinių, alergijų sukeliančių ir kvapiųjų medžiagų uždraudimą reiktų vertinti direktyvos praktinio įgyvendinimo požiūriu. Kai kurių pavojingų medžiagų natūralūs likučiai kitose medžiagose yra sunkiai pašalinami arba tai padaryti gali būti labai brangu, todėl sunkiai praktiškai įgyvendinama. Kita vertus, kokia nors kategoriška nuostata, kad draudžiamos visos kancerogeninės, alerginės ir pan. medžiagos, bus sunkiai įgyvendinama dėl paprastos priežasties: nėra ir negali būti baigtinio tokių medžiagų sąrašo, labai sunku nubrėžti aiškią ribą tarp pavojingų ir nepavojingų medžiagų.

Visiškas visų kvapiųjų medžiagų uždraudimas būtų neproporcinga priemonė ir neigiamai paveiktų tam tikrus žaislų gamintojus.

Noriu pasidžiaugti, kad ITRE komitetas balsuojant parodė supratimą ir neperlenkė lazdos griežtinant direktyvos reikalavimus, nes iš to nebūtų buvę naudos nei verslui, nei patiems vartotojams. Kai nustatomi neprotingai griežti reikalavimai, didėja pagunda jų nesilaikyti, o jeigu jų laikomasi, tai atsiranda neigiamų šalutinių reiškinių. Nepamirškime, kad tas, kuris galiausiai už viską turi sumokėti, dažniausiai būna vartotojas.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), raštu. – (PL) Šiandieninė diskusija ypač aktuali atrodo todėl, kad artėja Kalėdos. Skubėdami apsipirkti Kalėdoms ne visada stabtelime pamąstyti apie jauniausiems draugams ir giminaičiams perkamų žaislų saugos standartus. Liūdna, tačiau visiškai vaikams nesaugių žaislų ir toliau esama Europos rinkoje.

Direktyvoje pateiktų pokyčių tikslas yra gerinti padėtį. Jais siekiama gerinti rinkoje esančių žaislų saugą ir svarbiausia pašalinti nereikalingą pavojų, kurį žaislai gali kelti jais žaidžiantiems vaikams. Mane ypač džiugina nuostatos dėl cheminių medžiagų ir pereinamojo laikotarpio.

Direktyvoje nustatyti kur kas aukštesni standartai, nei dabartiniai, ypač žaislų cheminės sudėties atžvilgiu (įskaitant kancerogenines, mutagenines, toksiškas reprodukcijai medžiagas, kvapus ir alergenų). Manau, kad pranešėjos pasiektas susitarimas šiuo klausimu yra geriausias, kokį buvo įmanoma pasiekti. Jis padės užtikrinti, kad žaislai, su kuriais žaidžia vaikai, būtų visiškai saugūs.

Be to, direktyvoje nenustatyta nepagrįstų kliūčių ir išlaidų, ypač susijusių su mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis. Mažosios ir vidutinės įmonės sudaro didžiąją dalį žaislų gamybos sektoriaus. Diskutuojant šių įmonių atstovai keletą kartų pabrėžė, su kokiais sunkumais jie gali susidurti, Trumpas naujų reikalavimų pritaikymo laikotarpis yra vienas iš minėtų sunkumų. Dabar šis laikotarpis pailgintas, kad įmonės galėtų atlikti reikiamus pokyčius.

Katrin Saks (PSE), raštu. – (ET) Aš tikrai labai džiaugiuosi, kad mums pavyko priimti Žaislų saugos direktyvą. Reikia skubiai atnaujinti dabartinės saugos taisyklės. Senoji direktyva iš tikrųjų neatitinka pasikeitusių aplinkybių ir neužtikrina pakankamos apsaugos. Norėčiau padėkoti pranešėjai ir jos kolegoms iš Socialdemokratų frakcijos už sunkų darbą užtikrinant saugią aplinką mūsų vaikams.

Labai svarbu, kad maisto produktai ir žaislai būtų pakankamai gerai atskirti ir išvengta pavojaus, kad vaikai, netyčia įsidėję ką nors į burną, nepaspringtų. Privalome dėti visas įmanomas pastangas, kad užkirstume kelią nelaimingiems atsitikimams, kurių galima išvengti, tačiau apie kuriuos retkarčiais vis išgirstame.

Savaime suprantama, labai svarbu, kad žaisluose nebūtų kancerogeninių medžiagų. Tai akivaizdu. Manau, kad, stengdamiesi pašalinti šią grėsmę, dirbome efektyviai.

Kadangi ne visada galima kaltinti produkto dizainą ir žaislai gali tapti pavojingi dėl netinkamo gamybos proceso, svarbu gamyklose vykdyti stebėjimą, tikrinti rinkų ir muitinių operacijas, į kurias Europos Sąjungos prekybos partneriai atveža žaislus. Asmeniškai aš viliojusi, kad tikrinimas bus sustiprintas ypač dabar, prieš Kalėdas.

Kadangi dauguma ES rinkoje esančių žaislų yra iš Kinijos, labai svarbu bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, ypač Kinija. Todėl norėčiau pasidžiaugti pastangomis šioje srityje ir tarpusavio susitarimo memorandumu, pasirašytu tarp Europos Komisijos ir Kinijos pareigūnų. Gerindami keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą, mes galime padaryti, kad parduotuvėse esantys žaislai taptų saugesni.

Richard Seeber (PPE-DE), raštu. – (DE) Vis labiau susietos pasaulio rinkos lėmė spartų produktų naujovių ir pokyčių atsiradimą ir vaikų žaislai – ne išimtis. Vis dėlto Europos žaislų saugos direktyva (88/378/EEB) buvo priimta 1988 m., taigi ja vadovaujantis nebegali išspręsti dabartinių klausimų. Todėl jos nuostatų persvarstymas yra sveikintinas žingsnis į priekį. Ypač pagal naujausias žinias reikia įvertinti ir pagal Europos Sąjungos dabartinius teisės aktus dėl chemikalų reglamentuoti vaikų žaislų sudėtį. Tai taip pat reiškia, kad 1 ir 2 kategorijų kancerogenines, mutagenines ir toksiškas reprodukcijai medžiagas vaikų žaisluose reikia uždrausti naudoti. Mums pateiktame tekste visiškai tinkamai atsižvelgiama į didėjančias problemas dėl vaikų alergiskumo, griežtinant nuostatas dėl žaisluose naudojamų kvapų. Esminis stebėjimo aspektas būtų aiškūs įspėjimai ir ženklavimas: ypač svarbu, kad, kaip ir maisto produktuose, tiekiamuose žaisluose būtų pateikta nedviprasmiška informacija. Dėl to pirmenybė turėtų būti teikiama lengvai perskaitomiems ir suprantamiems įspėjimams, o ne nereikalingos informacijos pertekliui.

Marian Zlotea (PPE-DE), raštu. – (RO) Mums pateiktas teisės aktas galioja nuo 1988 m. ir yra visiškai nešiuolaikiškas, kadangi dabartiniai žaislai turi elektronines dalis ir skleidžia triukšmą. Mūsų vaikų saugumas nusipelno pirmenybės. Naujoji direktyva remia šią mintį, nes joje gerokai patobulinta senoji direktyva. Mes turime uždrausti pavojingų medžiagų naudojimą, kad mūsų vaikai nebūtų statomi į nereikalingą pavojų. Vaikai negali perskaityti etikečių ir nežino, kokie pavojai jų tyko.

Manau, kad per derybas direktyvos patobulinti reikalavimai nėra laikytini perdėtais reikalavimais, keliamais pramonei. Importuotojai turi užtikrinti, kad iš trečiųjų šalių importuojami žaislai būtų saugūs ir nekeltų pavojaus mūsų vaikų saugumui. Jie turi rinktis žaislus, atitinkančius Europos standartus. Valdžios institucijos privalo taikyti griežtą rinkos kontrolę. Mums reikia šiuolaikinio teisės akto, galinčio apginti mūsų vaikų gerovę.

17. Su gynyba susijusių produktų siuntimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – H. Rühle pranešimas (A6-0410/2008) Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu apie pasiūlymą priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo (COM(2007)0765 – C6-0468/2007 – 2007/0279(COD)).

Heide Rühle, pranešėja. – (DE) Pone pirmininke, deja, tai tik dar vienas susitarimas per pirmąjį svarstymą, tačiau viliojusi, kad Barbara Weiler apie tai pakalbės vėliau.

Mes privalome pasinaudoti galimybe pasiekti kompromisą pirmininkaujant Prancūzijai. Šiuo metu ginklavimosi neregamentuoja vidaus rinkai taikomos taisyklės, o tai reiškia, kad visi panašūs produktai turi būti licencijuojami atskirai. Viskam – nuo tokių paprastų produktų, kaip varžteliai ar uniformų detalės, iki itin sudėtingos kovos technikos reikia atskiros licencijos. Šias licencijas išduoda 27 skirtingos nacionalinės sistemos, todėl dabar mėginame supaprastinti ir suderinti šios srities reglamentavimą, kad suteiktume daugiau

aiškumo ir darbuotojai (ypač inspekcijos) galėtų sutelkti dėmesį į kompleksiškas sistemas. Kitaip tariant, užuot išduodami individualias licencijas ir viską vienodai stebėję, turime susikonsoliduoti į esminius dalykus.

Nepaisant to, visiškai aišku, kad bet koks šios srities supaprastinimas negali susilpninti valstybių narių atsakomybės už ginklų eksportą ir jo stebėjimą, to tikrai nesiekiamo. Atsakomybė iš esmės yra sutelkta į licencijavimo procedūrą. Taikant licencijas nustatomi naudojimo ir galutinio naudojimo apribojimai, kurie neatsiejami nuo produkto tiekimo ir kurių gavėjas įpareigotas laikytis. Europos reglamentai turi stiprinti šią valstybės narės tenkančią atsakomybę visų jų reikalaujant taikyti tą pačią procedūrą.

Taikant supaprastinimą tokioje opioje srityje kaip ši, būtinai reikia atsižvelgti į tai, kad ES yra pakartotinai buvęs eksportui į trečiąsias šalis taikomų apribojimų pažeidimų. Iš ES gauti ginklai yra naudojami šalyse, pagsėjęsiose žmogaus teisių pažeidimais. Pavyzdžiui, 2006 m. rugsėjo mėn., pažeidžiant ES teisės aktus, per Prancūziją ir Belgiją į Čadą buvo eksportuotos 82 šarvuotos karinės transporto priemonės. Prieš tai, nors valstybės narės galėjo reikalauti raštu, kad gavėjas sutiktų su galutinio naudojimo išlygomis, jos neturėjo jokių praktinių priemonių prieš gavėją kitoje valstybėje narėje, kuri, nepaisydama apribojimo, krovinių reeksportuodavo.

Pavyzdžiui, NVO „Saferworld“ apgailestaudama pastebėjo, kad Rumunija neturi jokių veiksmingų sankcijų, kurias galėtų taikyti, esant nacionalinės ginklų siuntimo sistemos pažeidimams. Šioje direktyvoje siekiame tai pakeisti. Šioje direktyvoje stiprinama valstybių narių atsakomybė. Nepaisant to, reikia pastebėti, kad direktyva grindžiama vidaus rinką reglamentuojančiais teisės aktais, EB sutarties 95 straipsniu. Kitaip tariant, pirmuoju sutarties ramsčiu, kuris, deja, neleidžia užsienio politikos susitarimų tiesiogiai įtraukti į antrojo ramsčio sritį, pavyzdžiui, Europos elgesio kodekso ginklų eksporto srityje. Net ir tokiu atveju mes turime aiškiai suformuluotą konstatuojamąją dalį, kurioje aiškiai pasakyta, kad šioje srityje atsakomybė tenka valstybės narėms.

Mano, kaip Europos Parlamento pranešėjos, didžiausias rūpestis buvo suteikti daugiau skaidrumo ir padidinti demokratinę kontrolę, taip siekiant išvengti pažeidimų arba, jeigu pažeidimų pasitaiko, skirti už juos bausmę. Ginklų siuntimo palengvinimo prielaidos yra abiejų pusių atsakomybės stiprinimas ir didesnis tarpusavio pasitikėjimas.

Mes ypač sugriežtinome dvi licencijavimo procedūras: pirmiausia visuotinę leidimą, po to bendrą leidimą. Taip nustatėme aiškius įpareigojimus komercinėms įmonėms, norinčioms gauti bendrą leidimą. Ateityje tokios komercinės įmonės turės būti sertifikuojamos, nes tik taip jos galės gauti bendrą leidimą. Eksportui keliamų atitikties reikalavimų atžvilgiu sertifikavimas pareikalaus vientisos komercinių įmonių atskaitomybės pagal aukščiausią vadybos lygį. Valstybių narių reikalaujama ne tik panaikinti apribojimų nesilaikančių komercinių įmonių sertifikatus, bet ir jas bausti. Ateityje bendrą leidimą turinčių komercinių įmonių sąrašas bus skelbiamas viešai prieinamuose registruose – tai suteiks visuomenei daugiau skaidrumo ir stebėjimo galimybę. Bendri leidimai taip pat turės būti skelbiami kartu su visais įpareigojimais.

Visos valstybės narės privalo vadovautis tais pačiais komercinių įmonių sertifikavimo kriterijais – tai ypač svarbu. Taigi vadovaujantis direktyva bus galima padidinti valstybių narių, kurios iki šiol nematomos tvarkė ginklų eksportą ir dalijo leidimus, atsakomybę. Tai reiškia, kad pagal „Transparency International“ ypač korupcijai palanki sritis pagaliau taps skaidri.

Günter Verheugen, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiandien žengiame didelį žingsnį su gynyba susijusių produktų vidaus rinkos link. Kartu mes neatimame iš valstybių narių teisės pačioms spręsti dėl eksporto šiame opiaame sektoriuje politikos. Tai vienintelis įmanomas labai sunkaus klausimo sprendimas ir aš norėčiau ypač padėkoti pranešėjai H. Rühle už sunkų ir efektyvų darbą, taip pat dėkoju pagalbiniais pranešimo rengėjams, kurie labai prisidėjo prie šiandieninės sėkmės.

Dar norėčiau padėkoti pirmininkaujantį Prancūzijai ir pirmininkavusiai Slovėnijai, kurios užtikrino, kad derybos Taryboje vyktų sparčiai: iš tikrųjų nuostabu, kad sugebėjome tokį sudėtingą pasiūlymą priimti mažiau nei per metus, t. y. jau šiandien.

Kas prieš dešimt metų, kai Komisija pirmą kartą iškėlė su gynyba susijusių produktų vidaus rinkos idėją, galėjo pagalvoti, kad sugebėsime tai padaryti? Nemanau, kad daug kas tuo tikėjo, tačiau mūsų atkaklumas atsipirkė. Esame ties lūžio riba: eksportuodamos ginklus, valstybės narės kitas valstybes nares laikys nebe trečiosiomis šalimis, bet partnerėmis. Tai bus aiškus ir politiškai svarbus pareiškimas dėl Europos integracijos.

Derėtų pakankamai įvertinti ir ekonominę svarbą. Ateityje mokesčių mokėtojų pinigai bus naudojami veiksmingiau, nes brangesnį dabar įprastą dubliuojantį darbą pakeis darbo pasiskirstymas. Mūsų pramonė

taps konkurencinga tarptautiniu lygmeniu: tai ypač taikytina mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurioms dėl aiškesnių, labiau nuspėjamų taisyklių bus lengviau patekti į šią rinką.

Galiausiai valstybių narių ginkluotosios pajėgos taip pat pajus, kad tiekimas tapo saugesnis, o ginkluotę galima rinktis įvairesnės kokybės. Bus paprasčiau, nes ginklus bus galima pirkti Europos Sąjungoje – ši galimybė patrauklesnė, nei ieškoti ginklų už Europos ribų.

Pagaliau aš viliuosi, kad visi turėsime naudos saugumo prasme. Labai sutaupysime Bendrijos vidaus patikrinimų srityje, o tai suteiks valstybėms narėms papildomų lėšų didinant eksporto į trečiąsias šalis tikrinimus. Norėčiau pakartoti tai, ką tik apie dabartinę praktiką pasakė H. Rühle. Aš visiškai sutinku su ja, kad reikia daugiau tikrinti. Daug žmonių įtemptai dirbo, kad dėl šio rezultato, ir šiandien mes jį turime drauge pasiektą. Esu visiems jums labai dėkingas už tai.

Hannes Swoboda, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės rengėjas*. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, H. Rühle, leiskite nuoširdžiai padėkoti pranešėjai. Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komisijos vardu noriu pasakyti, kad aš, kaip ir Komisijos narys, manau, kad mums reikia geresnių pradinių sąlygų ginklų pramonei. Atsižvelgiant į konkurencijos, kurią ypač didina Jungtinės Amerikos Valstijos, lygi, mums reikia atitinkamo konkurencingumo lygio veiklos sąlygų.

Kaip sakytą, tai nereiškia, kad įvairioms valstybėms narėms nereikia turėti nuosavų ginklų eksporto principų. Tai reiškia, kad mums reikalingos supaprastintos procedūros ten, kur jos būtinos ir įmanomos, ne tik biurokratinių sąnaudų mažinimo sumetimais.

Verta pakartoti, kad mums reikia skaidrumo. Jis padėtų didinti saugumo jausmą, supaprastinti procedūrą ir palengvinti atskleisti galimo piktnaudžiavimo atvejus.

Savaime suprantama, reikia reguliariai tikrinti, kad būtų galima užtikrinti taisyklių ir principų, dėl kurių buvo susitarta, laikymąsi. Žinoma, tai turės būti nustatyta įvairiuose komerciniuose dokumentuose.

Galiausiai norėčiau pabrėžti, kad neapsieisime be sankcijų ne todėl, kad būtina norime jas taikyti, bet kad būtų visiškai aišku, – supaprastinus pramonei taikomas taisykles, savo ruožtu reikia būti tikriems, kad jų bus laikomasi. Taigi manau, kad tai labai geras pranešimas ir mes iš tiesų žengiame svarbų žingsnį su gynyba susijusių produktų vidaus rinkos link.

Jacques Toubon, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, džiugu, kad šis direktyvos projektas priimtas, kadangi pirmą kartą naudojant Bendrijos priemonę bus supaprastintas siuntimas tarp valstybių narių labai opioje srityje, t. y. su gynyba susijusioje srityje.

Tai tikras žingsnis į priekį su gynyba susijusių produktų vidaus rinkos link. Mes esame dėkingi už atliktą darbą ir Parlamentui, ir (ypač) pranešėjai H. Rühle, taip pat už Tarybos ir Komisijos pastangas, kurias jos parodė per prieš mėnesį vykusias diskusijas, kai buvo balsuojama Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete.

Šiame tekste užsibrėžtas dvejopas tikslas: pramonės politikos tikslas (labai tinkamas Europos ginklų pramonei) ir vidaus rinkos tikslas, kuriuo siekiama palengvinti šių produktų judėjimą rinkoje, kartu atsižvelgiant į jų ypatingą pobūdį.

Iš tikrųjų mes pasiekėme pusiausvyrą, leidžiančią užtikrinti valstybių narių saugumo interesų apsaugą, nes nuolat pateikiama nuoroda į Sutarties 30 ir 296 straipsnius, o valstybės narės galės pradėti ketinimų protokolų pobūdžio bendradarbiavimą. Dėl sertifikavimo ir bendrų bei visuotinių licencijų plėtojimo šis tekstas turi didelį poveikį valstybių narių tarpusavio pasitikėjimui didinti siuntimo atžvilgiu. Eksportas į trečiąsias šalis aiškiai nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį, taip pat aiškiai atskiriamas pirmasis (susijęs su vidaus rinka) ir antrasis ramsčiai.

Iš tikrųjų manau, kad šiai direktyvai reikėtų pritarti, tuo labiau, kad praėjusią savaitę, gruodžio 8 d., Taryba patvirtino bendrą požiūrį į elgesio kodeksą. Dėl to elgesio kodeksas, kuris trejus metus buvo atidedamas, tapo privalomas. Toks buvo Parlamento prašymas, į kurį šiandien atsižvelgta.

Tai pat ši direktyva yra Europos saugumo ir gynybos politikos, kurią Europos Taryba nustatė penktadienį, atgaivinimo dalis, nes, pavyzdžiui, mums pavyks pasiekti garsų tikslą – 60 000 žmonių per 60 dienų. Aišku, kad mes ir daug sutaupysime, ir parengsime gerą išorės politiką.

PIRMININKAVO: ADAM BIELAN*Pirmininko pavaduotojas*

Manuel Medina Ortega, *PSE frakcijos vardu.* – (ES) Aš manau, kad pranešėja ir ankstesni kalbėtojai pabrėžė esminius pasiūlymo dėl Europos ir Tarybos direktyvos bruožus.

Joje kalbama apie pripažinimą, kad ginklai ir amunicija taip pat priklauso vidaus rinkai, nors jiems ir taikomi kai kurie apribojimai. Tai ne įprastiniai produktai, saldumynai ar laisvalaikio prekės, o objektai, kuriuos reikia kruopščiai kontroliuoti.

Savaime suprantama, yra apribojimų pačioje Sutartyje, 30 ir 296 straipsniuose, kuriuose valstybėms narėms suteikiama ypatinga atsakomybė šioje srityje. Tai, kad turime bendrąją rinką, nedraudžia valstybėms narėms išpareigoti laikytis saugos standartų ir turėti teisę imtis veiksmų, kai kyla grėsmė jų pačių saugumui.

Teisės reikalų komitete ir komitetuose, kurie, bendradarbiaudami su juo, teikia savo nuomones, atliktas darbas pritarus Tarybai ir kvalifikuotai vadovaujant pranešėjai H. Rühle, labai teigiamai verinamas.

Mano nuomone, šiandien mums pateikta direktyva yra labai subalansuota. Nors padaryta daug pakeitimų, šiandien iš esmės apsiribojame tik vienu jų – 63 pataisa, kuri apibendrina kompromiso pobūdį. Šios pataisos turinys ir formuluotė atitinka vienas kitą ir sudaro sąlygas visai rinkai efektyviai veikti.

J. Toubon nurodė, kad ši direktyva atitinka kitus tarptautinius teisės aktus. Šie teisės aktai – tai Oslo konvencija, kuri bus priimta, o gal greičiau pasirašyta ši mėnesį, uždrausianti kasetinę ginkluotę, ir priešpėstines minas, ir daugybė kitų tarptautinių susitarimų bei pačios Europos Sąjungos teisės aktų, ribojančių ginklų naudojimą. Manau, kad mūsų pasirinktas modelis bus ne laisvo ginklų judėjimo bet kuriuo metu pavyzdys, bet reglamentuota rinką, kurią kontroliuoja valstybės narės, o nuo šiol ir pačios ES institucijos.

Leopold Józef Rutowicz, *UEN frakcijos vardu.* – (PL) Pone pirmininke, be abejo, Europos Parlamento ir Tarybos nuomonė apie direktyvą dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo yra būtinas dokumentas. Norėčiau padėkoti H. Rühle už įtemptą darbą plėtojant šią nuomonę.

Direktyvoje supaprastintos bendrosios rinkos veikimo sąlygos. Joje taip pat sustiprintas rinkos konkurencingumas, tuo tarpu dėl tam tikrų šalių ypatingų aplinkybių nepadaryta jokių ribojančių nuostatų. Direktyvoje ginami Europos Sąjungos ir jos valstybių narių tarptautiniai išpareigojimai dėl prekybos su gynyba susijusiais produktais. Priimtos nuostatos gali kliudyti mažųjų ir vidutinių įmonių veiklai, kadangi į jas įtraukti oficialūs reikalavimai. Tai reikėtų turėti omenyje persvarstant direktyvos įgyvendinimo klausimą. Atsižvelgiant į padarytą reikšmingą techninę pažangą ir naujų išpareigojimų atžvilgiu (pvz., priešpėstinių minų ir kasetinės ginkluotės srityje) Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą reikėtų nuolat atnaujinti.

Pasiūlytos pataisos yra pagrįstos. Reikėtų vengti kartojimosi.

Mes remiame direktyvą.

Tobias Pflüger, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (DE) Pone pirmininke, pagrindinis Komisijos pasiūlymo dėl direktyvos tikslas yra „sklandus vidaus rinkos veikimas“. Siekiama palengvinti Europos viduje vykstantį ginklų eksportą, kuris, savaime suprantama, veikia ginklų eksportą už ES ribų. Iš esmės tai reiškia, kad ginklų eksportas didės, tačiau H. Rühle pranešime nenumatyta, kaip šią pagrindinę direktyvos tendenciją būtų galima pakeisti. Yra keletas teigiamų pataisų, pavyzdžiui, priešpėstinių minų ir kasetinės ginkluotės pašalinimas. Pataisose aiškiai siekiama (taip sakoma net Europos Parlamento oficialiuose spaudos pranešimuose) stiprinti Europos ginklų pramonę išorės konkurencijos atžvilgiu. Direktyvoje stiprinama ES ginklų pramonės oligopolizacijos tendencija, nes tik šešios ES šalys turi stambius karo pramonės kompleksus: Vokietija, Prancūzija, Jungtinė Karalystė, Švedija, Italija ir Ispanija. Visų pirma taikant šią direktyvą siekiama remti šių šalių eksportą. Ginklų eksportas Bendrijos viduje reiškia ir ginklų eksportą kariaujančioms šalims, pavyzdžiui, Jungtinės Karalystės eksportas į Iraką ir Vokietijos – į Afganistaną.

Reikėtų taip pat paminėti, kad direktyvos 24 konstatuojamojoje dalyje net elgesio kodeksas, kuris, laimei, dabar tapo teisiškai privalomas, paliktas valstybių narių nuožiūrai. Teigiama, kad „kadangi sprendimą leisti arba neleisti eksportuoti kiekviena valstybė narė gali priimti savo nuožiūra, ir taip turėtų likti ateityje, toks bendradarbiavimas turėtų būti grindžiamas tik savanorišku eksporto politikos koordinavimu“. Mums nereikia pagalbos ginklų ir karo rinkai, mums reikia nusiginklavimo direktyvos.

Nils Lundgren, *IND/DEM frakcijos vardu.* – (SV) Pone pirmininke, aš labai palaikau ES vidaus rinką, tačiau su gynyba susiję produktai nėra tas pats, kas kiti produktai ir paslaugos. Valstybė, eksportuojanti su gynyba

susijusius projektus, užima ypatingą padėtį užsienio ir saugumo politikos klausimais ir privalo už tai prisiimti atsakomybę. Komisijos pasiūlymas dėl naujos su gynyba susijusių produktų siuntimo sistemos teisinamas tiekimo veiksmingumu ir sauga, o pranešėja H. Rühle ypač remia Komisiją. Tai klaidinantis argumentas. Jeigu galingasis Europos elitas Lisabonos sutartį priešpastato demokratijos taisyklėms (į tai ir panašu), tai šis pasiūlymas, dėl kurio dabar diskutuojame, būtų didelis žingsnis karinės sąjungos link. Neleiskime, kad taip įvyktų. Tarpvyriausybinių sprendimų šioje srityje būtų galimas veiksmų variantas, suderinamas su nepriklausoma nacionaline užsienio ir saugumo politika. Tai veiktų. Šiaurės šalys šiuo metu pradeda derybas šiais klausimais. Dėkoju už suteiktą galimybę kalbėti.

Malcolm Harbour (PPE-DE). - Pone pirmininke, kaip Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto koordinatorius, norėčiau pareikšti pritarimą šiam pasiūlymui ir padėkoti Jacques'ui Toubonui bei Heidei Rühle. Abu jie, ypač vadovaujant Heidei Rühle, puikiai atstovavo mūsų frakcijos interesams.

Kaip daugelis jūsų žinote, aš labai aistringai ginu vidaus rinką. Vis dėlto taip pat aistringai pasisakau už tai, kad valstybės narės nacionaliniais sumetimais turėtų visišką gynybos ir su gynyba susijusios įrangos įsigijimo kontrolę. Pasiūlymas naudingas todėl, kad mes meistriškai suderinome šiuos du dalykus. Dėkoju pranešėjai ir Tarybai už priimtas pataisas, kurios sustiprino valstybių narių turimą visišką eksporto licencijų sąlygų, produktų ir jų panaudojimo bei paskirties kontrolę.

Kita vertus, kaip vidaus rinkos entuziastas, ypač aktyviai atstovaudamas gynybos sektoriuje veikiančioms mažosioms ir vidutinėms įmonėms (Britanija turi didžiausią Europos Sąjungoje gynybos pramonės sektorių), turiu pasakyti, kad šis pasiūlymas bus labai naudingas įmonėms, kurios stengiasi sudaryti dideles, kompleksiškas sutartis dėl gynybos produktų. Neprireiks biurokratizmo, kurį Komisija labai taikliai įvardijo. Pagal statistikos duomenis, kuriuos prieš tai girdėjote, šiuo metu kasmet išduodama apie 11 000 licencijų ir nuo 2003 m. nė viena jų nėra panaikinta. Mes iš tikrųjų supaprastiname procesą taip, kad galėtume vykdyti tinkamą priežiūrą, užuot išdavinėję popieriukus, kuriuose iš tiesų nėra truputėlio neatsižvelgiama į mažąsias ir vidutines įmones. Taigi tuo pačiu metu, kai patvirtiname iniciatyvą „Small Business Act“, ieškome galimybių išjudinti bendrąją rinką ir pagerinti pramonės bazę.

Tai labai vertingas pasiūlymas ir aš esu tikras, kad Rūmai rytoj jį parems.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjai H. Rühle. Europos Parlamento socialistų frakcijai derybose buvo svarbiausia pasiekti, kad taikant direktyvą būtų galima ne tik kurti vienodas veiklos sąlygas pramonei, bet ir užtikrinti didesnę skaidrumą, kontrolę ir tinkamą teisės aktų laikymąsi.

Be to, mano frakcijai nepaprastai svarbu, kad, supaprastinus su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygas, būtų atkreiptas deramas dėmesys į galimas jų pasekmes trečiosioms šalims, šiuo atveju galimo ginklų tranzito į besivystančias šalis atžvilgiu.

Todėl per derybas dėl naujos gynybos produktų licencijavimo sistemos mes pasisakėme už Europos išorinių sienų kontrolės gerinimą ir už sistemą, kuri jokių būdu nekliudytų valstybių narių bendradarbiavimui elgesio kodekso ginklų eksporto srityje atžvilgiu.

Per derybas Taryba išreiškė Parlamentui norą padaryti taip, kad taptų aiškiau, kas perka ir kas parduoda gynybos produktus, kokias taisykles ir sąlygas tai turėtų atitikti, taip pat nustatyti aiškias sankcijas įmonėms už susitarimų nesilaikymą, įskaitant ir draudimą veikti rinkoje.

Anksčiau per plenarinį posėdį Briuselyje vykusias diskusijas aš pasisakiau už elgesio kodekso, kurio laikymasis yra savanoriškas, pavertimą teisiškai įpareigojančia priemone. Man buvo malonu sužinoti, kad praėjusią savaitę Taryba nusprendė tai padaryti, kartu nustatydamą griežtesnes ginklų sudėtinių dalių eksporto taisykles. Jei taip ir toliau bus, Europa greitai galės nustatyti gynybos produktų tranzito pavyzdį, kurio žūtibūtinai reikia.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Tobulindami rinką (pagal šią direktyvą tai ir daroma) gynybos produktų pramonei suteikiame daugiau galimybių Europos rinkoje. Kaip jau girdėjome, ankstesnės licencijavimo programos buvo sudėtingos ir sunkios administracine prasme, be to, buvo sunku lojalius bendradarbiaujančius kaimyninių valstybių partnerius atskirti nuo naujų rinkos dalyvių iš trečiųjų šalių. Dabar tai pasikeitė, nes siuntimo kliūčių sumažėjo, o taisyklės suderintos ir supaprastintos. Tai, savaime suprantama, bus naudinga ir rinką ateinančioms šalims.

Mano šalies gynybos produktų pramonė yra itin konkurencinga, be to, dėl taikos palaikymo operacijų ir demokratijos rėmimo pastangų tarptautiniu mastu ji laikoma labai patikima. Dėl to mums (ir man, ir mano

vyriausybei) buvo nepaprastai svarbu, kad Švedija pradėtų kontroliuoti 100 proc. eksporto į trečiąsias šalis. Padėtis, kai tolerantiščiau nedemokratiškas ir agresyviai valstybes vertinančios šalys perka ginklus iš Švedijos, ketindamos juos reeksportuoti be Švedijos priežiūros, mums nepriimtina jokiais aplinkybėmis.

Mes norime būti tikri, kad mūsų parduodami su gynyba susiję produktai nepateks į blogas rankas – tokią galimybę suteikia vadinamųjų galutinio vartotojo sertifikatų įdiegimas. Todėl aš palaikau plenariniame posėdyje pateiktą kompromisą ir juo labai pasikliaunu. Norėčiau padėkoti visiems, prisidėjusiems prie šio puikaus darbo.

Barbara Weiler (PSE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, labai vertinu H. Rühle pastangas ir greičiausiai rytoj balsuosiu „už“, tačiau vis dar turiu tam tikrų abejonių dėl turinio ir procedūros.

Mano nuomone, bendra su gynyba susijusių produktų rinka ir konkurencingumo skatinimu niekas nesibaigia. Mes, Europos Parlamento Socialistų frakcija, nenorime Europos Sąjungos remilitarizacijos, mes stengiamės šiuo teisės aktu siekti kitų tikslų. Norime didesnio skaidrumo, o štai ką gauname. Norime veiksmingesnio valstybių narių bendradarbiavimo, padėsiančio mažinti nacionalinių gynybos biudžetų išlaidas. Derėtų tinkamai įvertinti tai (kreipiuosi į konkrečią Rūmų pusę), kad, nepaisant visko, šios įpareigojančios taisyklės padėtų kovoti su korupcija. Visi puikiai žinome, koks neatsparus korupcijai yra šis sektorius.

Kitas teigiamas derybų rezultatas yra griežtų apribojimų nepanaikinimas kai kurių šalių, pavyzdžiui, Švedijos ir Vokietijos, eksportui.

Džiaugsmą apkartina tik du dalykai: visų pirma mano pasiūlymą, kad demokratinė priežiūra pirmą kartą turėtų būti įgyvendinta taikant parlamentinį stebėjimą, atmetė Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas, antra, mes negalėjome šio pasiūlymo pateikti pakartotinai, nes neįvyko tinkama parlamentinė diskusija. Mes kalbame ne apie sportbačius, bet apie pavojingas prekes, todėl, man atrodo, kad neoficialios trišalės derybos (taip jos vadinamos, kai kalbama apie klimato pokyčių priemonių paketą, žaislus ar kitus įstatymus) netinka šiuolaikiniam Parlamentui.

Marian Złotea (PPE-DE). – (RO) Pirmiausia, turėdamas omenyje šio pranešimo techninį pobūdį, norėčiau padėkoti pranešėjai H. Rühle, pagalbiniams pranešimo rengėjams iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos ir J. Toubonui už puikų darbą.

Pone pirmininke, šiuo metu turime 27 nacionalines gynybos įrangos rinkas. Kitaip tariant, matome neveiksmingą lėšų naudojimą. Šio pasiūlymo dėl direktyvos priėmimas valstybėms narėms gali būti labai reikšmingas gynybos aspektu. Tai padėtų įgyvendinti naują standartizuotų licencijų, skirtų su gynyba susijusiems produktams, programą.

Atsižvelgdamos į licencijas turinčias įmones, valstybės narės turi nustatyti kiekvienos rūšies licencijos sąlygas ir terminus, įskaitant kiekvienos jų reglamentuojamų produktų tipus. Jeigu įmonė pageidauja įsigyti produktą, kuris turi kitoje valstybėje narėje išduotą licenciją, tai turi patvirtinti valstybė narė, kurioje tokia įmonė įsikūrusi. Nustačius įvairias licencijų, leidžiančių siųsti su gynyba susijusius produktus ir teikti atitinkamas paslaugas ES viduje, rūšis būtų sumažintos dabar laisvam judėjimui ir keitimuisi su gynyba susijusiais produktais vidaus rinkoje kylančios kliūtys, be to, būtų mažiau iškreipiamas konkurencingumas.

Šių priemonių įgyvendinimas yra tik dalis didelės iniciatyvos, kuria siekiama viešuosius saugos ir su gynyba susijusių produktų pirkimus padaryti dažnesnius ir juos palengvinti, savaime suprantama, laikantis tarptautinių konvencijų.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad tikiu, jog pataisos, dėl kurių derybose buvo pasiektas kompromisas, yra aukso vidurys ir dėl jų naudos turės visi. Dėkoju.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). - Pone pirmininke, nors pritariu daugeliui veiksmingos bendrosios rinkos elementų, gynybą ir gynybos produktų pramonę laikau ypatingu atveju – tai nacionalinės svarbos strateginis objektas.

Kaip jau minėjo kiti pranešėjai, šešios iš 27 ES šalių daugiau nei 80 proc. gynybai skirtų lėšų 98 proc. išleidžia moksliniams tyrimams ir plėtrai finansuoti. Šios šešios šalys savanoriškai jau tobulina bendrus susitarimus dėl licencijavimo. Todėl klausiu, kodėl Komisija mano, kad labai svarbu turėti tokio pobūdžio direktyvą?

Turiu pripažinti, kad ji atrodo nežalinga. Kaip suprantu, ji nesuteikia Bendrijai kompetencijos prekybos gynybos produktais srityje. Kiek domėjausi, gynybos produktų pramonės interesai atrodo susilpnėję, tačiau

H. Rühle mano, kad esmė yra sankcijos ir eksporto kontrolė, o Komisijos narys G. Verheugen šį požiūrį palaiko. J. Toubon pabrėžia, kad direktyva eksporto neapima.

Noriu pastebėti, kad Komisija turės atsakyti už direktyvos įgyvendinimo persvarstymą ir įvertinti savo poveikį Europos gynybos įrangos rinkos plėtrai bei Europos gynybos technologijų ir pramonės bazei. Tiesiog neįprasta, kad Komisija tiek daug laiko skirtų projektui, jeigu juo būtų siekiama tik paprasčiausiai supaprastinti taisykles ir procedūras.

Man atrodo keista, kad, nors Jungtinei Karalystei priklauso didžiausia gynybos produktų pramonė iš visų ES šalių, direktyva JK duos labai mažai naudos. Iš tikrųjų dėl didelio biurokratizmo masto prireiks įgyvendinti naują sertifikuotų įmonių koncepciją. Nesu tikras, kad tokio pateisinimo pakanka, kad direktyvą būtų galima laikyti visiškai nežalinga.

Žinoma, tai žingsnis didesnio ES išitraukimo į gynybą link. Mes turėtume būti tikri, kad komerciniai ir pramonės laimėjimai yra tokie svarbūs, kad pateisina panašų teisės aktą ir kad mažinant prekybos kliūtis Bendrijoje, nelieta papildomų slaptų kliūčių prekybai gynybos produktais su šalimis, nepriklausančiomis ES. Norėčiau, kad tai patvirtintų Taryba ir Komisija.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Pone pirmininke, norėčiau išreikšti pritarimą direktyvai, dėl kurios diskutuojame, nes ji reiškia svarbų žingsnį į priekį paprastinant su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje nacionalinės reguliavimo tvarkos biurokratizmą.

Galėčiau vertinti, jeigu direktyva atitiktų savo tikslą: mažinti neaiškumą dėl šio pobūdžio produktų judėjimo Bendrijoje, kartu išsaugant sprendimų šiuo klausimu priėmimą nacionaliniu lygmeniu.

Ji taip pat, net jei ir netiesiogiai, padės suvienodinti ir standartizuoti labai įvairialypę rinką, taigi galiausiai prisidės prie integracijos gynybos, saugumo ir užsienio politikos Europos Sąjungoje srityse. Sunkumų kelia praktinis taikymas, t. y. kad dabar priimtų standartų neturėtų niekais paversti išimtys, kurių visiškai negali būti, nes šis klausimas yra labai opus.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad direktyva, apie kurią diskutuojame, tiksliau, jos tobulinimas, taip pat duos naudos nustatant tolesnės integracijos gynybos ir saugumo srityje ribas, tam tikru metu priimtinas valstybės narėms.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Pone pirmininke, nepritariu G. Van Ordeno požiūriui ir norėčiau paaiškinti kodėl. Mes svarstome ypatingo ekonomikos sektoriaus reglamentavimą, procedūrų suderinimą ir supaprastinimą, darnias įmonėms taikomas taisykles ir išorės rinkų procedūroms taikomas taisykles. Taigi tai labai svarbi sritis ir atskirų valstybių narių ekonomikos atžvilgiu. Didesnės laisvės šalims suteikimas leidžia joms pasinaudoti šiomis potencialiomis galimybėmis. Be to, tai taip pat svarbu mūsų padėties tarptautinėse rinkose atžvilgiu. Norėčiau pabrėžti, kad nei Europos Parlamentas, kuriam priklausome, nei pati Europos Sąjunga nėra abejinga bendrai padėčiai pasaulyje ir atskiruose regionuose. Mes lygiai taip pat neabejingi klausimams, susijusiems su taika ir konfliktais.

Günter Verheugen, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau trumpai stabtelėti ties dviem dalykais.

Ginklų eksporto į šalis, nepriklausančias Europos Sąjungai, kontrolę, nusiginklavimą ir ginklų kontrolę bendrąja prasme apimantys klausimai negali būti sprendžiami vidaus rinką reglamentuojančioje direktyvoje. Juos būtų galima nagrinėti, jeigu Europos Sąjungoje turėtume ne bendrą, bet Bendrijos užsienio ir saugumo politiką, o jos neturime. Dėl to turime likti prie to, ką galime padaryti – apie tai mano antra pastaba.

Kol Europos Sąjungos valstybės narės galvos, kad ginkluotosios pajėgos yra būtinos, ir kol mes manysime, kad saugumą galime užtikrinti tik išlaikydami (o gal reikėtų sakyti „taip pat išlaikydami“) ginkluotąsias pajėgas, tol Europos mokesčių mokėtojai turės teisę tikėtis už savo pinigus gauti kiek galima kokybiškesnę paslaugą. Europos su gynyba susijusių produktų rinka yra paprasčiausiai visai neveiksminga: joje švaistomos didžiulės pinigų sumos, kurias geriau būtų naudoti naujesniems aukštųjų technologijų ginklams įsigyti, kurie praverstų ginkluotosioms pajėgoms ir juos būtų galima geriau panaudoti Europos saugumui stiprinti. Jeigu klaustumėte, kaip visa Europos gynyba gali prilygti beveik 40 proc. JAV gynybos biudžeto, kai tuo tarpu Europos ginkluotųjų pajėgų veiksmingumas tesudaro 10 proc. JAV pajėgų, suprastumėte, kur slypi problema. Be daugybės kitų dalykų, problema slypi be reikalo sudėtingoje ir brangioje Bendrijos ginklų vidaus rinkos licencijavimo sistemoje.

Paprastčiausiai atsikratę licencijų, kurias vis dar turime, padarę šį vienintelį žingsnį, galėtume sutaupyti 450 mln. EUR per metus. Kalbant apie valstybes nares, kurias nurodė G. Van Orden, ir kurios ateityje turėtų didelę sutaupytų lėšų dalį skirti savo pačių gynybos biudžetui, tai bet kokių atveju yra pakankama priežastis remti Komisijos pasiūlymą. Turime atkreipti dėmesį į pagerėjusį Europos su gynyba susijusių produktų rinkos veikimą, kitaip tariant, į padidėjusį mūsų gynybos ir saugumo efektyvumą (nes tikrovėje ši direktyva tai ir lemia) ir į priklausomybės nuo ginklų iš šalių, nepriklausančių ES, sumažėjimą. Yra kita direktyva, tapati šiai: direktyva viešiesiems pirkimams gynybos srityje, dėl kurios greitai bus diskutuojama Parlamente. Komisija sąmoningai pateikė šias dvi direktyvas kaip susijusias tarpusavyje, nes abi priemonės bus visiškai veiksmingos tik tada, kai bus priimta antroji direktyva. Todėl baigdamas norėčiau jūs paprašyti patvirtinti ne tik šį projektą, bet ir Europos viešųjų pirkimų gynybos srityje projektą, kuris bus pateiktas vėliau.

Heide Rühle, pranešėja. – (DE) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau pakartoti, kad ši direktyva reglamentuoja vidaus rinką, o ne užsienio politiką. Manau, tai labai svarbus aspektas. Užsienio politikos srityje mes paprastčiausiai neturėtume galimybės tokios direktyvos priimti: panašiais klausimais su Parlamentu tik tariamasi ir jis negali dalyvauti bendrai priimant sprendimą. Tačiau mes galime priimti bendrą sprendimą dėl direktyvos, kuri remiasi vidaus rinka, taip suteikdami skaidrumo iki šiol pernelyg ilgai šešėlyje buvusiam sektoriui.

Norėčiau tik atsakyti T. Pflügerui, kuris iškėlė klausimą dėl oligopolizacijos grėsmės. Ką turime šiuo metu? Turime Tarptautinę darbo organizaciją (angl. ILO), kurioje bendradarbiaudamos didžiosios valstybės tarpusavyje jau palengvino pervežimą. Dabar mes, vadovaudamiesi skaidrumo taisyklėmis, atidarome visą vidaus rinką, valstybėms narėms ir įmonėms palikdami šiuos įsipareigojimus. Taip iš tikrųjų naikiname oligopolizaciją, taigi jūsų argumentas niekinis.

Taip pat norėčiau atsakyti į klausimą, ką mes darome, kad užtikrintume, jog ši direktyva bus įgyvendinama, kitaip sakant, kaip priversime vykdyti jos nuostatas, ir ką darysime, jei bus vengiama jas vykdyti. Kalbant apie įgyvendinimą, Komisija reguliariai teiks Parlamentui pranešimus, kadangi visiems mums aišku, kad įžengėme į nežinomą teritoriją ir šį žingsnį turi palengvinti reguliarūs tikrinimai bei pasitikėjimo tarp valstybių narių kūrimas.

Visa tai nustatyta direktyvoje. Dėl pataisų mūsų komitetas reikalavo (manau, tai labai svarbu), kad jos būtų daromos tik pritarus Komisijai ir Parlamentui. Taigi išimčių gali būti tik tuomet, jeigu Parlamentas joms pritarė. Tai leidžia mums suderinti reguliavimo procedūrą su tikrinimu, aš manau, kad tai dar vienas svarbus žingsnis į priekį, nes būtent to mes ir norime siekti: sektoriaus standartizavimo, aiškių ir skaidrių taisyklių, suprantamumo ir geresnės kontrolės.

Man atrodo, kad galime viso to pasiekti remdamiesi vidaus rinka. Mums nepavyko to pasiekti remiantis kitais dalykais – tai reiškia, kad aš visiškai negaliu suprasti pagrindinės T. Pflügero kritikos.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsuojama bus 2008 m. gruodžio 16 d., antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis) <BRK>

Bogdan Golik (PSE), raštu. – (PL) Norėčiau išreikšti pritarimą pasiūlymui priimti Europos Parlamento direktyvą dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo (COM (2007) 0765).

Reikia pastebėti, kad ES valstybės narės nuolat neįtraukia su gynyba susijusių produktų siuntimo į Europos integracijos procesus, remdamosi skirtingu nacionaliniu reglamentavimu. Dėl to gynybos produktų rinkos liko uždaros, o tai neigiamai paveikė visas ES valstybes nares. Vis dėlto integracijos intensyvėjimas ir ginkluotės sektoriaus reformos procesai taip pat didina Europos saugumo ir gynybos politikos veiksmingumą.

Direktyvos dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo sąlygų supaprastinimo nuostatos turės teigiamą poveikį, nes, nustatius vienodus ir paprastesnius su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje principus, padidės procedūrų skaidrumas. Tai skatins saugumo ir tiekimo patikimumo didėjimą, didins Europos gynybos produktų pramonės konkurencingumą ir Europos Sąjungos valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą.

Įtikinama politika turi būti adekvačiai naudojama. Finansiniu ir operatyviniu požiūriu, su gynyba susijusių produktų siuntimo principų suvienijimas, kaip leidimų išdavimo sąlygų ir procedūrų supaprastinimo proceso dalis, yra pageidautinas. Aš pritariu direktyvos projektui, kuriame suderintos šios srities nacionalinės nuostatos. Tai žingsnis teisinga kryptimi. Ši direktyva padės atverti valstybių narių rinkas, sustiprinti ES ir trečiųjų šalių

prekybinius ryšius, taip pat suteiks galimybę mažosioms ir vidutinėms įmonėms bendradarbiauti Bendrijos vidaus rinkoje.

Daniel Strož (GUE/NGL), raštu. – (CS) Viena iš priežasčių, dėl kurios dauguma ES piliečių priešinasi vadinamajai Lisabonos sutarčiai, yra ta, kad ši sutartis labiau įtvirtina ir kartu stiprina ES militarizavimą, nei leidžia ES vystytis kaip visiškai taikiai organizacijai. Ypač Europos kairieji griežtai priešinasi ES militarizavimui. Pranešimas apie pasiūlymą priimti Europos Parlamento direktyvą dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo (A6-0410/2008) yra tipiškas ES militarizavimo pavyzdys. Prisdengiant tokiomis mandagiomis ir klaidinančiomis sąvokomis kaip „gynybos įranga“ ar „Europos gynybos produktų pramonė“, siekiama radikaliai sustiprinti prekybą ginklais bei gamybą ir supaprastinti jų reglamentavimą Europos Sąjungos teisės aktuose, visa tai pristatant kaip ekonominę naudą mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Tai nepriimtina tokiais svarbiais ir opiais sričiai. ES militarizavimas, įskaitant ginklų gamybą, yra kelias, kurio ES neabejojant reikėtų vengti.

18. Motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – M. Groote pranešimas (A6-0329/2008) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį („Euro IV“) ir dėl galimybės naudotis transporto priemonių remonto ir priežiūros informacija (COM(2007)0851 – C6-0007/2008 – 2007/0295(COD)).

Matthias Groote, pranešėjas. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary G. Verheugenai, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti pagalbiniais pranešimo rengėjams už puikų ir konstruktyvų bendradarbiavimą per teisinę procedūrą. Taip pat norėčiau padėkoti pirmininkaujantiems Prancūzijai už suteiktą galimybę šį teisinį procesą užbaigti kompromisu, kurio siekiant pirmininkaujanti šalis labai prisidėjo.

Rytoj Europos Parlamentas balsuos dėl kompromisinio paketo, susijusio su „Euro 6“ standarte pateikiamomis sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekio normomis. Naujos sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekio normos yra susijusios su teršalų mažinimu (ne su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis – kartais šie veiksniai maišomi).

„Euro 6“ yra svarbi priemonė, skirta Europos oro kokybei gerinti. „Euro 6“ standarte ypač sumažinti leidžiami kietųjų dalelių ir azoto oksidų kiekiai: vien tik dėl kietųjų dalelių Europoje prieš laiką mirė 348 tūkst. žmonių, todėl aš šiuo atveju tikėjau, kur kas griežtesnės ribinės vertės. Tą patį patvirtino ir techniniai tyrimai. Nepaisant to, rytdienos balsavimas ir visas paketas, kaip jau minėjau, yra geras kompromisas. Lyginant su dabartiniu išmetamųjų teršalų standartu „Euro 6“, kuris taikomas nuo 2008 m. spalio 1 d., vien tik išmetamas kietųjų dalelių kiekis būtų sumažintas 66 proc., o azoto oksidų – 80 proc. Azoto oksidai ypač pavojingi kūdikiams, vaikams ir pagyvenusiems žmonėms, nes naikina ozono sluoksnį.

Taip pat, naudodamasis proga, norėčiau paminėti įsigaliojimo datą. Mums pavyko nustatyti įsigaliojimo datą, todėl „Euro 6“ bus pradėtas taikyti anksčiau, taigi pagerės ir oro kokybė. Apskritai pasiekėme mus tenkinantį kompromisą: ši priemonė neabejotinai padės gerinti ir oro, ir gyvenimo kokybę.

Prieš dvejus metus, beveik tą pačią dieną, šiuose Rūmuose diskutavome ir priėmėme „Euro 5“ ir „Euro 6“ standartų nuostatas dėl lengvųjų automobilių išmetamų teršalų ribinių verčių. Rengiant įgyvendinimo priemones paaiškėjo, kad šiuo atžvilgiu būta atidėliojimo. Privalau dar kartą aiškiai pasakyti, kad tas pats negali nutikti šiame teisiniame procese: gamintojai turi turėti visą reikiamą informaciją, kuri būtų prieinama jiems patogiu metu. Todėl džiaugiuosi, kad Komisija dabar tikrai pareikš, kad įgyvendinimo priemonių galime tikėtis vėliausiai 2010 m. kovo pabaigoje, t. y. 2010 m. balandžio 1 d.

Per paskutinę plenarinę sesiją su G. Verheugenu diskutavome apie automobilių pramonės krizę. Anuomet pastebėjome, kad drastiškai sumažėjo komercinių automobilių sektoriuje parduodamų blokų skaičius. Džiugu, kad sugebėjome sukurti priemonę (šis teisės aktas dabar yra priešais jus), kuri leis valstybėms narėms teikti mokesčių lengvatas dar prieš įsigaliojant „Euro 6“ standartui. Tai, be abejo, pagyvins ekonomiką ir padės gerinti oro ir taip pat gyvenimo kokybę ir visų mūsų sveikatą.

Norėčiau dar kartą padėkoti dalyvavusiems šiame darbe. Tikiuosi neabejotinai įdomios diskusijos.

Günter Verheugen, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia leiskite man nuoširdžiai padėkoti pranešėjui M. Groote už pasiaukojamą darbą dėl pasiūlymo.

Reikia patvirtinti svarbų reglamentą, kuris rodo ryžtingą žingsnį visuotinai suderintų sąlygų, taikomų sunkiųjų transporto priemonių ir autobusų išmetamiems teršalams, įgyvendinimo link. Norėčiau pakalbėti apie kai kuriuos dalykus, paminėtus M. Groote, t. y. kad mes tai darome nepaprastai didelio Europos Sąjungos komercinių transporto priemonių rinkos nuosmukio aplinkybėmis, kadangi padėtis komercinių automobilių rinkoje yra kur kas blogesnė, nei lengvųjų automobilių. Visuomenė tą nelabai tepastebėjo, nes dauguma žmonių neperka sunkiųjų transporto priemonių. Nepaisant to, šios rinkos nuosmukis turi didžiulį ekonominių pasekmių, todėl tokia padėtis Komisijai kelia susirūpinimą. Šiomis aplinkybėmis svarbu suteikti gamintojams teisinio aiškumo ir nustatyti aiškų reglamentavimą, kad būtų aišku, ko tikėtis. Todėl dabar, kai „Euro V“ standartas iš esmės vos tik įsigaliojo, jau svarstome „Euro VI“ standartą.

Pasiūlymas dėl „Euro VI“ standarto buvo parengtas atsižvelgiant į programą „Švarus oras Europoje“ (angl. CAFE) ir strategiją oro taršos srityje. Pagal šią strategiją išmetamas teršalų kiekis ir toliau turi būti mažinamas kelių eismo srityje apskritai, taip pat konkrečiose srityse, kad ES pasiektų užsibrėžtą oro kokybės gerinimo tikslą. Mes norime kiek įmanoma mažinti teršalų poveikį žmonių sveikatai ir geriau saugoti aplinką apskritai.

Lyginant su „Euro V“ standartu, įsigaliojusiu šių metų spalio 1 d., „Euro VI“ standarte, kuris yra bendrosios strategijos dalis, nustatytos ribinės vertės apima dar mažesnę išmetamų suodžių dalelių ir azoto oksidų kiekį. Nustatyta išmetamų kietųjų dalelių kiekio ribinė vertė, t. y. iš variklio išmetamos ypač mažos kietosios dalelės, yra visiškai naujovė. Be to, nustatytos smulkesnės nuostatos, taikomos sunkiųjų transporto priemonių išmetamiems teršalams stebėti realiomis važiavimo sąlygomis ir dėl prieigos naudotis transporto priemonių remonto ir priežiūros informacija. Tai atitinka į reglamentus, taikomus lengvosios komercinėms transporto priemonėms, jau įtrauktas nuostatas.

Šį pasiūlymą svarbu priimti dar ir todėl, kad jis padės įgyvendinti keletą svarbių rekomendacijų, pateiktų iniciatyvoje „CARS 21“. Visų pirma „geresnė teisėkūra“: pasiūlyme atsižvelgta į susijusių asmenų padėtį, kuri buvo nustatyta internete tariantis su visuomene. Be to, techninės nuostatos pagrįstos ekonominės naudos analize, kuri remiasi tinkamai atliktu poveikio įvertinimu. Taip pat labai supaprastinti taikomi teisės aktai. Kadangi pasiūlymas skirtas visoms naujoms transporto priemonėms, ankstesni šeši teisės aktai bus panaikinti. Trečia, atliktas visuotinis suderinimas. Bus įdiegta nauja bandymų ir matavimo metodologija, kurią sukūrė Ženevoje veikianti Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisija (angl. UNECE), o kietųjų dalelių ir azoto oksidų ribinės vertės bus tokios pačios, kaip ir taikomos Jungtinėse Amerikos valstijose.

Glaudus bendradarbiavimas su Parlamentu, Taryba ir Komisija buvo esminis veiksnys, lėmęs derybų proceso sėkmę ir nepaprastai pasiteisinęs. Šiuo atžvilgiu ypač dėkoju pranešėjui. Komisijai džiugu, kad galės remti visas pranešėjo pateiktas kompromisines pataisas. Aš taip pat džiaugiuosi galėdamas padaryti pranešėjo pageidautą pareiškimą, kuris bus net truputį geresnis, nei prašė pranešėjas.

„Komisija pareiškia, kad techninės priemonės, kuriomis įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį („Euro VI“) ir dėl galimybės naudotis transporto priemonių remonto ir priežiūros informacija, iki 2009 m. gruodžio 31 d. bus perduotos Europos Parlamentui ir Tarybai pagal reguliavimo procedūrą su tikrinimu“.

Anja Weisgerber, *Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonės rengėja*. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjui M. Groote ir pagalbiniais pranešimo rengėjams už konstruktyvų bendradarbiavimą. Jie padėjo pasiekti susitarimą dėl labai techniškos bylos kaip pirmojo svarstymo etapo.

Kaip pranešimo pagalbinė rengėja, atstovaujanti Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijai, vis dar labai gerai atsimenu mūsų balsavimą dėl kietųjų dalelių direktyvos persvarstymo. Tuomet taip pat buvau pagalbinė pranešimo rengėja. Anuomet mums pavyko, ir Komisija pasirašė pareiškimą, kuriame ji įsipareigojo imtis priemonių kovojant su kietųjų dalelių išmetimu toje srityje, kurioje ir kyla ši problema. Naujasis „Euro VI“ standartas, reglamentuojantis sunkiąsias transporto priemones ir autobusus, yra viena iš priemonių, kurių buvo reikalaujama. Ji skirta kovai su kietųjų dalelių teršalais ten, kur jie atsiranda – kitaip tariant, kur susidaro kietosios dalelės. Taigi, lyginant su „Euro V“ standartu, naujasis „Euro VI“ standartas padės sumažinti dyzelinių sunkiųjų transporto priemonių ir autobusų išmetamą kietųjų dalelių kiekį 66 proc., o benzinaus kaip kurą naudojančių transporto priemonių išmetamą azoto oksidų (NO_x) kiekį – 80 proc.

Siekiant praktikoje įgyvendinti naujus ir drąsius teršalų standartus, priemonės, detalios nustatančios tikslas technines specifikacijas, turi būti paviešintos ankstyvajame etape. Dėl to, savaime suprantama, džiaugiuosi

Komisijos nario G. Veyheugeno ką tik padarytu pareiškimu, kuriame Komisija įsipareigojo labai greitai (daug greičiau, nei buvo planuota) pateikti Parlamentui ir Tarybai įgyvendinimo priemones.

Galimybę nepriklausomiems rinkos dalyviams naudotis transporto priemonių remonto ir priežiūros informacija laikau taip pat labai svarbia. Nepriklausomi rinkos dalyviai – tai nepriklausomos dirbtuvės, stebėjimo organizacijos ir skubios pagalbos kelyje tarnybos. Jei mes norime užtikrinti veiksmingą konkurenciją remonto darbų srityje, turi garantuoti šią galimybę. Šiame reglamente pavyko tai pasiekti. Tai naudinga konkurencijai, remonto darbų kainoms, kelių eismo saugai ir vartotojams.

Johannes Blokland, *Transporto ir turizmo komiteto nuomonės rengėjas*. – (NL) Pone pirmininke, kiek anksčiau šiais metais Transporto ir turizmo komiteto vardu parengiau nuomonę apie „Euro 6“ standartą. Krovinių pervežimo sunkiosiomis transporto priemonėmis sektorius jau kelis kartus per pastaruosius metus buvo verčiamas mažinti išmetamą kenksmingų medžiagų, tarp jų azoto oksidų ir kietųjų dalelių, kiekį. Pagal „Euro 6“ standartą galima pristesti papildomus reikalavimus varikliams.

Šiuo reglamentu svariai prisidedama prie oro kokybės, taigi ir prie visuomenės sveikatos gerinimo. Nepaprastai svarbu, kad naujieji taršos reikalavimai būtų pradėti taikyti kaip galima greičiau. Nereikia nė sakyti, kad pramonei prireiks laiko prisitaikyti prie pasikeitusios padėties. Reikėtų jai suteikti tiek laiko, kiek reikės.

Per diskusiją šiuo klausimu Parlamente patyriau kai ką nepaprasto. Transporto ir turizmo komitetas balsavo kur kas labiau atsižvelgdamas į aplinkos apsaugą nei Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas, pavyzdžiui, dėl duomenų kaupimo. Laimei, derybos galiausiai baigėsi išvada, kad teisės aktas turėtų įsigalioti anksčiau.

Norėčiau padėkoti M. Groote už pastangas, įdėtas siekiant šio tikslo, ir Komisijos nariui už pareiškimą.

Richard Seeber, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti savo kolegai M. Groote už šį pranešimą. Jis bendradarbiavo padėdamas atlikti šį darbą. Apskritai aplinkos apsaugos nederėtų aukoti ant ekonomikos krizės aukuro. Puiku, kad turime į ateitį orientuotą pranešimą, kuriame pateikti labai drąsūs tikslai: išmetamą kietųjų dalelių kiekį sumažinti 66 proc., o NO_x – 80 proc.

Kaip buvo sakyta, norėčiau Rūmams priminti, kad kelių eismas bendrąja prasme pamažu tampa Europos problema. Tai nuolat ir sparčiausiai didėjantis sektorius. Pagalvokite apie CO₂ keliamus sunkumus. Turime galimybę rytoj išsamiau padiskutuoti šiuo klausimu. Žinome, kad visų rūšių eismas didina teršalų kiekį, todėl manau, kad tikrai atėjo laikas Komisijai ne tik kruopščiai kurti drąsius tikslus atskirais klausimais, bet ir imtis spręsti bendrą eismo šiuolaikiniame pasaulyje klausimą.

Net jei ketiname turėti švarias sunkiąsias transporto priemones, kurios turi visas galimybes išmesti mažiau teršalų nei anksčiau, vis tiek lieka neatskiriama infrastruktūros ribos. Pažvelkite į mūsų greitkelius! Daugelyje valstybių narių jie taip perkrauti, kad ateityje jais nepravažiuos net pačios švariausios „Euro VI“ standartą atitinkančios transporto priemonės, net jei jais nevažinės didžiulis skaičius lengvųjų automobilių, dabar sudarančių eismo spūstis.

Taigi mums reikia platesnio mąstymo ir manau, kad turime nuodugnai tikrinti visą transportą apskritai. Teigiamas dalykas, kurį išvelgiu šiame pranešime, tai drąsūs tikslai, o kitas – realūs vertinimo metodai, kuriuos taip pat turėtų pateikti Komisija. Tirolyje padarėme atradimą, kad dabartiniai vertinimo metodai iš tiesų yra klaidingi, todėl praktikoje skirtumas tarp „Euro 0“ ir „Euro III“ ar „Euro IV“ standartus atitinkančių sunkiųjų transporto priemonių yra labai menkas.

Taip pat manau, kad labai teigiamas dalykas yra galimybės naudotis remonto informacija užtikrinimas. Manau, kad ypač piliečiams tai svarbus argumentas palaikyti šią bylą, nes tai reikš, kad visiems piliečiams bus suteikta galimybė laisvai rinktis remonto dirbtuves.

Silvia-Adriana Țicău, *PSE frakcijos vardu*. – (RO) Norėčiau padėkoti pranešėjui M. Groote. Komisija pasiūlė slėginio uždegimo variklių išmetamą kietųjų dalelių kiekį sumažinti 60 proc., o azoto oksidų – 80 proc. Norėdami to pasiekti, turime įdiegti dyzelinių variklių filtrus arba perdirbti išmetamąsias dujas įdiegiant selektyvinius išmetamųjų dujų valymo įrenginius su katalizatoriais.

Komisijos pasiūlymas taip pat susijęs su kibirkštinio uždegimo varikliais ir jam nustatyti reikalavimai dėl bendros išmetamų teršalų ir vidaus diagnostinių sistemų bandymų ir vertinimo metodologijos, suderintos pasauliniu lygmeniu, įdiegimo. Šios sistemos svarbios kontroliuojant veikiančių transporto priemonių išmetamą teršalų kiekį. Galimybė anksčiau nustatyti azoto oksido ribines vertes leidžia automobilių gamintojams Europos lygmeniu kurti ilgalaikius planus.

Pritariu valstybėms narėms suteiktai galimybei taikyti finansines lengvatas naujai rinkoje atsiradusioms transporto priemonėms, atitinkančioms šio reglamento sąlygas, įsigyti. Ypač kovos su klimato kaita ir ekonomikos krize aplinkybėmis tokios lengvatos paskatins gaminti efektyviai energiją naudojančius ir aplinkai mažiau kenkiančius automobilius. Dėkoju.

Holger Krahmer, *ALDE frakcijos vardu.* – (DE) Pone pirmininke, jeigu mes rytoj priimsime „Euro VI“ standartą, reglamentuojantį sunkiasias transporto priemones, pasiūlysiu pagal gerą paprotį. Ne taip seniai per šį teisinio derinimo laikotarpį balsavome dėl „Euro 5“ ir „Euro 6“ standartų, reglamentuojančių lengvuosius automobilius, taigi dabar tęsiame išmetamųjų dujų standartų įgyvendinimo Europoje sėkmės istoriją (šiandien – sunkiųjų transporto priemonių atžvilgiu). Norėčiau ypač padėkoti pranešėjui M. Groote, su kuriuo kartą jau teko labai sėkmingai padirbėti. Dabar ir vėl kartu sėkmingai pateikėme svarstyti teisės aktą, užtikrinanti pramonės atstovams aiškų planavimą ir, savaime suprantama, pagrįstą aplinkos apsaugą.

Susitarimas su Taryba ir Komisija padėjo parengti perspektyvų teisės aktą. Sunkiųjų transporto priemonių išmetamosiose dujose esančių teršalų ribinės vertės pateiktos drąsiai, o planas sugriežtintas. Naujos ribinės vertės įsigalios anksčiau, nei iš pradžių siūlė Komisija. Jų įgyvendinimas bus svarus indėlis į aplinkos ir Europos piliečių sveikatos apsaugą, nedarantis didelio poveikio automobilių gamintojams. Priešingai, nei buvo siūlyta Komisijos, šis reglamentas numatytas įgyvendinti beveik per metus, atsižvelgiant į gamintojų produktų cikliškumą ir galutinius planavimo terminus.

Džiaugiuosi, kad Komisija pasimokė iš praeities klaidų ir nustatė galutinį komitologijos ir įgyvendinimo priemonių pateikimo terminą. Tikiuosi, tai padės išvengti vėlavimo, kaip buvo įgyvendinant „Euro 5“ standartą dėl lengvųjų automobilių.

Pasiūlyme pateikti išmetamųjų teršalų mažinto kiekio skaičiai įspūdingi: 66 proc. mažiau suodžių ir 80 proc. mažiau azoto oksidų. Siekdami numatyti išmetamo teršalų kiekio mažinimo lygį, gamintojai dirba, atsižvelgdami į techniškai įmanomą ribą. Nors bet kada galima vėl stengtis tobulinti, kiek tai maksimaliai įmanoma (šiuo atžvilgiu tvirtai tikiu Europos gamintojų kūrybiškumu ir išradingumu), vis labiau artėjant prie nulinio lygio, tačiau dėl to nuolat didėja technologijos savikaina. Šiomis aplinkybėmis vis didesnės reikšmės turi keliais važinėjančių automobilių atnaujinimo svarba. Teršalais besispjaudantys seni kledarai, neatitinkantys taikomų standartų, ne ilgiau kaip per metus turi būti išimti kaip netinkami naudoti. Tai padėtų daug greičiau ir lengviau pagerinti išmetamųjų teršalų balansą, nei brangus variklių reguliavimas.

Leopold Józef Rutowicz, *UEN frakcijos vardu.* – (PL) Pone pirmininke, M. Groote pranešimas apie pasiūlymą priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į sunkiųjų transporto priemonių išmetamųjų teršalų kiekį yra labai svarbus ir aplinkos, ir piliečių sveikatos apsaugos sumetimais.

Jame nustatytas įpareigojimas sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį tiek, kad būtų priartėta prie „Euro VI“ standarto nustatyto lygio dėl jau naudojamų transporto priemonių ir variklių. Tai reiškia, kad remonto dirbtuvėms, reguliuojančioms variklius, reikia sudaryti galimybę naudotis technine informacija ir reglamentais. Dirbtuvės turi įsigyti reikiamą įrangą, kurią naudojant įvertinamas užvesto variklio veikimas. Direktyvos įgyvendinimas reikalauja nepriklausomos priežiūros sistemos, kuri padėtų užtikrinti, kad transporto priemonės bus sureguliuotos pagal nustatytus reikalavimus. Tokios sistemos įdiegimas reikalauja laiko ir lėšų, kurių surasti dabartiniu sunkmečiu nelengva.

Aš pritariu pateiktoms Komisijos nuomonės pataisoms. Norėčiau padėkoti pranešėjui už atliktą darbą rengiant dokumentą. Mes palaikome pranešimą.

Urszula Krupa, *IND/DEM frakcijos vardu.* – (PL) Pone pirmininke, pasiūlymu dėl reglamento dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į sunkiųjų transporto priemonių išmetamųjų teršalų kiekį siekiama nustatyti variklių konstrukcijos principus, taip užtikrinant aukštą aplinkos apsaugos lygį. Iš tiesų pasiūlyti Europos Sąjungos standartai paprasčiausiai išstums mažąsias ir vidutines įmones, gaminančias variklius, iš Europos rinkos. Be to, naujieji varikliai turės naudoti alternatyvius degalus, o gamintojai bus įpareigoti reikiamai sureguliuoti visas parduodamas, užregistruojamas ar pateikiamas į rinką transporto priemones. Visa įranga, kuria matuojami išmetami teršalai, taip pat turės būti sureguliuota. Tik didelės pervežimo įmonės galės susidoroti su tokio masto mokslinių tyrimų ir organizaciniais reikalavimais.

Nuo 2014 m. spalio 1 d. nacionalinės valdžios institucijos nebepriims naujų transporto priemonių, kurios neatitiks reglamento nuostatų, atitikties sertifikatų. Panašu, kad Lenkijoje, daugelis didelių pervežimo įmonių ar variklių gamintojų, pavyzdžiui, „Andoria“, paprasčiausiai liausis egzistavę. Europos Sąjungos siekis, kad

teisės aktai visose valstybėse narėse gintų visų jų interesus, tėra mitas. Akivaizdu, kad silpnėsių ir sunkiau besiverčiančių įmonių pašalinimas bus naudingas didelėms korporacijoms, ypač Vokietijoje.

Jau aišku, kad dauguma energetikos ir klimato kaitos paketo dokumentų remiantis tvarios plėtros principais iš tiesų gali užtikrinti sanglaudą ir ekonominę plėtrą tik didelėms ir turtingoms šalims bei įmonėms. Tačiau Lenkijos mokslininkai apskaičiavo, kad priemonių paketo įgyvendinimas atsieis mažiausiai 500 mlrd. PLN. Būtinybė keisti pervežimams naudojamas transporto priemonės lems ekonomikos žlugimą ir milžinišką maisto produktų kainų didėjimą. Dėl to bus nuskurdinta visuomenė.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Pone pirmininke, per šią Parlamento kadenciją mes išleidžiame kitą reglamentą, kuris iš esmės užbaigs su transportu ir pervežimo būdais poveikio aplinkai atžvilgiu bei oro kokybės apsauga susijusių reglamentų ciklą. Tai buvo milžiniškas sumanymas, kurio įgyvendinimas šiuo dokumentu baigiamas.

Vadinkime daiktus tikraisiais vardais. Europa iš tiesų gina gamtą ir aplinką, tačiau tai turi savo kainą, kurią teks sumokėti. Žinoma, įtrauktos didelės ekonominės pastangos, nors galbūt ne tokios didelės, kaip minėjo ankstesnis kalbėtojas. Transporto priemonių savininkų ekonominių pastangų reikalaujama jau dabar, kai transporto sektorius išgyvena didžiulę finansų krizę. Mažesnis transporto priemonių pirkimas būtų sprendimas, tačiau dėl sumažėjusios paklausos gali nukentėti gamintojai. Finansinis skatinimas reikalingas, jeigu norime, kad būtų pasiektas reglamente užsibrėžtas tikslas ir reglamentas būtų taikomas tam tikslui, kuriam buvo sukurtas. Tai reiškia, kad turi būti sudaryta galimybė parduoti ir pirkti naujos kartos transporto priemonės. Manau, kad šis klausimas yra esminė mums pateikto dokumento dalis.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Aišku, kad ne tik lengvieji automobiliai, bet ir sunkiosios transporto priemonės privalo turėti šiuolaikines sistemas, užtikrinančias išmetamo anglies monoksido ir azoto oksidų kiekio sumažinimą 80 proc., o kietųjų dalelių – 60 proc. Kadangi tokiems automobiliams Europoje nustatytas keitimo rodiklis siekia apie 10 metų, norėčiau paraginti Komisiją pasiūlyti reglamentą, kuris leistų ir senesnėse transporto priemonėse įrengti šiuolaikines išmetamų teršalų kontrolės sistemas. To nepadarius „Euro VI“ standartas nepadės akivaizdžiai pagerinti oro kokybės.

Aš visiškai palaikau reikalavimą, kad Komisija skatintų tarptautinių (taigi ne vien Europos) teisės aktų, reglamentuojančių visas motorines transporto priemones, o ne vien tik krovininius automobilius, suderinimą. Šis klausimas apima ne tik mūsų planetos oro kokybę, bet ir, savaime suprantama, Europos konkurencingumą. Dėl to norėčiau taip pat pabrėžti poreikį per kitus penkerius metus nekeisti išmetamų teršalų standarto.

Malcolm Harbour (PPE-DE). - Pone pirmininke, norėčiau padėkoti M. Groote ir ypač savo kolegei A. Weisgerber, kuri buvo Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonės rengėja.

Šį vakarą niekas nepaminėjo vieno dalyko, kurį norėčiau įtraukti į darbotvarkę: tai faktas, kad Europos gamintojai dominuoja sunkiųjų komercinių transporto priemonių pasaulio rinkoje. Šis pasiūlymas yra nepaprastai svarbus, nes nutiesia kelią pasauliniam sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų standartui. Tai svarbu todėl, kad, priešingai nei lengvieji automobiliai, sunkiosios transporto priemonės gaminamos mažais kiekiais ir yra labai sudėtingos.

Pasaulio rinkoje dalyvaujantys gamintojai gali mobilizuoti atsargas ir imtis tobulinti, kad pagamintų pasaulinės reikšmės krovininio automobilio variklį. Neseniai lankiausi tokioje kompanijoje ir galiu pasakyti, kad ji ketina investuoti 1 mlrd. EUR į pasaulinės svarbos krovininių automobilių variklių kūrimą.

Mūsų siūlomas reglamentavimas turi tai skatinti, todėl taip pat norime, kad Komisija užtikrintų, kad šis reglamentas, kuris yra šiandien pateikto priemonių paketo dalis, taptų pasauliniu.

Matthias Groote, pranešėjas. – (DE) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti kolegoms parlamentarams už įdomią diskusiją. Visų pirma norėčiau padėkoti Komisijai, kuriai atstovauja jos narys G. Verheugen, už šiandien Rūmuose perskaitytą pareiškimą apie įgyvendinimo priemones. Šis klausimas iš tikrųjų tapo tam tikru rūpesčiu ir nemalonumu. Buvo naudinga jį dar kartą išnagrinėti viešai.

Daug narių kalbėjo apie tai, kaip aplinkos standartai padidintų arba neabejotinai padidins pardavimą, nes dabar šis specifinis pramonės sektorius išgyvena sunkmetį. U. Krupa papasakojo, kaip klimato ir energetikos priemonių paketas bei šis teisės aktas išstums mažus gamintojus iš rinkos ir juos sunaikins. Nematau nieko panašaus, kadangi „Euro“ standarto „Euro“ išmetamųjų dujų standarto įgyvendinimas buvo sėkmingas, o technikos naujovės visada skatino rinką ir ragino vartotojus pirkti naujas transporto priemones.

Z. Roithová minėjo modifikavimą. Modifikavimas yra naudingas, tačiau reikalauja suderinto proceso, todėl dar kartą raginu Komisiją tai padaryti. Jeigu transporto priemonėse įrengsime dyzelino kietųjų dalelių filtrus, galiausiai jos pradės išskirti daugiau azoto oksido, todėl, turint tai omenyje, reikia protingai suderinti šiuos du veiksnius ir nustatyti vienodą modifikavimo procesų reglamentavimą.

Kitais metais bus labai svarbu ką nors šiuo atžvilgiu jau turėti, tuomet sieksime vienodo standarto ir šioje srityje. Šitaip ne tik būtų diegiamos aplinkai ypač palankios naujos technologijos naujose transporto priemonėse, bet taip pat būtų nustatytos ir vienodos standartizuotos procedūros naudotoms transporto priemonėms.

Dar kartą dėkoju visiems, prisidėjusiems prie darbo ir dalyvavusiems diskusijoje. Tik jūsų dėka rytoj galėsime užbaigti šį teisinį procesą panašu jau per pirmąjį svarstymą. Ir pramonei, ir visiems europiečiams bus suteikta daugiau aiškumo rengiant planus ir žinojimo, kas laukia ateityje. Už tai dar kartą nuoširdžiai dėkoju!

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsuojama bus 2008 m. gruodžio 16 d., antradienį. <BRK>

19. Europos regioninės plėtros, Europos socialinis fondas ir Sanglaudos fondas (projektai, iš kurių gaunamos pajamos) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Stavroso Arnaoutakiso pranešimas (A6-0477/2008) Regioninės plėtros komiteto vardu apie pasiūlymą priimti Tarybos reglamentą (EB), iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, susijusias su projektais, iš kurių gaunama pajamų (13874/2008 – C6-0387/2008 – 2008/0186(AVC)).

Stavros Arnaoutakis, pranešėjas. – (EL) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, į bendrąjį Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006 įtrauktose naujose finansų valdymo taisyklėse pateikiamos nuostatos dėl fondų finansinių indėlių ir ypač dėl projektų, iš kurių gaunamos pajamos (55 straipsnis) ir kurie, kilus aiškiai per didelio finansavimo pavojui, reikalauja imtis ypatingų priemonių, kad, apskaičiuojant didžiausią Bendrijos finansavimo dalį, būtų atsižvelgta į pajamas. Todėl reikia apibrėžti iš tokių projektų gaunamų pajamų skaičiavimo metodą. Ankstesniu laikotarpiu, 2000–2006 m., šis principas praktikoje buvo taikomas pagal vadinamąjį vienodo tarifo metodą. Naujo planavimo laikotarpiu pagal Tarybos patvirtintą Komisijos pasiūlymą, apskaičiuojant projektams, iš kurių gaunama pajamų, skiriamą Bendrijos finansavimą, laikomasi tikslesnio ir griežtesnio požiūrio. Šis naujasis požiūris grindžiamas didžiausius reikalavimus atitinkančių išlaidų apskaičiavimu, o ne bendro finansavimo vienodo dydžio mažinimu. Pagal 55 straipsnį 2007–2013 m. projektas, iš kurio gaunama pajamų, reiškia bet kokią veiksmą, susijusį su investicijomis į infrastruktūrą, už kurios naudojimą naudotojai tiesiogiai moka mokesčius, arba veiksmą, susijusį su žemės ar pastatų pardavimu arba nuoma, arba kitu mokamų paslaugų teikimu. Taigi svarbus skirtumas tas, kad pagal [...] skirsnio apibrėžtį nauju laikotarpiu 55 straipsnio nuostatos yra taikomos dideliu skaičiumi projektų, priskiriamų tiems projektams, iš kurių gaunama pajamų, o ne vien tik investicijų į infrastruktūrą projektams, iš kurių gaunamos didelės grynosios pajamos, kaip tai buvo daroma 2000–2006 m.

Pagal neoficialios valstybių narių konsultacijos su Europos Komisija išvadą 55 straipsnio nuostatos yra visiškai netinkamos projektams, kurie finansuojami bendrai su Europos socialiniu fondu, kuris dažniau finansuoja nematerialius veiksmus, nei infrastruktūros projektus. Tas pats taikytina ir mažesniems projektams, kurių įgyvendinimas finansuojamas kartu su Europos regioninės plėtros fondu ir Sanglaudos fondu. Šiems projektams taikomos stebėjimo taisyklės, kurių būtina laikytis (pvz., tai, kad pajamų iš projekto galima gauti praėjus trejiems metams po veiksmų programos pabaigos), yra administracinės kliūtys, neproporcingos tikėtinoms pajamoms, todėl kelia rimtą pavojų įgyvendinant programą. Todėl pasitarusi su valstybėmis narėmis Komisija pamanė, kad reikėtų siekti Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 pataisos, kuri apsiribotų tik 55 straipsnio 5 dalies pataisa ir būtų susijusi su šiais dviem klausimais: išimties iš 55 straipsnio nuostatų taikymu veiksams, finansuojamiems kartu su Europos socialiniu fondu, ir mažiausios ribos, t. y. 1 mln. EUR, nustatymu (jos nesiekiantiems projektams, kuriems skiriama lėšų iš Europos regioninės plėtros arba Sanglaudos fondo, nereikės laikytis 55 straipsnio nuostatų, susijusių su didžiausius reikalavimus atitinkančių išlaidų apskaičiavimu ir su stebėjimu). Kitos 55 straipsnio nuostatos nepakeistos.

Be to, kadangi visu planavimo laikotarpiu svarbu užtikrinti bendrą projekto įgyvendinimo taisyklių taikymą, į reglamentą buvo įtraukta išlyga dėl atgalinio galiojimo, todėl persvarstyta nuostata taikoma nuo 2006 m. rugpjūčio 1 d. Pagal proporcingumo principą apribojus administracines kliūtis, šia technine pataisa bus supaprastintas projektų, iš kurių gaunamos pajamos, valdymas.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys* – (CS) Pone pirmininke, ponios ir ponai, lapkričio 15 d. Komisija patvirtino persvarstyto Sanglaudos fondo reglamento 55 straipsnio projektą, kuris susijęs su projektu, iš kurių gaunama pajamų, sąlygomis sanglaudos politikos programos atžvilgiu. Pataisa padaryta siekiant supaprastinti administracines procedūras. Pirmas aktualus veiksmas, atliktas vadovaujantis 55 straipsniu, parodė, kad veiksmingam įgyvendinimui kyla didelių sunkumų. Šie sunkumai, apie kuriuos buvo pranešta valstybės narėms, patvirtino procedūrų, pagal kurias nustatoma didžiausia reikalavimus atitinkanti vadinamosios finansavimo spragos suma, proporcingo taikymo ir projektų stebėjimo trūkumą.

Šio reglamento pataisos tikslas yra visus veiksmus, kurie finansuojami kartu su Europos socialiniu fondu, ir mažus projektus, kurių bendros išlaidos nesiekia 1 mln. EUR ir kurie finansuojami kartu su Europos regioninės plėtros arba Sanglaudos fondu, atleisti nuo 55 straipsnio nuostatų. Sprendimas nustatyti 1 mln. EUR viršutinę ribą buvo priimtas atlikus preliminarų tyrimą. Juo siekta išlaikyti bendrą 55 straipsnio pobūdį.

Mes tikimės, kad supaprastinimas, kuris yra *de minimis* išlygos forma, padės pagreitinti lėšų administravimą skiriant jas valstybės narėms ir jų regionams, ypač pačių naujausių veiksmų mokslinių tyrimų ir paramos atsinaujinantiems energijos šaltiniams atžvilgiu.

Nepaisant visko, buvo svarbu išvengti teisinio neaiškumo, dėl kurio be reikalo vėluotų lėšų išmokėjimo procesas. Dėl neaiškumo projektų vadovai būtų galėję nutraukti veiksmų programų vykdymą, o to reikia vengti visais įmanomais būdais.

Šiuo atžvilgiu Komisija nusprendė pasiūlyti tik vieną techninio pobūdžio pakeitimą. Šis sprendimas buvo sėkmingas, kadangi dėl Tarybos ir Regioninės plėtros bei Užimtumo komitetų pastangų persvarstymo procesas užtruko tik tris mėnesius. Norėčiau Komisijos vardu nuoširdžiai padėkoti pranešėjui S. Arnaoutakisui. Dėkoju jums už konstruktyvų bendradarbiavimą ir tikiuosi Europos Parlamento pritarimo, kad iki metų pabaigos persvarstymas būtų baigtas. Tai leistų valdymo institucijoms tęsti pradėtą darbą, į kurį buvo orientuotas reglamento supaprastinimo tikslas.

55 straipsnio persvarstymas taip pat leido bendradarbiaujant su Regioninės politikos generaliniu direktoratu ir Užimtumo generaliniu direktoratu įsitikinti atliekamo darbo, gerinančio politinę sanglaudą, kokybę. Bendradarbiavimas niekada nebuvo nutrūkęs. Tai įrodo faktas, kad, rengdami pasiūlymą dėl trijų naujų esminių struktūrinių fondų reglamento pataisų, Europos ekonomikos atkūrimo plano atžvilgiu mes suvienijome jėgas su Komisijos nare Danuta Hübner. Dėl šių pataisų taip pat bus diskutuojama.

Jan Olbrycht, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (PL) Pone pirmininke, mums pateiktas iš esmės labai glaustas reglamentas. Tačiau jo reikšmė itin didelė. Šio reglamento reikšmė susijusi su pataisos aplinkybėmis.

Visų pirma, šia pataisa Europos institucijos įrodė galinčios lanksčiai reaguoti į sunkumus, kylančius įgyvendinant konkrečią politiką. Pasirengimas nuoširdžiai supaprastinti ir palengvinti lėšų gavėjams taikomas procedūras rodo, kad Europos Komisija kartu su Taryba yra tikrai pasirengusi nuostatus suderinti su dominuojančiomis sąlygomis.

Antra, šis Reglamentas yra neeilinis jau vien dėl to, kad buvo pataisytas planavimo laikotarpis. Tai labai svarbu, nes tai ne galutinis pakeitimas ir diskusijos dėl reglamento pataisos pobūdžio bus itin reikšmingos rengiant priemonių, susijusių su krize, paketą.

Trečia, Europos Komisija keletą kartų buvo kritikuojama dėl lėšų asignavimo stebėjimo būdo. Didžioji dalis Audito Rūmų kritikos buvo susijusi su sudėtingomis procedūromis.

Šiandienos Reglamente nurodyta, kad, norint pagerinti efektyvumą ir įrodyti, kad Europa sugeba greitai ir veiksmingai skirstyti lėšas, reikia imtis drąsių ir ryžtingų veiksmų.

Jean Marie Beaupuy, *ALDE frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, kaip mano kolega J. Olbrycht ką tik minėjo, mes tikimės, kad šis supaprastinimas – ne paskutinis. Be abejo, artėjančios Kalėdos skatina mus daryti pažangą ir nudžiuginti europiečius šia dovana.

Vis dėlto, kaip J. Olbrycht ką tik pasakė, mes visų pirma tikimės, kad tokio pobūdžio dovana bus ne paskutinė. Per kitą kovą turėsime paskelbti verdiktą ekonomikos atkūrimo planui, todėl esant dabartinei finansų krizei reikia daugiau našių iniciatyvų, padėsiančių Europai atsigausti.

Projektai, dėl kurių balsuosime kovo mėn., mus įtikino, kad Komisija mums pasiūlys naujų supaprastinimo priemonių, ypač susijusių su „nedideliais rinkos dalyviais“, t. y. mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis. Tai

gyvybiškai svarbu, nes, jeigu politika, dėl kurios diskutuojame ir kurią rengėme ne vieną mėnesį ar ne vienerius metus, bus tikrai veiksminga, jai nesutrukdys jokie nerimą keliantys administraciniai aspektai.

Komisijos nary, jūs ką tik pabrėžėte, kad šis puikus darbas buvo atliktas kartu su Parlamento Regioninės plėtros komitetu. Jūs žinote, kad mes, Parlamento nariai, mielai dirbame su Komisija. Todėl darsyk norėčiau pabrėžti, kad ateinančiais metais tikimės labai ryžtingos pažangos paprastinimo srityje.

Vis dėlto mes norime, kad Europos lygmeniu per jus, Komisijos narius, valstybės narės prisiimtų joms priklausančią dalį atsakomybės už greta mūsų atliekamą darbą. Visi puikiai žinome, kad Europos regioninės plėtros ir Europos socialinio fondų, taip pat bendrosios žemės ūkio politikos (angl. CAP) fondo ir kitų lygmeniu būtent valstybės narės dar labiau apsunkina ir taip painų Europos administravimą.

Tikimės, kad mūsų veiksmai ir šio vakaro diskusijos padės ne tik įgyvendinti Europos Sąjungos iniciatyvą ES lygmeniu, bet taip pat leis mus išgirsti valstybių narių lygmeniu, o valstybės narės taip pat imsis veiksmų, paprastinančių procedūras.

Mieczysław Edmund Janowski, UEN frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, Europos Parlamento rezoliucija, dėl kurios šiandien diskutuojame, iš esmės yra formalus ir techninio pobūdžio. Nepaisant to, ji susijusi su svarbiu Europos Sąjungos paramos klausimu. Pateiktas reglamentas susijęs su Tarybos reglamento, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, 55 straipsniu. Dabartinė 5 skirsnio formuluotė, kurioje kalbama apie 200 tūkst. EUR sumą, kaip apie didžiausią išlaidų sumą, kuriai taikoma priežiūros tvarka, pakeista tekstu, pagal kurį nuostatos, susijusios su projektais, iš kurių gaunamos pajamos, bus taikomos tik iš Europos regioninės plėtros arba Sanglaudos fondo finansuojamiems veiksams, kurių išlaidos neviršija 1 mln. EUR.

Turėdamas tai omenyje, norėčiau užduoti tokį klausimą: ar nurodyta suma adekvati? Ar ji ne per didelė, o gal per maža? Esu įsitikinęs, kad tai gali būti būdas išvengti nereikalingų biurokratinių kliūčių, su kuriomis susiduriama norint įgyvendinti tam tikrus nedidelius veiksmus. Tai turėtų skatinti veiksmingesnį projektų valdymą, į kurį dažnai įtraukiamos vietos valdžios institucijos ir kuris susijęs su aplinkos apsauga, pavyzdžiui, naujovių ir energetikos srityje. Pavyzdžiui, Lenkijoje yra daugiau kaip šimtas skirtingo pobūdžio institucijų, tvarkančių Europos Sąjungos lėšų naudojimą. Veiksmingas šios paramos naudojimas priklauso nuo tokių institucijų veiksmų efektyvumo.

Taip pat tikiu, kad šios iniciatyvos įgyvendinimas padės ateityje toliau paprastinti procedūras – tą pažymėjo ir Komisijos narys. Sąjungos už tautų Europą frakcijos vardu norėčiau padėkoti už kūrybišką požiūrį į nuostatas, leidžiančias kiek galima racionaliau naudoti Europos Sąjungos lėšas.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Pone pirmininke, Komisijos nary, S. Arnaoutakis pasiūlymas aiškiai rodo, kad paprastinimas yra įmanomas – Parlamentas – patikrino daugeliu atvejų. Be to, projektų įgyvendinimas valstybėse narėse dažnai užtrunka labai ilgai, todėl Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija šį pasiūlymą laiko puikiu veiksmingo supaprastinimo pavyzdžiu.

Šįkart pokyčių troško valstybės narės ir Komisija, tačiau galima padaryti dar daugiau. Aš sužinojau, kad Regionų komitete buvo paskirta regionų ir miestų darbo grupė, kurios tikslas – nustatyti ir šalinti tokias kliūtis, ir kuri ketina teikti pasiūlymus šiam tikslui pasiekti. Manau, kad iš tiesų turėtume pasinaudoti tikrąja patirtimi ir 2009 m. tęsti pokyčių įgyvendinimą.

Be to, Komisija pateikė visą priemonių paketą, į kurį įtrauktas ir ekonomikos atkūrimo planas – tai, be kita ko, padės greičiau pasinaudoti lėšomis. Šią savaitę Parlamente mes diskutuosime dėl Juttos Haug pranešimo dėl biudžeto, kuriame reiškiamas noras šia kryptimi toliau dirbti ir pradėti greičiau tirti kitus su priežiūra ir valdymu susijusius aspektus.

Galiausiai norėčiau paliesti klausimą, kurį jau iškėlė J. M. Beaupuy. Valstybės narės gali labai daug padaryti, pavyzdžiui, pateikti finansų valdymo pareiškimą arba prisiimti politinę atsakomybę už lėšų naudojimą. Todėl mes rezoliucijoje galėtume dar labiau supaprastinti procedūras. Paprastiems žmonėms labai reikia pokyčių. Žinoma, atsižvelgdami į kitąmet vyksiančius rinkimus, turėtume sakyti, kad Europa daro gerus darbus, tačiau šie darbai turėtų būti atliekami tinkamai. Valstybių narių pareiškimas būtų žingsnis šia kryptimi.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Reglamentų, darančių poveikį ES lėšų naudojimui, tikslas yra užtikrinti, kad šios lėšos būtų skiriamos pačiai tinkamiausiai sričiai ir naudojamos pačiu geriausiu būdu. Kitaip tariant, lėšas reikia ne švaistyti, bet naudoti geroms investicijoms, iš kurių būtų galima gauti pajamų. Vis dėlto šiuo tikslu mes dažnai reglamentais sukuriame tokią biurokratinę sistemą, kad ji tampa kliūtimi veiksmingam lėšų naudojimui ir be reikalo trukdo ir įmonėms, ir administruojančioms įstaigoms.

Reglamentų, leidžiančių gauti pajamų, supaprastinimas duoda dvejopą naudą. Daugiau mažųjų ir vidutinių įmonių gali pasinaudoti ES fondų parama skatinant ekonomiką, o administruojančios įstaigos gali greičiau ir paprasčiau nustatyti, ar lėšos naudojamos tinkamai. Privalome pasitikėti savo įmonininkais, dėl kurių ekonomika ir veikia. Iš krizės išsikopstysime tik tada, kai susivienysime ir padėsime vieni kitiems. Aš palaikau pasiūlymą ir kartu prašau Komisijos dirbti ta pačia kryptimi, iš paramos programos šalinant nereikalingas administracines kliūtis. Nuoširdžiai tikiuosi, kad šią įžanginę programą lydės panašios pagrįstos iniciatyvos.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau atkreipti dėmesį į keturis klausimus, paliestus diskutuojant dėl Tarybos reglamentų, susijusių su struktūriniais fondais, pataisų.

Pirmiausia teisinės nuostatos, kurių reikia laikytis, norint gauti Europos regioninės plėtros, Sanglaudos ir Europos socialinio fondų paramą, dažnai yra tokios sudėtingos, kad potencialius lėšų gavėjus atbaido nuo kreipimosi į fondą. Minėtos teisinės nuostatos taip pat gali kliudyti projekto įgyvendinimui ir sąsakai.

Antra, dėl tos priežasties Europos Komisija visiškai pagrįstai pateikė pasiūlymą iš dalies pakeisti Reglamento 55 straipsnį. Vienas iš pataisos padarinių būtų projektų, iš kurių gaunama pajamų ir kurie finansuojami iš Sanglaudos fondo, pašalinimas iš 55 straipsnio taikymo srities. Toks pokytis palengvintų, pavyzdžiui, tokių veiksmų, kaip projektų, orientuotų į visuomenės įtraukimą ar į priežiūros paslaugų teikimą, įgyvendinimą.

Trečia, būtų apribotas Reglamento 5 straipsnio taikymas mažiems projektams, finansuojamiems kartu su Europos regioninės plėtros ir Sanglaudos fondais, didžiausius reikalavimus atitinkančių išlaidų sumos apskaičiavimo ir šių projektų priežiūros atžvilgiu. Be to, visos šios priemonės būtų taikomos atgaline tvarka, t. y. nuo 2006 m. rugpjūčio 1 d.

Ketvirta, visi šie pasiūlymai yra geri pavyzdžiai, kaip gali būti veiksmingai supaprastintos struktūrinių fondų nuostatos, struktūrinius fondus padarant efektyvesnius. Mano nuomone, taip ne tik ginami lėšų gavėjų interesai – tai naudinga visiems Europos Sąjungos piliečiams.

Jan Březina (PPE-DE). – (CS) Mūsų svarstomame projekte sprendžiamas projektų, iš kurių gaunama pajamų, klausimas. Šis klausimas tiesiogiai susijęs su daugybe asmenų, kurie gauna lėšų iš Europos regioninės plėtros ir Europos socialinio fondų. Dabartiniai teisiniai susitarimai tapo didelių administracinių kliūčių ir teisinio neaiškumo priežastimi, nes ištisus trejus metus po veiksmų programos užbaigimo leidžiama atskaityti gautas pajamas. Jeigu pajamos viršija nustatytą minimalią ribą, kyla pavojus, kad pareiškėjas galų gale valstybė) turės šias lėšas grąžinti.

Esu įsitikinęs, kad toks nelankstus požiūris netinkamas, ypač mažų projektų ir projektų, finansuojamų iš Europos socialinio fondo lėšų, atžvilgiu. Ypač antrosios kategorijos projektams neskiriama jokių komercinio pobūdžio pajamų. Pajamas sudaro tik administraciniai ir kiti mokesčiai, kuriuos surenka vietos valdžios institucijos ir pelno nesiekiančios organizacijos. Jeigu šios pajamos paskui yra naudojamos įgyvendinant su viešuoju interesu susijusius tikslus, būtų neprotinga jas grąžinti ES.

Mano nuomone, mūsų užduotis yra supaprastinti struktūrinių fondų lėšų skyrimo mechanizmą, savaime suprantama, kartu paliekant priežiūros mechanizmą, kuris būtinas skaidriam ES lėšų naudojimui užtikrinti. Todėl aš pritariu sprendimui iš Europos socialinio fondo lėšų finansuojamiems projektams netaikyti pajamų stebėjimo mechanizmo ir sprendimui bendrų išlaidų ribą nuo 200 tūkst. EUR pakelti iki 1 mln. EUR, kai projektus finansuoja Europos regioninės plėtros ir Sanglaudos fondai. Šis žingsnis neabejotinai supaprastins administravimą ir pagerins tokių projektų įgyvendinimo veiksmingumą.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Europos regioninės plėtros fondas, Europos socialinis fondas ir Sanglaudos fondas yra priemonės, skirtos padėti valstybėms narėms remti ekonomikos plėtrą įvairiuose Europos regionuose. Tačiau akivaizdu, kad šių finansinių priemonių naudojimas susijęs su biurokratinėmis kliūtimis.

Užuot stipriai sumažinus bendro finansavimo dydį, 2007–2013 m. vadovaujamasi didžiausius reikalavimus atitinkančių išlaidų sumos apskaičiavimu. Pasiūlymo dėl reglamento pataisos tikslas yra susitarimą, kuris grindžiamas proporcingumu (stebėjimo veiksmais, kurių išlaidos nesiekia 200 tūkst. EUR, leidžiama netaikyti 55 straipsnio nuostatų), pakeisti iš Europos socialinio fondo arba iš Europos regioninės plėtros ir Sanglaudos fondų finansuojamais veiksmais, kurių bendrų išlaidų suma nesiekia 1 mln. EUR. Šios pataisos taikymas atgaline data supaprastina bendrai iš struktūrinių fondų finansuojamų veiksmų valdymą ir didžiausius reikalavimus atitinkančių išlaidų sumos apskaičiavimo, ir priežiūros atžvilgiu.

Neproporcingų administracinių kliūčių sumažinimas ypač bus naudingas mažosioms ir vidutinėms įmonėms, valdančioms projektus aplinkos, visuomenės įtraukimo, mokslinių tyrimų, naujovių ar energetikos srityse. Dėkoju.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Pone pirmininke, mažų projektų, bendrai finansuojamų Europos regioninės plėtros ir Sanglaudos fondų lėšomis, taip pat veiksmų, bendrai finansuojamų iš Europos socialinio fondo, atžvilgiu dabartinis priežiūros mechanizmas, be abejo, yra perdėta administracinė kliūtis, neproporcinga atitinkamoms sumoms, ir yra didelis šių programų įgyvendinimo rizikos veiksnys. Pagal priežiūros mechanizmą pajamos gali būti skaičiuojamos net trejus metus pasibaigus programai.

Todėl Komisija visiškai teisingai pripažino, kad būtina ir svarbu iš dalies pakeisti Reglamento 1083/2006 55 straipsnio 5 dalį. Šiais pokyčiais naudos piliečiams sumetimais siekiama veiksmingai supaprastinti dabartinės struktūrinių fondų nuostatas. Pokyčiai palies tokias sritis, kaip aplinkos apsauga, visuomenės įtraukimas, moksliniai tyrimai, konkurencingumas ir energetika.

Norėčiau pasakyti, kad esant dabartinei finansų ir ekonomikos krizei Lenkijoje dedamos didelės pastangos siekiant užtikrinti, kad būtų galima greitai naudoti struktūrinių fondų lėšas. Siekiama, kad lėšos būtų asignuojamos kaip galima greičiau. Ypač naujoms valstybėms narėms tai yra vienas iš galimų kovos su ekonomikos krize būdų. Turi būti galima greitai ir veiksmingai pasinaudoti struktūrinių fondų parama.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Ir aš, ir daugybė mažųjų įmonių galėtų tik padėkoti už tai, kad Komisija labai greitai, energingai ir atvirai sureagavo į valstybių narių ir europarlamentarų pasiūlymą į Reglamentą Nr. 1083 įtraukti papildomą išlygą. Teisės aktų supaprastinimas ir pataisų taikymas atgaline tvarka yra pati geriausia naujiena daugeliui mažųjų įmonių, kurių projektai neviršija 1 mln. EUR. Be to, šios pataisos gali būti reikšmingos Europos konkurencingumui ir ypač užimtumui. Manau, kad lankstus Europos Komisijos požiūris pranašauja daugiau gerų naujienų, susijusių su nedidelių projektų sudėtingų priežiūros procesų biurokratinio masto mažinimu ateityje.

Vladimír Špidla, Komisijos narys – (CS) Norėčiau padėkoti už diskusiją. Manau, kad išgirdome daug pasiūlymą remiančių argumentų. Neturiu ką pridurti. Tiesa, buvo iškeltas klausimas dėl vieno milijono ribos nustatymo metodo. Leiskite man trumpai paaiškinti. Visų pirma mes rėmėmės ankstesnių laikotarpių patirtimi, antra, buvo stengiamasi supaprastinti sistemą nepažeidžiant bendros jos pusiausvyros. Todėl buvo iškelta konkrečios ribos nustatymo idėja ir Komisija iškart atliko tyrimą šiuo klausimu. Remdamasi šiomis mintimis ir 2008 m. liepos 3 d. struktūrinių veiksmų darbo grupės pateiktomis rekomendacijomis, Komisija savo pasiūlyme nustatė sumą, kuri, kaip supratau iš diskusijos, visiems atrodo priimtina.

Stavros Arnautakis, pranešėjas. – (EL) Pone pirmininke, ponios ir ponai, per šią didelę finansų krizę nepaprastai svarbu supaprastinti procedūras ir užtikrinti mechanizmų lankstumą. Šiuo atveju svarbus vaidmuo tenka sanglaudos politikai. 55 straipsnio pataisa yra geras Europos Sąjungos institucijų puikaus tarpusavio bendradarbiavimo pavyzdys. Todėl norėčiau ypač padėkoti Komisijos narei D. Hübner ir Europos Parlamento Pirmininkui už pasiūlymo priėmimą, kad dėl jo galėtume balsuoti iki šių metų pabaigos. Kaip vienas narys minėjo, šis sprendimas yra tikra Kalėdinė dovana.

Procedūrų supaprastinimas bus naudingas Europos piliečiams, be to šįvakar mes garsiai paskelbėme, kad Europos piliečių labui esame pasirengę taisyti kai kuriuos reglamentus. Tiesioginės pataisos metodą reikėtų taikyti ir ateityje, nes paaiškėjo, kad biurokratinės procedūros trukdo įgyvendinti projektus. Esu įsitikinęs, kad naujosios nuostatos padės gerinti sanglaudos politikos prioritetų taikymą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsuojama bus 2008 m. gruodžio 16 d., antradienį. <BRK>

20. Turizmo poveikio pakrančių regionuose regioninės plėtros aspektai (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Jamilos Madeira pranešimo (A6-0442/2008) Regioninės plėtros komiteto vardu apie turizmo poveikio pakrančių regionuose regioninės plėtros aspektus trumpas pristatymas (2008/2132(INI)).

Jamila Madeira, pranešėja. – (PT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, labai džiaugiuosi, kad šiandien galiu stovėti čia ir aiškinti jums apie darbą, atliktą sava iniciatyva rengiant šį pranešimą. Mano ir kitų, prisidėjusių rengiant pranešimą, nuomone, darbą atlikome. Turiu padėkoti visiems, ypač pagalbiniais pranešimo rengėjams iš įvairių frakcijų, kurie dėjo visas pastangas, kad pranešimo nuostatos būtų suderintos su ateities iššūkiais, taip pat Regioninės plėtros komiteto darbuotojams, kurie visada pasirengę padėti, ne mažiau dėkinga esu Migueliui Tellui Cremadesui ir Elisai Daffara, Europos Parlamento socialistų frakcijos nariams,

Lilai ir Petrusui, taip pat Europos Komisijai. Pastaroji, kuriai kaip visada atstovauja įvairūs generaliniai direktoratai, nuolat atidžiai stebėjo mūsų darbą ir daug padarė, kad užtikrintų sėkmingą jo rezultatą. Taip pat dėl harmoningesnės ir geriau struktūrizuotos pakrančių regionų ir turizmo Europos Sąjungoje plėtros turio nuoširdžiai padėkoti visam savo biurui, ypač Joana Benzinho.

Visų 27 Europos Sąjungos valstybių narių pakrantės užima daugiau nei 89 000 kilometrų. Dėl to turime didelę įvairovę itin savitų bruožų, kurie, atsižvelgiant į vietovę, pasižymi kosmopolitiškumu (pvz., tokiuose miestuose, kaip Lisabona, Kopenhaga ar Stokholmas) arba buvimo periferijoje sunkumais, su kuriais susiduria atokiausi regionai (pvz., Algarvė, Ligūrija, Kanarų salos ar Madeira), kurie stengiasi išlaikyti ryšį su didmiesčiais arba kenčia nuo spartėjančio dykumėjimo. Vienaip ar kitaip, visi jie patenka į pakrantės sąvoką ir priklauso pakrantės regionui, todėl turi tam tikrų privalumų ir trūkumų.

Pagal turimus duomenis, 2010 m. apie 75 proc. žmonių gyvena pakrančių regionuose. Atsižvelgdami į jų tarpusavio ryšius ir sąsajas, mes šiuos regionus apibrėžiame taip: tai yra pirmieji 50 km, matuojant tiesiai nuo pakrantės į krašto gilumą. Tai regionai, o ne pajūrio ruožai. Jiems žūtūtinai trūksta kompleksinio požiūrio, kuriuo rėmėsi mūsų protėviai. Čia visi žmonės ieško galimybių, ekonominės sinergijos ir labai dažnai tikisi, kad tai turi būti susiję vien su turizmu. Todėl mūsų mintis užvaldė aiškus pragmatinio ir kompleksinio požiūrio į turizmo poveikį pakrančių regionuose reikalingumas.

Šiuo metu išgyvenant finansų krizę, kurios poveikį tikrajai ekonomikai kuo toliau, tuo sunkiau nugalėti, atrodo, kad turizmas yra būtent tas sektorius, kurį krizė labai paveiks ir tiesiogiai, ir netiesiogiai. Visiškai arba stipriai nuo turizmo plėtros priklausantys regionai mato grėsmę savo verslui ir į ateitį žvelgia nepatikliai, ypač dėl to, kad turizmas šiuo metu nepriklauso Europos Sąjungos kompetencijoms. Vis dėlto galima ir reikia įgyvendinti integruotas priemones – šią mintį įkvepia Lisabonos sutarties dvasia. Tačiau, jeigu lauksime rankas sudėję, kol sutartis įsigalios, greitai bus šaukštai po pietų.

Šiandienos turizmas ir trapi regionų, kurie nuo jo priklauso, padėtis reikalauja imtis skubių ir veiksmingų priemonių. Akivaizdu, kad šie regionai struktūriškai priklauso nuo turizmo, kuris padeda kurti darbo vietas, nors ir sezonines, tačiau skatinančias užimtumą, taip pat miestų teritorijų spaudimo ir nedarbo atžvilgiu reikėtų nepamiršti intensyviai darbą siūlančių darbdavių. Šiandien jums pateiktas pranešimas jau buvo labai palankiai vertinamas ir skubus, kai Regioninės plėtros komitetas nusprendė jį rengti. Dabar tai tapo Europos Komisijos ir Europos Tarybos prioritetu. Kartu su jau kitų institucijų turimomis iniciatyvomis, kurios pranešime remiamos, turime teikti pirmenybę nesuskaičiuojamai daugybei šiame pranešime nurodytų iniciatyvų, vadovaudamiesi Komisijos skubių veiksmų planu. Atsižvelgdamas į tai turio pabrėžti Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo persvarstymą, nes pagal tai turi būti aiškiai sprendžiami su šiuo sektoriumi ir jo patiriamu poveikiu susiję klausimai.

Pakrančių regionuose gyvybiškai svarbu užtikrinti naujų ekonomikos segmentų plėtrą, taigi reikia užtikrinti jų socialinį ir aplinkos tvarumą ir skatinti tikrąją integraciją ir įvairių sektorių politiką, pavyzdžiui, jūros sektoriaus, turimas transporto, energetikos, sanglaudos priemonės, naują kokybės produkto politiką, įtrauktą į bendrosios žemės ūkio politikos persvarstymą, kaip skelbiama politikos būklės patikrinimo ataskaitoje, naujus turizmo produktus pakrančių regionuose, nepamirštant jų esminės svarbos Europos ekonomikai. Turi būti iš tikrųjų kaip galima greičiau skatinamas tinkamas holistinis požiūris į šią politiką Europos Sąjungoje.

Pone pirmininke, baigdama noriu pasakyti, kad tik aiški šių priemonių integracija ir greiti bei efektyvūs veiksmai, įtraukiantys visus suinteresuotuosius asmenis, gali užtikrinti Europos Sąjungos pakrančių turizmo sektoriaus tvarumą, turintį tikrą ateitį.

Vladimír Špidla, Komisijos narys – (CS) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti pranešėjai J. Madeira už kokybiškai atliktą reikšmingą darbą: pakrančių regionai labai svarbūs ES, nes šiose teritorijose sutelkta didelė ekonominės veiklos dalis.

Be to, pranešime pateikiamas visa apimantis požiūris į turizmą pakrančių regionuose, nes kalbama apie tokius klausimus, kaip jūrų ir pakrančių aplinka, jūrų transportas, užimtumas pakrančių regionuose, parama mažajam ir vidutiniam verslui, parama žvejybai. Pranešime patvirtinamas stiprios ir integruotos jūrų politikos, turinčios ryšį su regionine politika, teritorine sanglauda ir jūrų politika, poreikis Europos Sąjungoje, dėl kurios Europos Komisija dirba nuo 2005 m.

Siekdama, kad politika įgautų konkretų pavidalą, 2007 m. spalio mėn. Komisija patvirtino integruotos jūrų politikos veiksmų planą, kuris palengva vykdomas. Kai kurie Komisijos šiuo metu įgyvendinami veiksmai yra tiesiogiai susiję su pranešime nurodytomis problemomis ir poreikiais, tai:

1) 2009 m. rudenį, atsižvelgiant į pakrančių regionų visiškai skaidraus finansavimo poreikį, turi būti sukurta įvairių Bendrijos fondų lėšomis remiamų projektų duomenų bazė. Norėčiau pastebėti, kad duomenų bazės kokybė ir išbaigtumas priklausys nuo regionų pasirengimo teikti informaciją;

2) Tarpreregioninio bendradarbiavimo stiprinimas pakrančių regionų turizmo srityje. Atsižvelgiant į trisdešimt prioritetinių temų, kurių dvi susijusios su jūriniais klausimais (įskaitant turizmą), pagal programą INTERREG IVC galima kurti regionų tinklą. Jūsų žiniai, buvau antrą kartą pakviestas iki 2009 m. sausio mėn. pateikti pasiūlymus IVC programai. Kviečiu pakrančių regionus siūlyti tinklų kūrimo projektus, kuriais siekiama užtikrinti patvirtintų procedūrų teikimą ir įgyvendinimą pakrančių regionuose.

Man malonu pasakyti, kad pranešime taip pat aiškiai pripažįstamas teigiamas ES sanglaudos politikos poveikis pakrančių regionų plėtrai. 2007–2013 m. programos laikotarpis duoda daug galimybių šiems regionams ir suteikia Europos techninės ir finansinės paramos plėtos planams sistemą. Dėl dabartinio sanglaudos politikos apibrėžimo pakrančių regionai gali investuoti į pakrančių ir salų plėtrą, kadangi politikoje pirmenybė teikiama investicijoms į uostus, mokslinius jūrų tyrimus, energiją, gaunamą iš pakrantėse esančių šaltinių, jūrinį paveldą ir, savaime suprantama, pakrančių turizmą. Suprastėjus žvejybai, žemės ūkiui, sunkiajai pramonei ir transportui, nuostolius gali kompensuoti būtent turizmas.

Tačiau norėčiau pastebėti, kad pakrančių regionai turi patys pasirinkti geriausius projektus, padėsiančius gerinti jų ekonomikos konkurencingumą ir vietos lygmeniu ramsiančius tvarų turizmą. Norėčiau pastebėti, kad Komisija ėmėsi labai konkrečių veiksmų mažinant turizmo veiklos sezoniškumą: pavyzdžiui, bandomasis projektas „Europos tikslai ir pranašumas“ (angl. EDEN). Vienas iš šios iniciatyvos tikslų yra užtikrinti reguliariesnius turistų srautus ir juos paskirstyti po netradicines vietas, taip siekiant remti visas Europos šalis ir regionus.

Baigdamas norėčiau padėkoti pranešėjai už gerai atliktą darbą ir pastebėti, kad turizmas teigiamai veikia regionus, jeigu yra tinkamai prižiūrimas tvarumo aspektu.

Šiomis aplinkybėmis man malonu jums pranešti, kad Komisija, remdamasi J. Madeira pranešime išreikštu susidomėjimu, galės surengti diskusiją pakrančių regionų turizmo klausimais per konferenciją Europos jūrų diena paminėti, įvyksiančią 2009 m. gegužės 19–20 d. Leiskite pasinaudojant šia galimybe pakviesti europarlamentarus dalyvauti decentralizuojant veiklą, susijusią su 2009 m. jūrų diena, kurią visiškai remia Komisija.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsuojama bus 2008 m. gruodžio 16 d., antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis) <BRK>

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Didelė dalis Europos gyventojų gyvena pakrančių regionuose. Dauguma nežino, kad Europos žemyninės dalies pakrantė driekiasi beveik 90 tūkst. km. Tvaraus turizmo plėtra turi būti skatinama kaip priešprieša sezoniniam turizmui. To galima pasiekti tik diversifikuojant produktą ir diegiant naujas turizmo formas (pvz., verslas, konferencijos, kultūra).

Vis dėlto tradicinio pakrančių turizmo skatinimas lieka prioritetas. Mano šalyje stengiamasi plėsti smėlio paplūdimių dydį ir gerinti jų kokybę. Deja, šiandien tai daroma tik mėgėjiškai. Verčiant smėlį dabartiniuose paplūdimiuose arba kuriant naujus smėlio paplūdimius, bet kartu neatliekant būtinų infrastruktūros darbų, tik švaistomos lėšos. Smėlio paplūdimių plėtimas arba naujų kūrimas daug metų vyksta daugelyje kitų šalių ir teritorijų. Skirtumas tas, kad jose pirmiausia siekiama atlikti reikiamus infrastruktūros darbus, kad būtų natūraliai sukaupta smėlio ir užkirstas kelias erozijai. Šiuo atžvilgiu dabartiniam pasiūlymui dėl didžiausio Maltos smėlio paplūdimio l-Ghadira trūksta vieno papildomo svarbaus aspekto – pagarbos aplinkai ir tinkamo požiūrio į ją.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), raštu. – Gerai žinoma, kad daugelio ES pakrančių regionų ekonomika nepaprastai priklauso nuo turizmo. Siekdami užtikrinti, kad ateities kartos taip pat galėtų mėgautis mūsų gražiais paplūdimiais ir pakrančių kraštovaizdžiu, turime aktyviai veikti. Pakrančių regionų tvarumas ir ateitis nėra akivaizdūs dalykai, o aplinkos būklės blogėjimas ir netinkamas planavimas daro didelę žalą pakrančių regionams. Mes turime vengti besaikės gyvenamųjų namų ir viešbučių statybos ir užtikrinti, kad bet kokios statybos vyktų koja kojon su infrastruktūros gerinimu, ypač diegiant nuotekų ir atliekų tvarkymo sistemas. Paprastaiariant, turime dėti visas įmanomas pastangas pakrančių regionams išsaugoti ir apginti. Viena galimybė yra programų, orientuotų į ekoturizmą, skatinimas ir geresnių sistemų ar geriausios patirties diegimas pakrančių regionuose. Akivaizdu, kad turime vykdyti aplinkos taršos prevenciją. Man ypač neramu

dėl naftos gavybos įrenginių ir panašių statinių, keliančių didelį pavojų mūsų pakrančių regionams. Taigi visas valstybes nares raginu užtikrinti, kad tokie įrenginiai atitiktų turimų naujausių technologijų reikalavimus ir nekeltų net menkiausio pavojaus trapiam mūsų pakrančių regionų ekosistemai.

Maria Petre (PPE-DE), raštu. – (RO) Turizmo įtaka pakrančių regionams yra labai svarbi teritorinės, ekonominės ir socialinės sanglaudos atžvilgiu. Į tai reikia atkreipti dėmesį įpusėjus 2007–2013 m. laikotarpiui, persvarstant biudžetą.

Rumunijai, kaip ir Bulgarijai, Ukrainai ir Turkijai, priklauso nemažas pakrantės regionas prie Juodosios jūros.

Atsižvelgiant į tai ir į faktą, kad reikia nepamiršti į jūrą įtekančių upių žiočių, mums reikalingas integruotas nacionalinis turizmo planas, sukurtas būtent šiam regionui, pagal kurį vietos lygmeniu būtų siekiama turizmo tvarumo ir geresnės gyvenimo kokybės.

Rumunijos nacionalinės valdžios institucijos kartu su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis teiks pirmenybę struktūrinių fondų lėšoms naudoti tvaraus turizmo plėtrai Juodosios jūros pakrantės regione. Todėl gyvybiškai svarbus yra bendradarbiavimas ir sinergija regiono lygmeniu, įtraukiant Europos politikos priemonių taikymą.

Integruotas požiūris reikalingas kaip Bendrijos sanglaudos, transporto, energetikos, socialinės gerovės, sveikatos, žemės ūkio, jūrų ir žvejybos politikos dalis, tačiau pirmiausia jis reikalingas aplinkai, siekiant sukurti sinergiją ir išvengti prieštarų priemonių.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Turizmas suteikia didelį potencialą tiek socialinei ir ekonominei plėtrai, tiek socialinei ir teritorinei sanglaudai. Turime nepamiršti pakrančių regionų ypatingų geografinių savybių. Jų plėtra priklauso nuo pajamų, gautų iš veiklos prie jūros, upių žiočių ar deltų ir turizmo, žvejybos bei transporto, dydžio.

Apskritai pakrančių regionai gali būti prieinami tik tada, jeigu veikia efektyvi šiuolaikinė transporto infrastruktūra. Manau, kad valstybėms narėms svarbu sukurti specifines strategijas ir imtis konkrečių veiksmų pakrančių regionuose plėtojant turizmą, kartu atsižvelgiant į ypatingą aplinkos pobūdį ir siekiant ją apsaugoti.

Valstybėms narėms reikia plėsti turizmo paslaugas, atsižvelgiant į kiekvieno regiono ypatybes (kultūrą, sportą, pajūrio kurortus, istoriją), kad būtų sumažintas neigiamas sezoninio turizmo poveikis.

Norėčiau patarti valstybėms narėms plėtojant turizmą naudotis struktūrinių fondų parama net tik regioninei plėtrai, bet ir ekonominiam konkurencingumui ir atsinaujinimui.

21. Žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas skaitmeniniame pasaulyje (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Christos Prets pranešimo (A6-0461/2008) Kultūros ir švietimo komiteto vardu apie žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą skaitmeniniame pasaulyje trumpas pristatymas (2008/2129(INI)).

Christa Prets, pranešėja. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, žiniasklaida nedalyvauja tokiu vėlyvu metu, tačiau žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas ir toliau yra reikalingas!

Kas yra žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas ir kodėl taip svarbu jam skirti daugiau dėmesio? Skaitmeninė raida, naujos technologijos ir informacijos technologijos iš tiesų jau pralenkė mus, o mes, tiesą sakant, gebėjimo ir mokymosi jomis naudotis ir atžvilgiu atsiliekame. Žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas reiškia gebėjimą naudotis jomis, jas suprasti ir kritiškai vertinti įvairius žiniasklaidos priemonių bei turinio aspektus, taip pat gebėjimą bendrauti įvairiomis aplinkybėmis.

Kaip ir šie mokymosi pradmenys, įranga ir galimybė naudotis naujomis technologijomis taip pat yra lemiamos svarbos, o šiuo atžvilgiu egzistuoja dideli skirtumai, pavyzdžiui, tarp Europos Sąjungos valstybių narių, tarp miesto ir kaimo vietovių. Vis dar reikia didelių investicijų į šios srities infrastruktūrą. Todėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą galima suvokti plačiau, kaip gebėjimą naudotis naujomis informacijos technologijomis ir kritišką požiūrį į tokių technologijų turinį. Visi žiniasklaidos priemonių naudotojai, nepaisant jų amžiaus, priklauso tikslinėms grupėms. Siekiama užtikrinti, kad turėtume pakankamai įgūdžių kritinei analizei atlikti. Turėdami tai omenyje užsibrėžėme tris tikslus: užtikrinti prieigą prie informacijos ir

ryšio technologijų; žiniasklaidos turinio ir kultūros analizė bei kritiškas vertinimas; nepriklausomas mąstymas, žiniasklaidos tekstų kūrimas ir saugi sąveika su technologijomis.

Žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas turi tapti esminiu įgūdžiu. Tai reiškia, kad atitinkamai turi būti mokomi mokytojai ir ugdomi mokiniai. Žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas turėtų tapti mokytojų mokymo dalimi, kad mokytojai patys galėtų to mokytis ir mokyti kitus. Šioje srityje taip pat rekomenduojame reguliariai atnaujinti žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo mokymų modulius, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas švietimas.

Mokykloje žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas turi tapti neatsiejama tvarkaraščio dalimi visose klasėse. Šiuo metu esame etape, kai dauguma vaikų vieni iš kitų išmoka naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir naujomis technologijomis, deja, profesionaliai išugdytas raštingumas ir svarbiausia naudojimosi žiniasklaidos priemonėmis pasekmės lieka nepakankamai žinomos.

Atsargumo priemonių reikia imtis pagyvenusių žmonių atžvilgiu, todėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumas turi tapti neatsiejama mokymosi visą gyvenimą dalimi, nes pagyvenusiesiems žmonėms ypač svarbu neatsilikti nuo technologijos naujovių, kad jie galėtų išlikti nepriklausomi nuo aplinkinių ir ilgiau dalyvauti bendruomenės gyvenime.

Tačiau kartu su šia technologija ateinanti pažanga, savaime suprantama, kaip ir bet kas kitas gyvenime, turi ir neigiamą pašalinį poveikį. Dėl to manau, kad esama nepastebėtų pavojų, ypač susijusių su vaikų bendravimo šiuo nauju būdu (per interneto dienoraščius ar kt.) pasekmėmis. Kaip ir kiekvienam suaugusiam žmogui, bendraujant privalu žinoti, kad bet kokia informacija internete gali būti surasta. Jeigu savo asmeninius duomenis įkeliu į internetą, turiu žinoti, kad visi, t. y. bet kuris asmuo, galės jais, kaip ir remdamasis kitų skelbiamais duomenimis, susidaryti įspūdį apie mano asmenybę, tai gali būti susijęs su mano gyvenimo aprašymu ir turėti didelį neigiamą poveikį profesinei karjerai ateityje.

Mes siekiame, kad ateityje mokėtume kompetentingai naudotis žiniasklaidos priemonėmis, tačiau nesileistume išnaudojami – šia kryptimi ir turėtume dirbti.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys* – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Komisija labai pritaria Europos Parlamento pranešimui apie žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą skaitmeniniame pasaulyje.

Leiskite man pirmiausia padėkoti pranešėjai C. Prets ir Kultūros ir švietimo komitetui už atliktą darbą.

Europos Komisija mano, kad švietimas žiniasklaidos priemonių naudojimo srityje yra svarbi Europos aktyvaus dalyvavimo dabartinėje naujovių ir informacijos visuomenėje dalis.

Aukštesnio lygio švietimas naudojimosi žiniasklaidos priemonėmis srityje gali labai padėti siekiant Lisabonos sutarties tikslų.

Taryba šiai nuomonei pritaria. Tokią pačią nuomonę ji išreiškė 2008 m. gegužės 21 d. Audiovizualinių reikalų ministrų taryboje, tvirtinant išvadą dėl skaitmeninės kompetencijos.

Parlamento pranešime teisingai pabrėžiama švietimo žiniasklaidos priemonių naudojimo svarba europiečiams sutelkti ir demokratiškai veiklai, taip pat tarpkultūriniam dialogui skatinti ir vartotojų apsaugai.

Komisija pritaria Parlamentui, kad švietimas žiniasklaidos priemonių naudojimo srityje turi apimti visą žiniasklaidą, įskaitant televiziją, kiną, radiją, muzikos įrašus, spaudą, internetą ir visas naujas skaitmenines ryšių technologijas.

Švietimas žiniasklaidos priemonių naudojimo srityje yra viena pagrindinių kompetencijų, kurią turėtų įgyti ir jaunuoliai, ir jų tėvai, mokytojai, žiniasklaidos darbuotojai ir pagyvenę žmonės.

2009 m. Komisija toliau skatins keitimąsi geriausia patirtimi, be kita ko, remdama šiuo metu įgyvendinamas iniciatyvas, pavyzdžiui, programą „MEDIA 2007“, parengiamąją priemonę „MEDIA International“ bei Garso ir vaizdo žiniasklaidos pasaulyje direktyvą – AVMS direktyvą. Atsižvelgiant į AVMS direktyvoje nustatytą įpareigojimą teikti ataskaitas, buvo pradėtas tyrimas, kuriuo siekiama plėtoti įvairių lygių žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo vertinimo kriterijus. Valstybės narės rytoj per AVMS direktyvos Ryšių komiteto susitikimą turėtų būti informuotos apie šio tyrimo būklę. Galutinė ataskaita bus pateikta 2009 m. liepos mėn.

Baigdamas noriu pasakyti, kad esu patenkintas, kad Komisija ir Parlamentas suvokia būtinybę 2009 m. patvirtinti rekomendaciją dėl švietimo žiniasklaidos priemonių naudojimo srityje. <BRK>

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsuojama bus 2008 m. gruodžio 16 d., antradienį. <BRK>

22. Klaidinantys įmonių žinynai (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Simono Busuttilo pranešimo (A6-0446/2008) Peticijų komiteto vardu apie klaidinančius įmonių žinynus trumpas pristatymas (peticijos 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 ir kitos) (2008/2126(INI)).

Simon Busuttil, pranešėjas. – (MT) Šis pranešimas buvo parengtas dėl to, kad Europos Parlamentas gavo daugiau kaip 400 peticijų, kurias pasirašė piliečiai, ypač mažosios įmonės, tapusios reklaminių suktubių aukomis, kai visai to nenorėdamos buvo įtrauktos į komercinį žinyną. Piliečiai (būsimos aukos) gaudavo blanką (jo pavyzdys pateikiamas), kurį buvo prašoma užpildyti. Jie buvo apgaudinėjami, kad, kai pasirašys, jų duomenys bus nemokamai įtraukti į žinyną. Tačiau vėliau gavę laišką suprasedavo, kad per nežinojimą sudarė sutartį, įpareigojančią per trejus metus sumokėti 1000 EUR. Štai kas nutiko šių žinynų, kuriuos mes laikome nesąžiningais, apgaulės aukoms. Norėčiau pridurti, kad įmonė, kuriai priklauso žinynas „European City Guide“, dažniausiai minima peticijose. Verta pastebėti, kad ši įmonė darė didelį spaudimą šio Parlamento nariams, siekdama sustabdyti šiandien pristatytų pranešimų rengimą ar kitaip kenkti darbui. Laimei, to padaryti nepavyko, nepaisant to, kad įmonė ne visada teikė teisingą informaciją. Kokios šios pranešimo išvados? Mes nustatėme, kad tai labai didelė ir plačiai paplitusi problema, aptinkama visoje Europos Sąjungoje. Dar paaiškėjo, kad ji neaplenkė nei daugybės mažų komercinių, nei profesionalių įmonių, nei individualių asmenų, kurie įmonės gali ir neturėti. Mes ištyrėme, kad ši problema palietė įmones tarptautiniu mastu ir kad nukentėjusius asmenis, kuriuos apgaulės būdu privertė pasirašyti blankus, paveikė ne tik finansiškai, bet ir stipriai psichologiškai, nes įmonė juos gali persekioti reikalaujama mokėti pinigus. Ką savo pranešime siūlome? Pirmiausia parengėme priemonių, skirtų sąmoningumui didinti ir į pinkles patenkančių žmonių skaičiui mažinti, sąrašą. Antra, turime užtikrinti, kad turimi Europos teisės aktai būtų vykdomi taip, kaip pridera. Reikia pastebėti, kad kiekvieną kartą iškėlus šį klausimą, Komisija atsakydavo, esą valstybės narės turėjo savo nuožiūra įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktus nacionaliniu lygmeniu. Ši laisvė mums žinoma, tačiau aš norėčiau priminti Komisijai, kad būtent jai priklauso pareiga užtikrinti efektyvų Europos Sąjungos teisės aktų įgyvendinimą valstybėse narėse. Mes taip pat siūlome, kad siekiant išspręsti šią ypatingą problemą, reikia taisyti Europos įstatymus. Pavyzdžiui, mes nustatėme, kad pavyzdžiu gali tapti Austrija, nes ši šalis taip pakeitė savo nacionalinius teisės aktus, kad galėtų juos taikyti ypač apgaulingų komercinių žinynų klausimui spręsti. Galiausiai nukentėjusiems asmenims noriu pabrėžti: jiems turi būti rekomenduojama nieko nemokėti tokių komercinių žinynų savininkams, kol nebus rasta tinkamo patarimo. Prieš baigdamas norėčiau nuoširdžiai padėkoti Peticijų komitetui už vienbalsę paramą šiam pranešimui ir savo darbuotojams. Be to, širdingai dėkoju komiteto sekretoriui Davidui Lowe'ui. Jeigu pranešimas bus patvirtintas, mes aiškiai paskelbsime du dalykus: visų pirma, parodysime nukentėjusiems žmonėms, kad suprantame jų padėtį ir juos remiame, antra, išpėsime šių apgaulingų komercinių žinynų savininkus, kad geriau „tuojau pat baigti suktubes, nes Parlamentas atidžiai jas seka“.

Vladimír Špidla, Komisijos narys – (FR) Pone pirmininke, Komisija vertina Europos Parlamento pastangas, įdėtas rengiant šį pranešimą, ir būtinai išnagrinės jo išvadas.

Norėčiau pabrėžti, kad, kaip aiškiai nurodyta pranešime, kadangi ši problema susijusi su santykiais „verslas verslui“, daugelis Bendrijos teisės aktų, reglamentuojančių vartotojų apsaugą, įskaitant Direktyvą 2005/29 dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu ir Reglamentą (EB) 2006/2004 dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje, yra netaikytini.

Vis dėlto tam tikra apsauga yra nustatyta Direktyvoje 2006/114/EB dėl lyginamosios ir klaidinančios reklamos. Pagal šias direktyvas valdžios institucijoms, atsakingoms už teisės aktų vykdymo stebėjimą, ir (arba) atitinkamą jurisdikciją turintiems valstybių narių, kuriose įmonė vykdo veiklą, teismams priklauso ištirti kiekvieną klaidinančių komercinių pranešimų atvejį ir imtis reikiamų teisėtų veiksmų.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad, pavyzdžiui, keletas Ispanijos ir Belgijos valdžios institucijų bei atitinkamą jurisdikciją turinčių teismų jau ėmėsi priemonių, nukreiptų prieš šią veiklą, ir pasiekė teigiamų rezultatų.

Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva neapima komercinės veiklos „verslas verslui“ modelio, kadangi nėra nė vieno argumento už visišką nacionalinių teisės aktų, reglamentuojančių nesąžiningą konkurencingumą, suderinimą. Kadaisė buvo pateiktas drąsus pasiūlymas dėl visiškai suderintos direktyvos dėl nesąžiningos

komercinės veiklos „verslas vartotojui“ modelio, tačiau nepavyko direktyvos taikymo srities išplėsti iki nesąžiningos konkurencinės veiklos „verslas verslui“.

Konsultacija, kurios rezultatas buvo pranešimas, ir Taryboje atliktas darbas, parodė, kad beveik niekas nepalaikė direktyvos taikymo srities išplėtimo iki komercinės veiklos „verslas verslui“ modelio. Nors kai kurios valstybės narės pasisakė už direktyvos taikymo srities išplėtimą įtraukiant nesąžiningą konkurenciją, o kitos rėmė vartotojų apsaugą, tačiau buvo prieštaraujama papildomos suderintos nesąžiningos konkurencijos taisyklių sistemos įdiegimui ES lygmeniu.

Nors Komisija negali imtis veiksmų prieš tokia veikla užsiimančias įmones, ji stengiasi supažindinti įmones su šia problema, pristatydama ją įvairiose Europos profesinėse organizacijose. Šis klausimas ypač buvo keliamas Paramos verslui tinkle, tuo pat metu iniciatyva „Small Business Act“ ragina valstybes nars apsaugoti mažąsias ir vidutines įmones nuo nesąžiningos veiklos. Komisija ir toliau tirs kitus verslo sąmoningumo skatinimo būdus, jeigu manys juos esant tinkamus.

Be to, Komisija parašė atitinkamų valstybių narių (Ispanijos, Austrijos ir Vokietijos) kompetentingoms valdžios institucijoms, ragindama atkreipti dėmesį į tai, kad tokia padėtis užsitęsė, prašydama papildomos informacijos. Gauti atsakymai visiškai aiškiai parodė, kad nacionalinės valdžios institucijos puikiai žino apie problemą ir turi teisinių priemonių jai spręsti. Ten, kur reikia, tokių priemonių jau imtasi.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsuojama bus 2008 m. gruodžio 16 d., antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis) <BRK>

Richard Corbett (PSE), raštu. – Kadangi jau ne vienerius metus kovoju su tokiais sukčiaujančiomis organizacijomis, mielai palaikau šį pranešimą.

Ši problema peržengė valstybių sienas. Kasmet tūkstančiai įmonių, labdaros įstaigų ir savanorių grupių visoje Europoje yra apgaulės būdu priverčiamos pasirašyti visiškai nekaltai atrodantį blanką, leidžiantį pasiskelbti žinyne. Iš tikrųjų šios įmonės ir organizacijos yra įtraukiamos į sudėtingą sutartį, kurios negalima nutraukti, ir iš jų pradedama reikalauti pinigų.

Gyvybiškai svarbu panaikinti visas įstatymų spragas, sudarančias sąlygas tokioms nesąžiningoms įmonėms veikti.

Aš ypač raginu Komisiją atkreipti dėmesį į esmines šio pranešimo rekomendacijas ir pateikti Parlamentui Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos pataisą, išplėsiančią jos taikymo sritį taip, kad būtų uždrausta panašių žinytų reklama, nebent galimiems klientams reklamoje būtų aiškiai nurodyta, kad jiems siūloma mokama paslauga pasirašius sutartį.

Šios rekomendacijos yra labai nesudėtingos (Austrija jau džiaugiasi į savo teisės aktus perkėlusį Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvą, kad įtrauktų vien šią nuostatą), tačiau labai pagerintų įmonių ir kitų organizacijų, tampančių sukčiavimo aukomis, apsaugą ir aiškiai išpėtų tokių žinytų savininkus, kad jų dienos jau suskaičiuotos.

23. Kito posėdžio darbotvarkė: žr. protokolą

24. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 23.35 val.)